

SOS: ZACHRAŇME NAŠE SESTRY

Akční průvodce: jak pomoci dívkám a ženám, které jsou
na celém světě v ohrožení

Deborah Meroff

SOS: ZACHRAŇME NAŠE SESTRY

Akční průvodce: jak pomoci dívkám a ženám,
které jsou na celém světě v ohrožení

Deborah Meroff

eBooks for download
east.om.org/ebooks

Originally published in English:

SOS: Save Our Sisters by Deborah Meroff

Copyright © 2014 Deborah Meroff, All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

Copyright ©2017 by OM EAST for the Czech edition published in cooperation with CREATIVPRESS

Translated by permission. All rights reserved.

SOS: ZACHRAŇME NAŠE SESTRY

Deborah Meroff

Český překlad a jazyková úprava: Bc. Jan Titěra a Mgr. Marek Titěra, MDiv

Copyright ©2017 český překlad a vydání OM EAST v spolupráci s vydavatelstvím CREATIVPRESS

Překlad s povolením, veškerá práva českého překladu vyhrazena.

Žádná část této publikace s výjimkou krátkých citací a recenzí nesmí být reprodukována, rozmnožována a přenášena mechanicky, elektronicky, opticky ani jiným způsobem bez předcházejícího souhlasu vlastníků práv.

Pokud není uvedeno jinak, citace z Bible jsou uváděny dle Českého ekumenického překladu ČBS, Praha 1985

České vydání je připraveno ve spolupráci organizací:

CREATIVPRESS
www.creativpress.eu

OM-EAST
www.east.om.org

Vydavatelství a nakladatelství
CREATIVPRESS
Mamateyova 4
85104 Bratislava 5
Slovenská republika

ISBN 978-80-7131-082-2

EAN 9788071310822

Předmluva

Je pro mne velikou výsadou, že mohu psát předmluvu k tomuto akčnímu průvodci, který je zkrácenou verzí publikace „*True Grit: Women taking on the World, for God's Sake*“ – jedné z nejdůležitějších knih v mém životě, a to zejména v posledních deseti letech. Bylo radostí rozdat či prodat desítky tisíc výtisků této knihy po celém světě, a to v pěti dalších jazycích kromě angličtiny. Když se poprvé objevila, stala se pro mne knihou roku, a potom se mi stala knihou desetiletí. „Speciální projekt“ mezinárodní misijní společnosti Operace Mobilizace (OM International) sponzoroval mnohé z překladů, a tak jsme dnes nadšeni tím, že máme i tuto užitečnou novou verzi.

Možná vám bude zatěžko číst delší úseky najednou. Realita toho, co musely dívky a ženy vytrpět a jak stále trpí, představuje jedny z nejzávažnějších případů porušování lidských práv v dnešním světě. Ale tyto stránky nás také povzbuzují k tomu, abychom spatřili, co všechno může Bůh činit skrze nás.

Modlím se za to, abyste nejen četli tohoto aktuálního a důležitého průvodce, ale také se zapojili do jeho distribuce. Jsme lidmi, kteří byli pověřeni službou, a můžeme rozšířit náš vliv nabízením publikací jako je právě tato. Bůh vám žehnej při konání této služby!

Dr. George Verwer

Zakladatel a emeritní mezinárodní ředitel
OM International

Úvod

Před deseti lety, přinucena deseti lety pozorování jako mezinárodní žurnalistka, jsem připravila pro první vydání knihu „*TRUE GRIT: Women taking on the World for God's Sake*.“ Doufala jsem, že v době, kdy byl tento revidovaný a aktualizovaný průvodce vydán, budu schopna podat zprávu o rozsáhlém zlepšení „status quo“ dívek a žen po celém světě. Nicméně musím konstatovat, že zatímco v mnoha zemích byla přijata některá skvělá zákonná opatření na ochranu lidských práv, snahy prosadit tyto nové zákony nejsou ani zdaleka postačující. Tragickou realitou je to, že násilí, obchod s bílým masem a genderová diskriminace na mnoha frontách v současnosti roste a dotýká se milionů žen žijících v 21. století.

Publikace *SOS:ZACHRAŇME NAŠE SESTRY* má úmyslně podtitul: *Akční průvodce na pomoc ženám a dívkám, které jsou na celém světě v ohrožení*. Tato kniha neobsahuje příběhy žen z celého světa, které byly uvedeny v *TRUE GRIT*; je zmodernizována, referuje od A až do Z o problematice lidských práv, která mají největší dopad na polovinu světové populace. I když tento přehled není úplně vyčerpávající, má sloužit jako užitečný průvodce a stimul pro další zkoumání.

Mým záměrem při psaní této knihy však nebylo jen přinést informace. Mojí vroucí nadějí je to, že provokující fakta pobídnou čtenáře k akci. Pro mnoho lidí tou samozřejmou a mocnou první reakcí budou přímlyvné modlitby, ale voláme také skupiny i jednotlivce k uskutečnění doporučených „Akčních kroků.“ Každý hlas, každý protestní dopis, každý halř finanční podpory je na-

prosto zásadní, máme-li se solidárně spojit proti tomuto zneužívání a způsobit změnu.

Pozor. Zanícené modlitby nejen mění svět, ale jsou také cestou k proměně lidí, kteří se modlí. Jakmile Bůh začne jednat skrze vás, možná zjistíte, že reagujete nečekanými způsoby. Alespoň v to doufám. Je čas, abychom si všichni přivlastnili výzvu, která byla tak skvostně formulována aktivistou a duchovním (knězem) Edwardem Everettem Halem:

„Jsem pouze jeden, ale jsem aspoň jeden. Nemohu udělat všechno; ale mohu udělat aspoň něco...A to, co mohu udělat, z Boží milosti také udělám.“

Deborah Meroff

<http://Women-Without-Borders.net>

1

SOS: Nevěsty v ohrožení

V Indii, Pákistánu, Bangladéši a Nepálu je každoročně upáleno téměř 25.000 nevěst. Jen v samotné Indii se smrt spojená s otázkou věna odehrává téměř každou hodinu.¹ Většina z těchto vražd pak zůstává nepotrestána.

UPALOVÁNÍ NEVĚST

Indie a Nepál: Ačkoliv platba věna byla v Indii právně zakázána již před více než 50 lety a v poslední době rovněž i v dalších částech subkontinentu, svatební dar z rodiny nevěsty je obvykle pokládán za nepostradatelný. Jelikož na manželku je často pohlíženo jako na finanční zátěž, očekává se, že se sama zaplatí. To znamená přijít s naprosto nehoráznou částkou peněz nebo cenností (průměrně se jedná o pětinasobek ročního příjmu celé rodiny). Proto nepřekvapuje, že strádající rodiny se narození dívky hrozí. Systém věna je ve skutečnosti přímým důvodem růstu počtu zabitých dívčích nemluvňat. (Viz: „Demografická křivka: zabíjení plodů a novorozenců ženského pohlaví“). Některé dospívající dívky,

1 http://articles.timesofindia.indiatimes.com/2012-01-27/india/30670050_1_dowry-death-harassment-and-cruelty-section-498a

které vědí, že jejich otcové nejsou schopni za ně zaplatit „cenu nevěsty,“ páchají sebevraždy.

Postavení ženy v domě jejího manžela je určeno věnem, které s sebou přinese. Problém nastává ve chvíli, když ženichova rodina rozhodne, že dříve odsouhlasené věno není dostatečné. Mohou se pokoušet o vydírání, a pokud rodina nevěsty nesplní jejich požadavky, ocitne se nevěsta v nebezpečí zneužití, rozvodu nebo dokonce smrti, aby se ženich mohl oženit znovu a získat další věno.

Týrané ženy nemají na výběr. Rodiny je přijmou zpět jen velmi zřídka, neboť poskytnutí útočiště vdané dceři sebou nese společenské stigma. Vláda spravuje několik útulků pro zneužívané ženy. Většina z nich má natolik strašlivou pověst kvůli zacházení s bezbrannými ženami, že ty raději trpí pod ranami svých manželů a jejich rodin.

Ironií je, že počet úmrtí dívek narůstá spolu s rostoucí prosperitou Indie. Počet oficiálně evidovaných smrtelných neštěstí se zvýšil ze 1912 případů v roce 1987 až na 8391 případů v roce 2010, což znamená, že každých 90 minut byla upálena jedna nevěsta, a to podle statistik uveřejněných indickým národním trestním rejstříkem (India's National Crime Records Bureau). Ve většině případů manžel nevěsty nebo jeho příbuzní na ni vylíjí petrolej a zapálí ji, a to s nadějí, že incident bude pokládán za sebevraždu nebo za nešťastnou událost, za nehodu při práci se sporákem. Jiné ženy bývají popáleny kyselinou. Ty, které přežijí, jsou trvale zjizveny a poznamenány na celý další život, a to fyzicky, psychicky, i emocionálně. Ale statistiky ukazují jen oficiální počty. Tisíce úmrtí není oznámeno a jen velmi malý počet vrahů je potrestán.

Bangladěš: V této převážně muslimské zemi je systém věna jak v rozporu s náboženstvím, tak i se zákony. Původně tomu bylo

tak, že rodina ženicha platila rodičům nevěsty: nicméně placení věna ze strany rodiny nevěsty se stalo natolik vyžadovaným, a to jak mezi bohatými tak i chudými (navzdory zákonu o zákazu věna z roku 1980). Mnoho chudých rodin tak nemůže své dcery nikdy provdat. Zdá se, že ani zákon o domácím násilí, který vešel v platnost v roce 2010, nepřinesl větší změnu. Policejní údaje uvádí, že násilnosti spojené s problémem věna se v roce 2011 týkaly 7079 případů, v prvních devíti měsících roku 2012 pak 4563 případů.²

Pákistán: I zde se provádí upalování nevěst. Podle národní „Asociace progresivních žen“ je upalování příčinou násilné smrti nejméně 300 žen ročně, nejčastěji se tak děje rukou jejich manželů nebo jeho rodiny. Policie znovu uvádí, že oběti byly zabity explozivními kamny, a není tedy důvod k žalobě a nedochází k trestnímu stíhání. I když je v Pákistánu umožněn rozvod, některé rodiny se rozhodnou zbavit se nechtěných manželek jejich zabitím.

„NEVĚSTY KORÁNU“

Její svatební den přichází. Přátelé a příbuzní nastávající nevěsty ji připravují pro svatební ceremoniál, koupou ji a oblékají do jemného hedvábí a klenotů. Dalších několik hodin je určeno uměleckému aranžování jejích vlasů a aplikaci make-upu. Konečně je nevěsta uvedena. Položí svou ruku na svatou knihu Islámu a opakuje slib. Stává se vdanou ženou.

Až na to, že nemá manžela.

Její rodiče tak jen následovali velice starou a neobvyklou tradici, která je akceptována ve venkovských oblastech Pákistánu, a to u prominentních (Syed) Sindh rodin, a také v některých oblastech

2 <http://www.ipsnews.net/2012/10/violence-against-women-persists-in-bangladesh/>

Pandžábu.³ Dcery se mohou provdat jen uvnitř své rodiny – často za prvního bratrance – ve snaze udržet rodinnou linii čistou a její bohatství nedotčené. Takže, když vhodní kandidáti dojdou, dcery se mohou „provdat za Korán.“ Taková manželství jsou však hlavním proudem Islámu přijímána s nevolí. Odehrávají se tajně – dokonce ani většina Pákistánců o této bizarní praxi nic netuší.

Dívky, kterých se to týká, mohou být jen 10-15 let staré, ale dotyčným ceremoniálem jsou vázány až do konce svého života. „Nevěsta“ je dokonce následně držena v ústraní, a je jí zakázán kontakt s jakýmkoliv mužem starším 14 let, a to včetně blízkých rodinných příslušníků. V některých případech se nesmí ani podívat na muže v televizi.

Takovéto ženy bez manželů se mohou pokoušet naplnit neko-nečné hodiny svého života studiem Koránu. Není divu, že některé z nevěst – je odhadováno asi 3000 případů – se nakonec zblázní.

V knize „*Proč nejsem muslimem*“ autor Ibn Warraq cituje jednu ženu degradovanou k tomuto osudu: „Přála bych si narodit se v době, kdy Arabové pohřbívali své dcery zaživa. I to by bylo lepší než toto mučení.“

PRODÁVÁNÍ NEVĚST

Čínská politika jednoho dítěte, která podporuje výběr chlapců před dívkami, vedla k několika závažným disproporcím poměru chlapců a děvčat. Miliony mužů schopných vstoupit do manželství nemohou najít ženy. Kriminální gangy a zprostředkovatelé manželství – v podstatě dealeri s otroky – prohledávají venkov, unášejí a kupují ženy a dívky, aby je mohli nabídnout eventuelním manželům. Další

3 http://www.dailytimes.com.pk/default.asp?page=2007\03\13\story_13-3-2007_pg12_10

ženy zase spolupracují se zprostředkovateli manželství v naději, že tak zachrání své rodiny před hladem. Čínské orgány každým rokem osvobodily v průměru 8000 unesených žen a dívek, a to počínaje rokem 1990. Počet únosů nicméně stále narůstá, neboť jde o podnik, v němž se točí miliony dolarů.⁴

Tisíce mladých žen z Barmy a dalších blízkých zemí jsou zavlčeny do Číny, aby se tam provdaly za cizince. Pašované nevěsty mohou být prodány za sumu mezi 4500 a ž 7500 dolary. Čínské Ministerstvo veřejné bezpečnosti uvádí, že v roce 2012 zachránilo a repatriovalo 1281 unesených cizích žen.

I jiné země jsou zapojeny do trhu s manželstvím. Barmské dívky jsou posílány přes hranice, aby se provdaly za muže v Thajsku, Malajasii a Singapúru. Vietnamské dívky jsou obvykle prodávány do Tchajwanu, Jižní Koreje a Singapúru.

MAILY OBJEDNÁVAJÍCÍ NEVĚSTY

Vyhledej si frázi „*mail order brides*“ na internetu a najdeš tam tisíce stránek nabízejících e-nevěsty. Není se čemu divit – tohle je vysoce ziskový obchod. Někteří zprostředkovatelé se specializují podle národností – na Rusky, Japonky, Afričanky, nebo ženy z Latinské Ameriky. Jiní se chlubí celým „skladem“ dostupných žen. Nejvýše postavení zákazníci se mohou zúčastnit organizovaných výletů do různých zemí a přivést si svoji nevěstu domů. I když muži i ženy vytvořili tímto způsobem šťastné páry, tisíce žen uvízly v pasti ubližujících, násilných vztahů. Pátrání ukázalo, že velký počet mužů, hledajících nevěsty na objednávku, má kriminální záznam nebo historii domácího násilí. Pokud se týrané imigrované ženy opovází protestovat, manželé jim pohro-

4 <http://85.21.179.94/publications/interns/IOM%20Report%20Heggs%20Rustsian%20Mail-Order%20Brides.pdf>

zí deportací. Často mívají i jazykové problémy a nemají se na koho obrátit s prosbou o pomoc. Protože tento průmysl nemůže být označen jako obchod se ženami, neboť je prováděn s jejich souhlasem, je převážně neregulován a produkuje rostoucí počet obětí po celém světě.

Ochranná legislativa

Australský zákon o regulaci zprostředkovatelů migrace (Migration Agents Regulation Act) vyžaduje po potencionálních nevěstách, aby se podrobily zdravotní kontrole a kontrole trestního rejstříku. Kontroly trestního rejstříku mužských sponzorů jsou nicméně konány jen na základě uvážení vlády, ale budoucím nevěstám není dána žádná informace o výsledcích, což je může uvádět do nemalého rizika. **Kanada** má podobné nařízení, ale vyžaduje kontrolu mužské strany a odmítne jeho žádost, jestliže má v předcházejících pěti letech záznam v trestním rejstříku. Potencionální nevěsta, kterou může být již 16letá dívka, však není informována o tom, proč byla žádost zamítnuta.

Nový Zéland a Velká Británie má imigrační zákony podobné těm kanadským, ale vyžaduje, aby nevěsta měla nejméně 18 let a ženich 21 let. Vláda **USA** schválila mezinárodní regulační zákon pro zprostředkovatele manželství v roce 2005, který se specificky zabývá tím, jak informovat potenciální internetové nevěsty o mužově kriminální minulosti. Zákon také vyžaduje podpis ženy pod souhlasem s uvolněním informací o ní samé. Zákon vyrostl na základě znepokojení se nad tím, že bezohlední zprostředkovatelé manželství přivedou mladou ženu do země, kde skončí snad jen o trochu lépe než posluhovačky či sexuální otrokyně. Porušení tohoto zákona je trestáno pokutou a vězením.

DOČASNÁ MANŽELSTVÍ

Šiitští následovníci Islámu (jejich většina žije v Iránu) mají povolenu unikátní formu manželství, které může trvat od několika minut až po 99 let. Ve většině případů je tato „*nika mut'a*“ úmluva jednoduše legalizovanou prostitucí. Muž a žena podepíší dohodu, že budou žít po určitý čas spolu. Muž většinou souhlasí s tím, že poskytne ženě nějakou finanční podporu. Úmluva je následně zaznamenána a schválena duchovním. Muži si mohou vzít tolik dočasných žen, kolik chtějí, a mohou úmluvu ukončit, kdykoliv se jim zachce. Žena, na rozdíl od nich, nemůže úmluvu sama ukončit a může mít pouze jednoho manžela, a to za účelem určení rodičovství v případě, že otěhotní. Jakékoliv dítě narozené z takového svazku je vychováváno mužem a jeho stálou manželkou.

I když je tato praxe mezi Sunnitskými islamisty zakázána, má oficiální náboženské uznání mezi Shias a není považována za hříšnou. Proto nikdo nemusí mít špatné svědomí. Dočasná manželství jsou zcela běžná v Iránu; mladým mužům je dokonce doporučováno, aby je používali jako ventil pro své sexuální potřeby, a to až do doby, kdy budou připraveni založit trvalé manželství. V Iráku byla tato praxe zakázána v době vlády Saddama Husseina, ale nyní se opět vrátila. Existuje také v Saudské Arábii a Egyptě, a roste také její popularita mezi muslimskými komunitami na Západě.

Duchovní, kteří podporují dočasná manželství, tvrdí, že ženám nabízejí sexuální a finanční svobodu. Chudé rodiny, včetně tisíců vdov v Iráku a Iránu, s takovým manželstvím souhlasí, protože je k tomu nutí chudoba, ne svobodná volba. I když se za to stydí, akceptují tuto úmluvu jako jedinou cestu k přežití.

AKČNÍ KROKY

Je třeba více specifické legislativy ke snížení pravděpodobnosti toho, že tyto ženy upadnou do postavení vykořisťovaných a zneužívaných žen. Pište zákonodárcům ve své zemi a podporujte je v tom, aby předložili nebo zdokonalili potřebné zákony a ustanovení.

Zabíjení novorozeňat ženského pohlaví a řízený výběr pohlaví bude prohlubovat nedostatek sňatku schopných žen v některých oblastech, což v důsledku přinese nový podnět k obchodování se ženami. Upozorňuj na kořeny zapříčiňující obchod se ženami a připoj se ke snahám skupin blízkým těm, které jsou uvedeny pod titulkem „Zabíjení novorozenců ženského pohlaví“ v Dodatku 2, a to podepisováním petic a psaním dopisů.

Je vám to lhostejné, vy všichni, kteří jdete kolem?

Pláč Jeremiášův 1,12

2

SOS: Dětská práce

Nejméně 215 milionů dětí na světě je nuceno ilegálně pracovat kvůli přežití, a přinejmenším polovina z nich je vystavena rizikovým podmínkám. 152 milionů pracujících dětí je ve stáří 5 – 14 let. Index dětské práce a příslušná mapa¹ vyhodnocuje 68 zemí jako extrémně rizikových. K zemím s nejrozšířenějším zneužíváním dětské práce patří Bangladéš, Čína, Indie, Nigérie, a Pákistán.

Většina dětí, kolem 60 milionů, pracuje v zemědělství, přičemž jen jedno dítě z pěti dostane zapláceno. Další 14 milionů dětí pracuje ve výrobě, mnoho z nich pracuje v „robotárnách,“ v domácím průmyslu a v cihelnách. Chudoba je přímo propojena s dětskou prací: Mezinárodní organizace práce (ILO) uvádí, že podíl pracovní síly dětí ve věku 10-14 let v zemích, kde je průměrná roční mzda na jednoho obyvatele 500 USD nebo ještě méně, činí od 30 do 60 %. Z toho se odhaduje, že přibližně 5,7 milionů dětí je nuceno vykonávat práci, aby mohly být umořovány půjčky jejich rodin, které si musely vzít z důvodu holého přežití.

¹ <http://maplecroft.com/about/news/child-labor-index.html>

V některých oblastech jsou obzvláště vyhledávána malá děvčata, protože mohou být placena ještě méně než kdokoliv jiný. „Domácí služby“ je ten nejširší a nejskrytější zaměstnavatel nezletilých dívek po celém světě. Je to také jeden z nejrizikovějších sektorů, který není chráněn před fyzickým zneužíváním, neboť dívky jsou vystaveny fyzickému týrání. Mnohé dívky pracují více než 12 hodin denně, sedm dní v týdnu, a to za zlomek minimální mzdy.

AFRIKA

Sub-saharská Afrika je oblast s nejvyšším výskytem dětské práce; v posledních letech však toto procento ve skutečnosti roste tak, že každé čtvrté dítě ve věku 5-17 let tu pracuje. V celé Africe dostává nějakou mzdu 2/5 dětí.

- **„Malé služby“ v Maroku:** ačkoliv je tato praxe ilegální, zhruba 23 000 malých děvčat z venkova je každoročně posláno do samotné Casablanky, aby zde pracovaly jako domácí služby v soukromých domech. ILO odhaduje, že je celkem na 50000 dívek v takovéto službě po celém Maroku – některé z nich mají jen 5 nebo 6 roků. Tyto dívky se často stávají terčem zneužívání, jsou nuceny pracovat 13 – 15 hodin denně, sedm dní v týdnu. Spí na podlaze a jedí jen zbytky. Mnohé jsou donuceny pracovat i tehdy, když jsou nemocné. Některé dívky jsou připoutány, když jejich zaměstnavatel odjede na víkend mimo domov. Jiné umírají hlady, jsou páleny rozžhaveným železem, znásilněny a odhozeny na ulici, když otěhotní. Malou částku peněz, kterou vydělají, dostávají jejich otcové. Ačkoliv byla v roce 2009 zformována skupina usilující o zrušení praxe „malých služek“ a přivedení děvčat ve věku do 15 let do školy, tato smutná praxe však stále pokračuje.²

2 <http://www.alarabiya.net/articles/2012/05/29/217283.html>; <http://www.moroccoworldnews.com/2013/01/75104/child-housemaids-in-morocco-as-unstoppable-as-the-wind-4/>

- **Mali:** přibližně 20.000 až 40.000 dětí již ve věku od šesti let je zapojeno do kopání šachet pro řemeslnickou těžbu zlata. Pracují v tunelech, tahají balvany a pracují s toxickými chemikáliemi, jako je např. rtuť, aby tak oddělily zlato od rudy. Mnozí pracují v průměru více než 9 hodin denně, šest dní v týdnu, a to s malým nebo vůbec žádným výdělkem.³
- **Západní Afrika:** V několika zemích jsou dokonce již tříleté děti využívány jako domácí či zemědělské pracovníci. Okolo 2 milionů dětí obdělává kakaové plodiny, mnohé z nich jsou za tímto účelem prodávány... Někteří rodiče prodávají své potomky státům arabského zálivu, do Libanonu a Evropy. Jiným dětem – často sirotkům – obchodníci slibují kvalitní vzdělání a nabízejí jim školení v zahraničí. Namísto toho je s nimi nakládáno jako s virtuálními otroky. Mnozí musí snášet bití a psychické týrání, a to včetně výhrůžek smrti a varování, že už nikdy neuvidí své rodiče. Dívky, které uprchnou, musí spát na ulici, hledají pomoc v církvích nebo přijmou pozvání do domů neznámých lidí. Některé dívky jsou přinuceny k prostituci, a stávají se oběťmi AIDS.⁴
- **Pobřeží slonoviny:** tato země obstarává 40 % světové produkce čokolády. UNICEF odhaduje, že téměř půl milionu dětí ve věku od 10 – 14 let, většinou ze sousedních zemí, jako je Mali a Togo, je prodáváno na kakaové plantáže. Otročí dlouhé hodiny, aniž by jim bylo zapláceno, dostávají minimální stravu a při pokusu o útěk jsou bity.⁵

Akční krok: zapojte se v rámci Mezinárodního pracovního-právního fóra do „Kakaové kampaně“ za účelem

3 http://educationenvoy.org/child_labor_and_education_US.pdf

4 <http://thecnnfreedomproject.blogs.cnn.com/2012/01/19/child-slavery-and-chocolate-all-too-easy-to-find/>

5 <http://www.laborrights.org/stop-child-labor/tobacco-campaign>

potírání nucené práce dětí v miliardovém kakaovém byznysu. www.laborright.org/stop-child-labor/co-coa-campaign

- **Malawi:** Podle FAFO Institutu pro aplikovanou sociální vědu je v této zemi Jižní Afriky nejvyšší výskyt počtu dětí, které jsou nuceny pracovat. Šokující množství 78 % dětí ve věku mezi 10-14 lety a 55 % dětí mezi 7-9 lety (odhadem 78.000) pracuje se svými rodiči na tabákových farmách na plný nebo částečný úvazek, a to až 12 hodin denně. Pracují bez ochranných oděvů, jejich těla absorbují příliš mnoho nikotinu, a proto mnozí trpí symptomy vážného onemocnění.⁶

JIŽNÍ ASIE

Navzdory zákonu zakazujícímu současnou praxi se dětská práce v Jižní Asii, zejména v ruční výrobě koberců, vymyká kontrole. Kolem 250.000 dětí ve věku mezi 4 – 14 lety je uneseno nebo prodáno a jsou nuceny pracovat až 18 hodin denně při tkaní rohožek a koberečků určených pro exportní trhy v Evropě a USA.

Akční krok: Když si kupujete novou rohožku, hledejte značku „Good Weave.“ Good Weave International je nestátní organizace usilující o ukončení dětské práce v ručním zpracovatelském průmyslu rohožek a koberečků a nabízející možnosti vzdělání dětem v Jižní Asii. Podporujte maloobchodníky s produkty označenými značkou „Good Weave.“⁷

- **Bangladéš:** podle zprávy UNICEF téměř třetinu pracovní síly tvoří děti. Kolem 4.7 milionu dětí je ve věku od 5-14 let a 1,3

6 http://www.goodweave.org/about/rug_certification_label

7 http://www.unicef.org/bangladesh/Child_labour.pdf

milionu z nich pracuje v rizikových podmínkách.⁸ Jeden průzkum zjistil, že téměř 70 % dívek pracujících jako domácí služby v Bangladéši zakusilo fyzické týrání a systematické bití.⁹ Požár v důležité továrně na výrobu prádla, který zabil 1100 dělníků poblíž Dháky, zaplnil v roce 2013 všechny hlavní titulky novin po celém světě. V tomto průmyslu výroby prádla pracuje více než tři miliony Bangladéšanů, přičemž 90% z nich jsou ženy a dívky.

- **Indie:** Je domovem jedné pětiny všech dětí na světě. Tato země má také nejvyšší počet pracujících dětí. Tím, že vyžadují pouze zlomek mzdy vyplácené dospělým, hrají děti významnou úlohu v manufakturách na výrobu malých cigaret (beedi), zápalek, bižuterie, koberců, bavlněných provazů, v domácích službách, při dobývání kamene, v hornictví a farmářské výrobě. Kolem 400.000 dětí pracuje na indických farmách, kde se pěstuje bavlna. Hodnověrné agentury odhadují, že **12 až 50 milionů** dětí mladších 14 let pracuje. I když veškerá nedobrovolná práce a otroctví byly oficiálně zrušeny v roce 1975, nejméně 15 milionů dětí je dnes „spoutáno“ s věřiteli, aby jim spláceli rodinné dluhy. Mnoho chlapců a děvčat je zneužíváno nebo onemocní díky škodlivým pracovním podmínkám, nebo díky vystavování se vlivu chemikálií. Nízká mzda a nafouknuté úrokové sazby činí téměř nemožným splatit půjčky.¹⁰ Přestože se projednávají nové zákony, například Zákon o Práci dětí a adolescentů (její zákaz), jejich efektivita bude závislá od míry jejich prosazování.

„Moje sestra má 10 roků. Každé ráno v sedm hodin odchází do práce k člověku, se kterým je pracovně svázána. Přichází každý večer v devět hodin domů.

8 http://educationenvoy.org/child_labor_and_education_US.pdf

9 <http://www.dalitfreedom.org.au/trafficking/bonded-labour.html>

10 <http://www.hrw.org/reports/1996/India3.htm>

Nakládá s ní otřesně; bije ji, když si myslí, že pracuje pomalu, nebo když mluví s jinými dětmi. Řve na ni, hledá ji, když onemocní a nemůže jít do práce... Nezajímá mě už škola nebo hry. Žádné takové věci mě nezajímají. Jediné, co chci, je přivést sestru domů, dostat ji od toho člověka, se kterým je pracovně svázána. Za 600 rupií bych ji mohla přivést domů – to je také jediná šance, jak ji přivést zpět. Ale my nemáme těch 600 rupií – nikdy nebudeme mít těchto 600 rupií.“¹¹ – Podepsána Lakshmi, devět let stará balička cigaret žijící v Tamil Nadu, Indie. 600 rupií bylo tehdy ekvivalentem zhruba 17,5 amerických dolarů.

- **Pákistán:** *Zatímco poslední vládní výzkum v roce 1996 oznámil, že 3,3 milionu dětí ve věku 5-14 let patřilo mezi pracující, UNICEF odhaduje, že dnešní správný údaj je nejméně 10 milionů, přičemž nejméně 8 milionů z nich je ve věku do 15 let. Nejvíce z nich je zotročeno díky nesplaceným dluhům. I když nucená práce je stíhatelný trestný čin již od roku 1992, jen pár zaměstnavatelů bylo soudně stíháno pro porušení zákona.*
- **Afghánistán:** Podle UNICEF chudoba nutí pracovat jedno ze tří dětí ve věku školní docházky. Polovina pracovních sil v afghánistánských cihelnách jsou děti ve věku do 14 let.

VÝCHODNÍ ÁSIE/TICHOMOŘÍ

Nejvyšší počet pracujících dětí (113.6 milionů) žije v asijské tichomořské oblasti.

11 <http://www.hrw.org/reports/1996/India3.htm>

„Náborář“ typicky slíbí strádajícím rodičům, že dá jejich dětem dobrou práci a možnost vzdělání ve městě. Jiné děti jsou uneseny, a to proto, aby pracovaly v továrnách a dílnách. Většina z nich nedostává žádnou mzdu a jsou odkázány žít v odporných podmínkách, jsou bity holemi a železnými tyčemi a není jim dovoleno, aby viděly svoje rodiče. Bylo dokonce shledáno, že některé děti byly značkovány rozžhaveným železem, páleny cigaretami, vyhladověny, šlehány bičem, bity se zavěšenou hlavou dolů, připoutány, sexuálně zneužívány, a dokonce po mnoho dní zamykány ve skříni.¹²

- **Kambodža:** Více než polovina dětské populace ve věku 7 až 15 let tvoří pracovní sílu. I když existuje legislativa na ochranu dětí, je nedostatečná a často ignorovaná.
- **Filipíny:** Podle zprávy vydané Mezinárodní organizací práce v roce 2011, chodí v této zemi do práce 6,5 milionu dětí. Tři miliony z nich je vystaveno až 16 hodin denně prostředí, které je pokládáno za riskantní. Tito mladí pracovníci, z nichž jsou někteří mladší 7 let, jsou zavázáni podporovat své rodiny prací na farmách, v dolech, při rybolovu, prací v továrnách, službami v domácnosti, a v sexuálním turismu.¹³
- **Indonésie:** Okolo 690 000 nezletilých dívek je zaměstnáno jako domácí služby. Často jsou nuceny pracovat až 18 hodin denně, v některých případech dostanou sotva 6 centů za hodinu nebo také vůbec nic, a to bez jediného dne volna. V nejhorších případech jsou děti fyzicky, psychicky či sexuálně zneužívány. (Dle Human Rights Watch Report z roku 2009)
- **Austrálie:** Nový Jižní Wales nemá stanovenou nejnižší věkovou hranici práce a jen v některých průmyslových odvětvích

12 <http://www.anti-slaverysociety.addr.com/slaverysasia.htm>

13 <http://www.childfund.org/child-labor-in-the-philippines/>

je zaměstnávání dětí regulováno. Kampaň Fair Wear („férové oblékání“) odhaduje, že 50-70 % oblečení původem z Austrálie je vyráběno na základě smlouvy s přistěhovalci. Jsou to ženy a děti, které pracují doma nebo v malých dílnách na předměstí australských měst. Desetitisíce jich pracují v bídných podmínkách za velmi nízkou mzdu, jsou vystaveny rizikům, které vedou každým rokem k vážným poraněním a úmrtím.

EVROPA, STŘEDNÍ ÁSIE, BLÍZKÝ VÝCHOD

- **Romské** děti snadno podléhají nucené práci v mnoha oblastech Evropy, neboť 80 % z nich žije v chudobě. Tisíce **albánských romských** děvčat a chlapců jsou posílány do **Itálie** a **Řecka**, aby tam vydělaly peníze pro své dospělé „pány“ žebráním, čištěním bot nebo oken aut. (Viz také demografická data v kapitole „Obchod s dívkami a ženami.“)
- Ve **střední Asii** a **Kavkazu** se mnohé děti ulice stanou obětí nejhorších forem nucené práce. Děti z venkovských oblastí jsou běžně prodávány do městských aglomerací a dalších zemí za účelem vykořisťování. Práce přistěhovalců je tu také zcela běžná. Dohled na dodržování lidských práv poukázal na ilegální práci na tabákových farmách v **Kazachstánu**, kterou vykonávaly dokonce desetileté děti. Spolu se svými rodiči čelí nedodržování sjednané mzdy, svázanosti dluhy, nadměrné délce pracovní doby, vystavení pesticidům a nedostatku čisté pitné vody. Sdružení „bavlněná kampaň“ (<http://www.cottoncampaign.org>) spolu s dalšími obránci lidských práv se dlouhodobě snaží upozorňovat na využívání více než milionu dospělých a dětí na farmách pěstujících bavlnu v **Uzbekistánu**.

- **Irák:** téměř každé třetí dítě z 15 milionů dětí v této zemi přišlo během války o své rodiče. Z nich 700 tisíc nechodí do základní školy a zhruba 800 tisíc dětí ve věku 5-14 let pracuje.

STŘEDNÍ A JIŽNÍ AMERIKA

Sedm procent pracujících dětí na celém světě ve věku mezi 5-14 lety žije v Latinské Americe. Pouze jedno dítě ze šesti dostává nějakou mzdu. Více než dva miliony z nich je sexuálně vykořisťováno, a to díky rostoucímu počtu sexuálních turistů mířících do Střední Ameriky.

- **Guatemala** má nejvyšší výskyt dětské práce v Latinské Americe. Oficiálně je nejnižší věk pro práci 14 let, ale mnohé mladší děti patří mezi více než milion dětí, od kterých se očekává, že budou přispívat do rodinného rozpočtu.
 - **HORNICTVÍ:** Děti jsou často využívány při těžbě zlata, stříbra a při dalších důlních těžbách v Latinské Americe. Jsou vystaveny toxickým a dalším nebezpečným podmínkám, které často způsobují kožní a plicní onemocnění a zároveň ničí vyvíjející se kosti a orgány. Jen v Bolívii, Ekvádoru a Peru je zapojeno do práce až 65000 dětí.
 - **BANÁNOVÉ PLANTÁŽE:** Ačkoliv bylo dosaženo určitého pokroku v redukci statisíců dětí pracujících na banánových plantážích, problém stále existuje, a to zejména v Ekvádoru, který je největším exportérem banánů. Kromě nepřítomnosti ve škole tyto děti pracují až 12 hodin denně a jsou přitom vystaveny působení pesticidů a úrazům mačetami.

Akční krok: Zjisti více o problému na BananaLink.org.uk, stránkách sloužících ku pomoci banánovým a ananasovým plantážovým dělníkům.

SEVERNÍ AMERIKA

- **Kanada:** V Britské Kolumbii mohou děti jít do práce již ve svých 12 letech, a to kamkoliv, kromě do dolů, hospod, barů, hotelových a letištních hal. Mohou pracovat v jakékoliv době ve dne či v noci, kromě doby školního vyučování. Na venkově se dokonce v roce 2003 snížila věková hranice pro práci dětí na 12 let. Od té doby došlo k desetinásobnému nárůstu počtu požadavků dětí na odškodnění za zranění v práci.¹⁴ Již několik let je vedena kampaň za zrušení bezohledných zákonů týkajících se práce dětí v Britské Kolumbii.
- **USA:** 800 000 dětí přistěhovalců cestuje se svými rodinami do různých částí Spojených států amerických, aby tam pracovaly na průmyslových farmách. Dokonce sedmileté nebo osmileté děti pracují 12 až 16 hodin denně, přičemž často měsíce nechozí do školy. Experti odhadují, že téměř 65 % z nich nakonec předčasně ukončí školní docházku. Jejich životní podmínky jsou velmi ubohé a vystavení se pesticidům může způsobit dráždění kůže a dýchací potíže.

Kromě dětí narozených v Americe, jsou mnohé další děti prodávány do USA z jiných zemí, a to profesionálními pašeráky. V roce 2010 bylo americkými imigračními úřady na hranicích a letištích zadrženo více než 8000 imigrantských dětí bez doprovodu.

14 <http://www.theglobeandmail.com/commentary/bcs-child-labour-laws-are-the-most-neglectful-in-the-world/article627018/>

Americké Ministerstvo spravedlnosti (U.S. Department of Justice) odhaduje, že zhruba 100 tisíc až tři miliony dětí je sexuálně vykořisťováno výměnou za peníze, drogy, jídlo nebo přístřeší.

Od roku 2013 jsou USA a Somálsko jediné dvě země mezi členskými zeměmi OSN, které doposud nepodepsaly Konvenci práv dítěte (CRC), která byla přijata v roce 1989. Tato Konvence má čtyři hlavní témata; právo dítěte na přežití; právo na plný rozvoj své osobnosti; ochrana před zneužíváním, zanedbáváním a vykořisťováním; podíl na rodinném, kulturním a sociálním životě.

AKČNÍ KROKY

Projdí webové stránky zařazené pod tématem „Dětská práce“ v Dodatku 2, kde můžeš najít další kampaně, které bys mohl podpořit.

Vyzvi své děti a přátele, aby si připomínali každoroční „Den proti práci dětí,“ který se koná 12. června. Můžeš tak upozornit na neutěšenou situaci vykořisťovaných dětí.

Povstaň a běduj za noci na počátku hlídek, vylévej své srdce jako vodu před tváří Panovníka. Zvedej k němu své dlaně za život svých pacholátek, zmírajících hladem na každém nároží.

Pláč Jeremiášův 2.19

3

SOS: Sňatky dětí

Každý den je přibližně 25.000 nezletilých dívek nuceno ke vstupu do manželství. Každá sedmá dívka je v rozvojových zemích provdána před dosažením 15 let věku. Více než 60 milionů dívek po celém světě je provdáno dříve, než dosáhnou 18 let věku.

V zemích jako je Nigérie, Čad, Mali, Bangladéš, Guinea a Středoafrická republika, je počet předčasných a vynucených manželství 60 % a více. Dětské nevěsty jsou také velmi běžné v jižní Asii (46 % dívek) a také v sub-saharské Africe (38 %).¹ Dívky jsou však nuceny vstupovat do manželství i v západních zemích.

Proč dochází k uzavírání předčasných a vynucených manželství?

Globální plán dětské charity (Global children's charity Plan) říká, že rodiče, kteří nutí své dcery, aby se provdaly bez ohledu na jejich souhlas, jsou převážně hnáni chudobou, genderovou nerovnoprávností, negativními tradicemi či náboženskými praktikami,

¹ <http://www.plan-uk.org/early-and-forced-marriage>

neúspěšným prosazováním zákonů, mimořádnými událostmi nebo i konflikty.² Podle organizace „Konec dětské prostituci, pornografii a obchodování s dětmi pro sexuální účely“ (ECPAT), mohou být dětská manželství také zahalenou formou sexuálního turismu, zvláště na Blízkém východě a v jižní Asii. Muž vycestuje do jiné země a ožení se tam s mladou dívkou výměnou za peníze nebo jiné výhody pro její rodiče. Po té, co stráví s dívkou týden, se vrací domů, aniž by kdykoliv potom znovu kontaktoval dívku či její rodinu. V jiných případech se turista ožení nebo slíbí, že se ožení s nezletilou dívkou, a potom ji přivede zpět do své země. Tam se mladá a zcela na muži závislá dívka stává obětí dlouhodobého sexuálního vykořisťování.³

Jaké jsou důsledky?

Mladé nevěsty jsou většinou nuceny opustit školu, což přispívá k negramotnosti a nevzdělanosti. Od starších mužů s větší pravděpodobností zakusí vynucené sexuální vztahy a násilí. To může vyústit v nedobrý zdravotní stav pro mateřství.

Hlavní příčina těhotenské úmrtnosti

Nezletilé dívky nejsou fyzicky připravené k tomu, aby rodily. Podle Světové zdravotnické organizace (World Health Organization) je úmrtí v souvislosti s těhotenstvím nejčastější příčinou smrti dívek ve věku 15 až 19 let. Odhadem 70.000 dívek mladších 15 let každoročně umírá díky komplikacím v těhotenství nebo při porodu. Výskyt těhotenské úmrtnosti je u nich 25krát vyšší než je normální. U dívek od 15 do 19 let je úmrtnost oproti normě dvojnásobná. Samovolné potraty, narození mrtvých dětí, komplikace jako fistuly jsou také mnohem pravděpodobnější.

2 Ibid.

3 http://www.ecpat.net/ei/Publications/CST/CST_FAQ_ENG.pdf

POHLED DO MUSLLIMSKÉHO SVĚTA

V mnoha částech muslimského světa, dokonce i v Evropě a Americe, není neobvyklé, že dokonce i 9 leté dívky jsou provdávány za muže, který by svým věkem mohl být i jejich dědečkem. Zatímco takováto praxe může být oficiálně ilegální, je akceptována, protože sám prorok Mohamed nastolil tento precedens. Ve svých 52 letech si vzal za jednu ze svých manželek šestiletou dívku. Manželství pak bylo sexuálně stvrzeno, když měla 9 roků.

V roce 2011 se prominentní duchovní a člen nejvyššího saúdsko – arabského náboženského koncilu Dr. Salih bin Fawzan postaral o novinové titulky, když uveřejnil *fatwu* (právní prohlášení), v níž prohlásil, že neexistuje minimální věk pro vstup do manželství. Dívky mohou být provdávány „i když jsou ještě v kolébce.“⁴

- **Afghánistán:** Až 80 % manželství uzavíraných v Afghánistánu se odehrává bez souhlasu nevěsty, která je často ještě dítětem. Brutální smrt 14 leté dívky zaplnila novinové titulky v prosinci roku 2012. Dva bratři podřízli Gastinino hrdlo po tom, když její otec, Noor Rahman, odmítl vydat souhlas s jejím provdáním s odůvodněním, že je příliš mladá. Mnoho dívek se rozhodlo pro sebevraždu jako jedinou cestu úniku.⁵ U dívek, které jsou nuceny provdat se proti své vůli, dochází k nárůstu sebevražedných pokusů ve formě skoku z budovy, sebezníčení či vypití jedu.
- **Irán:** V roce 2012 iráňští zákonodárci oznámili své rozhodnutí povolit 9 letým dívkám možnost provdat se, přičemž vyhlásili dřívější zákonné minimum 13 let věku za „ne-islámské.“ Počet

4 <http://forum09.faithfreedom.org/viewtopic.php?f=4&t=10258>

5 <http://world.myjoyonline.com/pages/news/201304/104829.php>

nevěst mladších 10 let ostře stoupá. Odhaduje se, že v Iránu je na 50 milionů „dětských“ nevěst.⁶

- **Bangladéš:** Zákonný zákaz sňatku dívek mladších 18 let je jen zřídka uplatňován. Až 66 % dívek v Bangladéši je provdáno před svým 18. rokem a 20 % dívek je provdáno před svými 15. narozeninami. Některé nevěsty mají jen 10 let.
- **Malajasie:** Ministr spravedlnosti uzákonil, že dívkám nedosahujícím 16 let věku je dovoleno provdat se za předpokladu, že získají povolení islámského náboženského soudu.
- **Maroko:** V roce 2012 BBC přineslo zprávu o 16 leté dívce, která spolykala jed na krysy po tom, co byla nucena k uzavření manželství s mužem, který ji unesl a znásilnil. Trestní zákoník země soudně nestíhá muže, kteří unesou nezletilou dívku z toho důvodu, aby se s ní oženili.⁷
- **Nigérie:** Většina muslimského severu odmítá přijmout národní akt práv dítěte (Child's Rights Act), který chrání nezletilé dívky. Podle Britského koncilu v Nigérii, více než polovina nigerijských žen ze severu je provdána před dovršením 16 let a je od nich očekáváno, že porodí dítě v prvním roce manželství.
- **Etiopie:** Dívky ve vesnických oblastech jsou známé tím, že se vdávají již v osmi letech. Jejich rodiny se neohlíží na federální zákon, který ustanovuje jako legální hranici 18 let. 48 % dívek se vdává před 15. rokem věku. Únos žen, i když se jedná o trestný čin, je stále pokládán za legitimní způsob získání nevěsty, zejména na jihu země.

6 <http://frontpagemag.com/2012/frank-crimi/iranian-child-brides-get-younger-and-more-numerous/>

7 <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-17416426>

Hladové nevěsty: V roce 2012 jsme byli v hladomorem zasažených zemích regionu Sahel v západní Africe a v zemích Afrického rohu na východě svědky nárůstu počtu „hladových nevěst.“ Rodiče, neschopní nasytit své děti, začali své mladé dcery v zájmu jejich přežití prodávat za účelem manželství, a to i třeba za 170 amerických dolarů. To se děje v Nigeru, kde dokonce v nejlepších časech byla každá třetí dívka provdána před svým 15. rokem. Totéž se dělo také v Etiopii, Keni a Somálsku. Čím mladší je dívka, tím lepší je cena.

- **Pákistán:** Nejrozšířenějším kriminálním činem proti ženám v Pákistánu je násilné manželství, říká zpráva NGO koalice „Svobodné a spravedlivé volby v Pákistánu.“ Téměř 68 % pákistánské populace sídlí ve venkovských oblastech, a mnohé dívky ve věkové skupině 12-14 let jsou buď těhotné, nebo jsou již matky. Ve snaze obejít zákon uvádějí rodiče na oddacím listu své dcery věk 16 let. A protože v Pákistánu předložení rodného listu není dosud zákonným požadavkem pro uzavření manželství, neexistuje tedy způsob, jak zkontrolovat zfalšování věku nevěsty.⁸

Pákistánský „Zákon o manželství“

Zákon nastolený v době vojenského diktátorského režimu Zia ul-Haq roce 1985 stanovuje, že když se nemuslimka obrátí na Islám, její dřívější manželství je neplatné. Někteří muslimové berou tento zákon jako pobídku k únosu, znásilnění, a týrání křesťanských žen a dívek, aby tak konvertovaly k islámu. Jsou součástí „kořisti“ války. Oběti – odhadem 700 dívek je kaž-

8 <http://www.girlsnotbrides.org/national-marriage-registration-to-enforce-child-marriage-laws-in-pakistan/>

dým rokem přinuceno k manželství svými muslimskými únosi, kteří prohlašují, že jejich rodiče a manželé ztratili všechna práva k uneseným ženám a dívkám. Díky lhostejnosti, tichému souhlasu či strachu, se k tomu většina místní policie přidává.⁹

Nazir Bhatti, prezident Pákistánského křesťanského kongresu uvedl, že více než 99.9 % případů znásilnění křesťanských žen není oznámeno, neboť nahlášení přepadení by přineslo hanbu jejich rodinám a znemožňovalo by jim možnost najít si manžela.

POHLED DO HINDUISTICKÉHO SVĚTA

- **Indie:** Indie měla v roce 2013 největší počet dětských nevěst na celém světě, a to podle Populačního fondu Organizace spojených národů (UNFPA – United Nations Population Fund). Ačkoliv indické zákony stanoví věk 18 let jako nejnižší věk pro ženy, které chtějí vstoupit do manželství, 47 % z nich se vdává pod hranici tohoto věku.¹⁰ UNFPA naznačil, že ze 140 milionů dívek, které se vdají ve věku pod 18 letou hranicí v roce 2020, bude 50 milionů z nich ve věku pod 15 let.¹¹ V severních státech, jak je např. východní Uttar Pradesh, mají dívky často jen několik měsíců až osm let, když se vdávají. Nevěsty zůstávají ve svých mateřských domovech, než dosáhnou puberty; potom jsou odeslány do svého „manželského“ domova.

V historickém rozhodnutí v Rajasthanu v roce 2012 bylo anulováno manželství, které se uskutečnilo před 17 lety, a to mezi jednoletou dívkou a tříletým chlapcem. Předčasná

9 <http://www.christianfreedom.org/the-christian-winter/persecution-in-pakistan/>

10 <http://www.hindustantimes.com/India-news/NewDelhi/India-leading-worried-s-child-marriages-UN/Article1-1023307.aspx>

11 <http://www.cbn.com/cbnnews/world/2012/June/Innocence-Lost-Indias-Children-Marrying-at-Age-8/>

manželství jsou v tomto státě běžná a ne všechny rodiny ženichů jsou ochotny čekat až do puberty nevěsty. Hinduistický festival Akshaya Tritiya v dubnu či květnu každého roku je tradičním datem pro masové dětské svatby,¹² a to navzdory nesouhlasu indické vlády. V mnoha případech, dokumentovaných sociology, dívky ve věku 6 nebo 7 let jsou manželovými rodinami vzaty za účelem, aby začaly pracovat jako služebnice nebo pracovnice v zemědělství. Jak hlásí zpravodajové, mnozí manželé jsou po narození svého třetího, čtvrtého nebo pátého dítěte svým manželstvím znuděni, přičemž jejich manželky jsou stále ještě ve věku dospívajících.

- **Nepál:** Podle údajů Ministerstva žen, dětí a sociální péče, má v tomto himálajském národě přes 34 % nových manželství nevěsty ve věku pod 15 let, a to navzdory zákazu takovéto praxe. Jestliže je dívka obzvláště mladá, je svatební obřad mezi rodinami rutinně prováděn v tajnosti, protože to znamená placení nižšího věna. Čím je nevěsta mladší, tím menší je částka, kterou musí její rodina zaopatřit. I když je to ilegální, je pro nepálské muže běžné, a to zvláště ve vesnických oblastech, že si vezmou dvě nebo dokonce tři ženy. Podle vládních údajů více než 240000 dětí nenavštěvuje v Nepálu školu. Úředníci se domnívají, že většina z nich jsou dívky, zejména ty, které jsou provdány v mladém věku.¹³

POHLED NA ZÁPADNÍ SVĚT

- **USA:** Fundamentální Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů (FLDS) je sekta, která se oddělila od církve Mormonů před 70 lety v ostrém nesouhlasu s opouštěním praxe mnohoženství,

¹² <http://www.raonline.ch/pages/np/npwom05.html>

¹³ <http://www.hcn.org/issues/44.10/flds-continues-abusive-polygamist-practices-in-utah-and-arizona>

polygamie, a také nedospělých nevěst, třeba i 14 letých. V šesti státech USA žije 6-10.000 následovníků této sekty. FLDS učí, že jedinou cestou, kterou může muž dosáhnout nejvyššího nebe, je to, že si musí vzít nejméně tři ženy v tomto pozemském životě. I když polygamie je v rozporu se zákonem v Utahu a neústavní i v Arizoně, členové FLDS se nikdy netajili svým životním stylem. Všeobecně akceptovaný odhad – provedený Kathryn Daynes, profesorkou na Brigham Young University a dalšími odborníky je ten, že USA má 30.000 až 50.000 polygamistů.¹⁴ Během posledních dvou let Tahirih Justice Foundation také identifikovala 3000 případů vynuceného manželství v USA. Mnohé z obětí byli imigranti z muslimských zemí, ale výzkum objevil také oběti z řad hinduistů, buddhistů a křesťanů (převážně mexických katolíků).

- **Evropa:** Norsko, Dánsko, Německo, Rakousko, Malta, Belgie a Kypr schválilo zákon, který kriminalizuje vynucené manželství. Dalších více než deset zemí přijalo věk 14 nebo 15 let za věkovou hranici dovolující sexuální pohlavní styk. Teprve v roce 2013 zvýšilo Španělsko minimální věkovou hranici pro uzavření manželství na 14 let.
- **Ve Velké Británii** byla v roce 2008 zavedena směrnice Forced Marriage Protection Orders (Pravidla ochrany před násilným manželstvím). Britská vláda představila plán následování vzoru několika dalších evropských zemí, a to prohlásit do roku 2013 nebo 2014 taková násilná manželství za kriminální. The forced Marriage Unit (Sdružení proti násilným manželstvím) v roce 2011 intervenovalo kvůli pomoci 400 dětem a v roce 2012 kvůli pomoci 250 dětem, včetně jednoho dvouletého. Poskytlo také po-

14 <http://www.tahirih.org/site/wp-content/uploads/2011/09/REPORT-Tahirih-Survey-on-Forced-Marriage-in-Immigrant-Communities-in-the-United-States-September-2011.pdf>

radenství a podporu v 1485 dalších případech;¹⁵ Navíc výzkum uskutečněný Resortem pro děti, školy a rodiny (Department for Children, Schools and Families) odhadl, že počet oznámených případů násilného manželství se v Anglii pohyboval mezi 5000 až 8000. Nezletilá manželství se často uzavírají tajně a mnohé dívky jsou za účelem sňatku odvezeny do jiných zemí.

- **Austrálie a Nový Zéland:** Komisařka Nového Jižního Walesu pro ženské otázky paní Pru Goward v roce 2012 uvedla, že každým rokem je v Austrálii kolem 1000 případů nuceného manželství nebo sexuálního otroctví. Rovněž na Novém Zélandě se mnohá taková manželství uzavírají v tichosti, zvláště v imigrantských komunitách.

Úřady na Západě se často zdráhají intervenovat v případech vynuceného manželství; pokládají to za kulturní záležitost a bojí se odporu mocných minoritních frakcí.

AKČNÍ KROK

Girls not brides (dívky ne však nevěsty) je globální společenství zavazující se prosazovat ukončení zhoubné tradiční praxe dětských manželství. Prohlédni si webovou stránku www.girlsnotbrides.org. Globální charitativní plán (Global Charity Plan) má také petici proti předčasným a vynuceným manželstvím: www.plan-uk.org. Přemýšlej o připojení se k Equality Action Network, abys dostával upozornění a nejnovější informace o kampaních: www.equalitynow.org.

15 <http://www.guardian.co.uk/world/2013/mar/05/two-year-old-forced-marriage-risk>

4

SOS: Porod

Každým rokem na celém světě více než 500.000 žen (přes 1300 denně) přichází o život z důvodu komplikací spojených s těhotenstvím nebo porodem. Z toho 90 % těchto úmrtí by se dalo předejít.

Zpráva organizace Zachraňme děti o „Situaci matek na světě“ z roku 2013 uvedla 10 afrických zemí jako nejhorší místa pro uskutečnění mateřství. Tento seznam vycházel z několika faktorů týkajících se zdraví a životní úrovně matek. Jedná se o Somálsko, Sierra Leone, Mali, Niger, Středoafriickou republiku, Gambii, Nigérii, Čad, Pobřeží slonoviny. Jako nejhorší místo byla uvedena Demokratická republika Kongo. Jako nejlepší místo pro naplnění mateřství bylo uvedeno na prvním místě Finsko, potom Švédsko, Norsko, Island, Nizozemí, Dánsko, Španělsko, Belgie, Německo a Austrálie. **Více než jeden milion dětí umírá každým rokem v den, kdy se narodily!**

Ženy žijící v rozvojových zemích umírají v době těhotenství nebo při porodu 97krát častěji než ženy v zemích s nejvyšší životní úrovní. Například, zatímco ve Švédsku je ohrožena smrtí z důvodu těho-

tenství pouze jedna žena ze 17.000 žen, v západní a střední Africe je poměr jedna žena ze 26 žen. V Bangladéši je to jedna z 51 žen. Guatemala má nejvyšší těhotenskou úmrtnost v Latinské Americe, umírá tam jedna ze 71 žen. (WHO/UNICEF/WORLD BANK).

Přes 90 % lidí žijících v těchto oblastech se narodilo doma. Méně než 6 z 10 žen v rozvojových zemích rodí s přispěním kvalifikovaného odborníka, jakým je porodní sestra nebo lékař. I když lékařské zařízení existuje, mnozí jednoduše nemají peníze na to, aby zaplatili za porod na klinice nebo v nemocnici.

- Za těhotenskou smrt je označována smrt ženy během jejího těhotenství nebo do 42 dnů od přerušení těhotenství. V chudých zemích má potřebnou péči během tohoto období pouze 5 % žen. Podle WHO (Světové zdravotnické organizace), však dvě třetiny těhotenských a novorozeneckých úmrtí nastane v prvních dvou dnech po porodu. V kontrastu s touto skutečností všechny rodičky žijící v rozvinutých zemích dostávají poporodní péči.
- Vykrvácení je hlavní příčina úmrtí v době těhotenství a při porodu. Odhaduje se, že se jedná o třetinu těhotenských úmrtí. Dále následují infekce, riskantní potraty, komplikované porody, a choroby související s vysokým krevním tlakem.
- Porod je rovněž největším zabijákem teenagerů na celém světě. Každým rokem se šestnáct milionů dospívajících dívek stává matkami.¹ Jedna z pěti rodí před 18. rokem života, je u nich 5krát větší pravděpodobnost úmrtí než u ostatních žen. Jejich děti mají dokonce 60 % pravděpodobnost úmrtí.

1 <http://www.unfpa.org/public/adolescents>

- Podvýživa nastávajících matek je často dalším důvodem těhotenského úmrtí. (Viz také demografická data v kapitole „Zdraví a průměrná délka života.“)
- Také nedostatek základní hygieny může být příčinou úmrtí. Nedávná studie ukázala, že umývání rukou mýdlem při asistenci u porodu významně zvyšuje míru přežití novorozenců, a to až o 44 %.

KOMPLIKACE

Vedle každé ženy, která umírá, se u zhruba 20 dalších (*neboli celkově u 10 až 15 milionů žen každým rokem*) rozvíjí infekce nebo dochází k vážným komplikacím, které zanechávají ponižující, bolestivé a dlouho trvající záněty, poranění a postižení.²

Překážky při porodu

Jednou z častých komplikací je neschopnost plodu navzdory kontrakcím sestoupit porodními cestami, a to z důvodu nějaké překážky. Faktorem přispívajícím k vysokému počtu výskytu této komplikace je zejména v rozvojových zemích předčasné manželství. Desetileté dívky nebo ještě mladší mají porodní cesty příliš malé. To může vyústit i v trvalé poškození nervového systému a svalovému poškození v chodidlech a nohou. Ty nejpostiženější se stávají mrzáky.

V některých částech arabské Západní Afriky porodní báby někdy vpravují do příliš úzké vagíny dlouhý nůž ve snaze ji rozšířit, aby porod proběhl snadněji. Naříznutí může však způsobit vážné

2 <http://www.factsforlifeglobal.org/01/1.html>

poškození. Někdy je nůž zaveden do močové trubice, ale nechává tím obnažený celý spodní močový trakt a mnohé ženy pak bezprostředně poté umírají na vykrvácení.

Fistula

Přibližně dva miliony žen v Asii a sub-saharské Africe žije s ne-léčenou porodní fistulou (píštělem), jak uvádí „Fistula Foundation.“ K tomuto stavu může dojít v důsledku dlouhého porodu, trvajícího několik dní, při kterém se narodí již mrtvé dítě. Fistula je otvor mezi vaginální stěnou a konečníkem nebo močovým měchýřem, který způsobuje trvalou inkontinenci. Ta může být odstraněna pouze chirurgickým zákrokem. I když i jejich zapadlá vesnice tento chirurgický zákrok nabízí, mohou si ho dovolit jen některé ženy.

Pocit studu za život ve stále přítomné špině a zápachu, který takové podmínky života i porodu vytváří, je hodně zlý, ale tradice v některých oblastech soudí, že porodní fistula je důsledkem manželské nevěry – cizoložství nebo důsledkem pohlavně přenosné choroby. Dívky a mladé ženy trpící fistulou jsou proto vyloučeny svými komunitami a opuštěny svými rodinami. Mnohé musí začít žebrať, aby přežily.

I očišťovací rituály, které jsou praktikovány některými africkými kulturami, mohou rovněž vést ke vzniku fistuly. Po dobu 40 dnů následujících po porodu je matce příbuznou nebo přítelkyní naléván do vagíny roztok obsahující potač – uhličitán draselný. Jestliže je roztok nesprávně připraven, alkalické látky způsobí chemické narušení vaginální tkáně a fistula se rozvíjí.

Bohužel, jednoduchá, nenákladná operace by stačila k tomu, aby se tisíce těchto vyloučených žen mohlo navrátit do normálního života.

AKČNÍ KROK

Podpořte práci Fistula Foundation (Nadace), Freedom from Fistula Foundation a jiné skupiny zmíněné v Dodatku 2, které se pokouší upozornit na tuto kritickou potřebu v mnohých zemích.

5

SOS: Invalidní ženy

SLUCHOVĚ POSTIŽENÍ

- Přibližně jeden člověk z tisíce žijících na naší planetě trpí střední až těžkou vadou sluchu – dle odhadů se jedná o 554 milionu mužů, žen a dětí.
- 35,5 milionů je oficiálně neslyšících.
- Zhruba polovině těchto případů by bylo možné předejít.
- Více než 2/3 takto postižených žije v rozvojových zemích, 80 % těchto lidí nemá žádný přístup ke vzdělání.
- Kolem 70 milionů neslyšících užívá znakového jazyka jako svůj první jazyk nebo jazyk mateřský.

Neslyšící jsou čtvrtou největší skupinou lidí na světě, kteří nebyli zasaženi evangeliem. Seznam evangeliem nezasazených skupin neslyšících v jednotlivých zemích světa je dostupný skrze Projekt Jozue (www.joshuapro-

ject.net). Neslyšící jsou uváděni jako nejméně zasažená skupina populace ve 30 zemích na světě.

- *90 % neslyšících jedinců má slyšící rodiče. Jenom jeden z deseti těchto rodičů je schopen komunikovat se svým dítětem pomocí znakového jazyka. V některých zemích je však zakázáno užívat ke komunikaci znakového jazyka, a to dokonce i ve školách.*
- Každá země má jeden nebo i více znakových jazyků. Přijetí univerzálního znakového jazyka, jako je například IS (International Sign) by značně urychlilo produkci i sdílení zdrojů, ale většina lidí by se musela tomuto jazyku teprve naučit.
- Podle údajů Světové zdravotnické organizace současná produkce pomůcek pro neslyšící pokryje méně než 10 % celosvětové potřeby.
- **USA:** několik misijních agentur označuje komunity neslyšících za **největší** nezasaženou skupinu obyvatelstva v Americe. Mluví se o 23 milionech jedinců, kteří trpí nějakou formou ztráty sluchu. Rodný, mateřský jazyk neslyšících v USA, Americký znakový jazyk (ASL), je **třetím nejpoužívanějším jazykem** v Severní Americe. **Méně než 8 z každých 100 neslyšících** v USA někdy navštíví církev. **Méně než 4 z každých 100 neslyšících** vyznává osobní vztah ke Kristu.
- **Čína:** čínská komunita neslyšících (kolem 72 milionů), může být klasifikována jako největší čínská minoritní skupina lidí.¹

1 <http://www.heartsandhandschina.com/>

Žijí v každém městě, na každém předměstí, v tisících malých vesnic. Milion z 1,6 milionů neslyšících dětí v Číně se stalo neslyšícími díky nesprávnému užívání antibiotik.²

Specifické problémy zneužívaných neslyšících žen

- Jednání s policií, na soudech, v útulcích a v dalších podpůrných službách je problematické, protože poměrně málo lidí rozumí znakovému jazyku.
- Neslyšící ženy často trpí diskriminací v zaměstnání, mají nižší platy a hůře získávají práci.
- Ekonomická závislost na druhých často vede k tomu, že jsou takto „chyceny“ do stavu zneužití na dlouhé období.
- Pocit viny, studu a nízké sebevědomí vede často neslyšící ženy k rezignaci, aniž by měly sílu tomuto stavu čelit.

ŽENY A DĚTI S DALŠÍMI VADAMI

Podle Světové banky a podle Světové zdravotnické organizace žije na světě více než miliarda lidí s nějakou formou vady či hendikepu; z toho je nejméně 300 milionů žen. Množství zneužívání jednotlivců, kteří trpí vadami, nabývá proporcí pandemie a zejména ženy jsou tu velmi zranitelné. Některé země nemají zákony, které by je chránily.

2 http://news.xinhuanet.com/english2010/health/2011-02/10/c_13725709.htm

- V některých kulturách jsou hendikepovaní lidé považováni za prokleté. Stojí stranou společnosti, jsou ignorováni, bez péče, a dokonce se nechávají zemřít.
- Jediní s vadami, včetně těch, kteří neslyší, jsou mnohem bezbrannější. Tito lidé nejsou schopni čelit obchodování s nimi ani vykořisťování nucenou prací.
- Článek 24 Mezinárodní konvence práv hendikepovaného člověka hájí jeho právo na vzdělání. Přesto 16 milionů dětí s vadami nenavštěvuje školu – jedna čtvrtina z nich jsou slepé děti. Někteří považují vzdělávání těchto dětí za mrhání penězi. Zejména dívky jsou ze vzdělávání vylučovány.
- Pravděpodobnost zneužití je u hendikepovaných žen dvakrát až pětkrát větší než u nehendikepovaných žen, a to v závislosti na tom, jestli žijí v komunitě nebo nějaké instituci. Pravděpodobně také zakusí dlouhodobější zneužívání a utrpí závažnější zranění.

Institucionální zneužití

Podle Hesperianského zdravotního průvodce je považováno za institucionální zneužití:

- vynucený sex se zaměstnancem, se správcem, dozorcem, opatrovatelem, nebo jinými spolubydlicími
- bití, urážení, hanění, fackování nebo zranění
- vynucená sterilizace nebo potrat
- být sám uzamčen na pokoji
- podstoupit ledovou lázeň nebo studenou sprchu jako trest
- být nucen užívat sedativa (utišující prostředky)
- být nucen svlékat se nebo být nahý před druhými lidmi

- dívat se na to, jak jsou jiní lidé zneužíváni nebo zraňováni
- být přivazován nebo jinak omezován v pohybu

Doma

Dokonce v jejich vlastních domovech může mít zneužívání postižených různou formu zanedbávání, jako je neposkytnutí stravy nebo péče; fyzické nebo sexuální napadení nebo drsné jednání či předávkování léky; psychické týrání, urážení, verbální zastrašování a vyhrůžky, citová deprivace a izolace. Hendikepovaní se mohou stát také oběťmi finančního vykořisťování nebo jiného zneužívání jejich zákonných prostředků. (Disabled Women's Network Ontario)

Sterilizace

Ženy s vadami jsou obzvlášť bezbranné vůči násilné sterilizaci, která je učiní neschopnými sexuální reprodukce. K tomu může dojít i pod záštitou legitimní zdravotní péče nebo se souhlasem jiných v jejich jménu, údajně v nejlepším zájmu oněch žen. Ale sterilizace je nevratný lékařský zákrok s hlubokými fyzickými i duševními dopady.³ Eugenické programy na zušlechtění společnosti pomocí snižování schopnosti reprodukce lidí poznamenaných fyzickými i mentálními nedostatky, a to prostřednictvím nucené sterilizace, byly celkem běžné v letech před druhou světovou válkou, a to zvláště v **severní Evropě**. V některých zemích, jako je **Švédsko a Kanada**, trvaly tyto programy až do roku 1970.⁴ Nedávno byla v **Indii** prováděna nucená hysterektomie na několika mentálně postižených ženách mezi 18 až 35 lety, a to v Sassoon General Hospital v Pune v roce 1994. Nebyly schopné dodržovat menstruační hygienu a nemocniční personál to shledával jako zátěž ve svých

3 <http://www.hrw.org/news/2011/11/10/sterilization-women-and-girls-disabilities>

4 http://en.wikipedia.org/wiki/Compulsory_sterilization

časově vymezených možnostech.⁵ V **Austrálii**, tak jako v mnoha jiných zemích, mohou zažádat rodiče postižených dívek o soudní výměr dovolující nedobrovolnou sterilizaci jejich dítěte, dokonce i u dívky, které je jenom 11 let, jak se tomu stalo v roce 2013.⁶ Není známo, kolik takových porušení lidských práv je v „tichosti“ po celém světě prováděno.

- Ženy s mentálním postižením čelí více rizikovým faktorům než muži. K těmto faktorům patří genderové násilí, společensko-ekonomické znevýhodnění, nízký příjem, nerovnosti v příjmu a nízký či poďradný sociální statut. (Světová zdravotnická organizace)

Trojnásobné nebezpečí pro ženy

V zemích, kde narození dětí ženského pohlaví není vítáno a usmrcování ženských zárodků se vymyká kontrole, jako je tomu například v Indii, musí postižená dívka nebo žena počítat ještě s větším opovržením a nezájmem. Studie lidsko-právní organizace CREA ohledně žen v Indii, Bangladéši a Nepálu ukázala, že hendikepované ženy zakouší pravidelnou a stále pokračující diskriminaci uvnitř společnosti.⁷ Výzkumný projekt „Trojnásobné nebezpečí pro ženy“ v Kambodži, zveřejněný prostřednictvím AusAID v roce 2013, zkoumá vzájemný vztah mezi genderovou nerovností, hendikepovaností a chudobou, kteréžto zvyšují nevýhody, kterým musí každá hendikepovaná žena čelit.⁸ V Africe, kde existuje mýtus, že mít pohlavní styk s pannou může vyléčit člověka, který je nakažený HIV nebo AIDS, jsou hendikepované ženy a dívky terčem znásilnění, protože se o nich předpokládá, že jsou asexuální a proto stále pannami.⁹

5 <http://infochangeindia.org/disabilities/background/protecting-women-with-disabilities-from-violence.html>

6 <http://www.hrw.org/news/2013/04/16/protect-rights-women-girls-disabilities>

7 <http://web.creaworld.org/files/cmir.pdf>

8 <http://www.usaid.gov/HotTopics/Pages/Display.aspx?QID=1035>

9 http://www.stopvaw.org/women_with_disabilities

Mentálně a fyzicky postižené ženy patří k nejvíce diskriminovaným a ohroženým skupinám lidí v našich společnostech, často jsou považovány za asexuální nebo dokonce „neviditelné.“

Konvence Spojených národů, která se zabývá právem postižených osob (UNCRPD), je první úmluvou o lidských právech v 21. století. Tato úmluva, která nabyla účinnosti v roce 2008, potvrdila práva postižených lidí a učinila tak další velmi významný krok na cestě hendikepovaných za tím, aby se stali plnohodnotnými a rovnoprávními občany. Dodnes ji podepsalo 155 členských zemí OSN.

AKČNÍ KROKY

Podpořte Mezinárodní den postižených, který se koná každoročně 3. prosince. Zaměřte se na to ve své církvi – sboru nebo zájmové skupině. Použijete to jako odrazový můstek pro zasažení opomíjených členů vaší komunity. Pokuste se udělat sbírku na projekt pomoci hendikepovaným, ať již doma nebo v zahraničí.

Srdce potupou mi puká, jsem jak ochrnutý. Na soucit jsem čekal, ale marně; na ty, kdo by potěšili – nenašel se nikdo.

Žalm 69,21

6

SOS: Domácí násilí

Domácí násilí je dnes nejrozšířenější formou zneužívání žen a dětí na světě. Ve Velké Británii dochází k zabití ženy jejím partnerem nebo expartnerem dvakrát za týden, dvakrát za den v Guatemale a každých 35 minut na Ukrajině. Jedna ze čtyř žen zažije ve svém životě domácí násilí. Jenom 44 zemí na světě má zvláštní zákony na ochranu žen před domácím násilím.

- **USA:** Ve Spojených státech amerických je nejčastější příčinou zranění žen ve věku 15-44 let fyzické týrání. Podle U.S. Surgeon General je fyzické týrání častějším důvodem zranění než loupežná přepadení, dopravní nehody a znásilnění dohromady. Každých 9 sekund je fyzicky napadena nebo zbita jedna žena. Násilí způsobené životním partnerem vyústí v 16.800 vražd každým rokem a veřejnost za ně zaplatí přes 5,8 miliard dolarů. Každým rokem 3,3 milionů amerických dětí trpí týráním, a zhruba 10 milionů dětí je svědkem nějaké formy domácího násilí. (National Coalition Against Domestic Violence)

- **Velká Británie:** V roce 2012 zažilo více než 1,2 milionu britských žen domácí násilí, jak uvádí the Home Office. Odborníci odhadují, že reálný počet incidentů se blíží 13 milionům, neboť obrovská většina jich zůstává neoznámena. Sedm z deseti žen žijících v drsných podmínkách na venkově uvádí, že utekly před domácím násilím ze strany svých partnerů.¹ Hendikepované ženy trpí týráním dvakrát více než zdravé. U žen, provdaných za muslimské muže, je dvakrát větší pravděpodobnost, že je jejich manželé zabijí, než u jakýchkoliv jiných žen ve Velké Británii. Britský státní soud varuje, že nárůst šaría (islámských) soudů v zemi uvádí ženy ještě do většího rizika násilí ze strany surových manželů. Rozhodnutí šaría soudů je někdy v přímém rozporu s britskými zákony, a je prokázáno, že v některých případech bylo domácí násilí promíjeno.²

Muslimové, kteří mají více manželek, si je v rámci emigrace mohou přivést s sebou do Velké Británie. Zároveň roste počet britských muslimů, kteří si berou druhou nebo třetí ženu, ačkoliv polygamie je ilegální. Tyto ženy jsou pak v systému sociální podpory pokládány za svobodné matky, takže některé rodiny, které jsou „otcovsky“ vedeny tím samým mužem, mohou získat všechny požadované výhody. Sociální pracovníci odhadují, že britská populace zahrnuje nejméně 20.000 bigamistických nebo polygamistických manželství.

- **Švédsko:** Tajní vyšetřovatelé švédské státní televize v roce 2012 odhalili, že v osmi z každých deseti muslimských mešit se ženám říká, aby neudávali své násilné partnery, a také to, že polygamie je někdy přijatelná.

1 <http://www.wlv.ac.uk/default.aspx?page=33020>

2 <http://www.telegraph.co.uk/news/religion/9976822/Sharia-courts-putting-woomen-at-risk-CPS-warns.html>

- **Itálie:** Svými partnery nebo bývalými partnery je zde zabito tak mnoho žen, že se dokonce začal v médiích objevovat nový termín: *femminicidio*, čímž jsou míněny vraždy založené na pohlaví neboli vraždy žen. Ve většině případů se žena rozhodne opustit svého muže (manžela nebo přítele) a on ji zabije. Podle zprávy z místa chráněného bydlení pro ženy ve Florencii, *je v důsledku domácího násilí každé dva dny zabita jedna žena*. V roce 2013 italská vláda jednomyslně ratifikovala Konvenci evropského parlamentu o prevenci a boji proti násilí na ženách a proti domácímu násilí.

LATINSKÁ AMERIKA A KARIBIK

Ve věci násilí má tato oblast několik nejvyšších ukazatelů na světě. Týká se 35-40 % všech žen. Je to částečně zapříčiněno kulturou machismu, který podporuje mužskou nadvládu a dovoluje jejich dominanci nad ženami. Soudy v mnohých zemích nejsou ochotny rozhodovat ve věci domácího násilí, předpokládají, že je to vnitřní záležitostí rodiny, nespádající do soudní pravomoci.

- **Bolívie** má podle dat shromážděných OSN v roce 2011 nejvyšší stupeň domácího násilí v jižní Americe. Nový zákon, který má chránit ženy, byl předložen bolivijským kongresem v roce 2013.³
- **Guatemala** je třetí na světě v počtu zabitých žen, za kterými často stojí násilní milenci. Jen malé množství z nich je usvědčeno a odsouzeno.⁴
- **Kolumbie:** Oficiální zpráva z roku 2011 uvádí, že 42 žen bylo v Kolumbii polito kyselinou. V roce 2012 se toto číslo téměř čtyřikrát znásobilo. Bylo oznámeno 152 polití kyselinou. Vláda

3 <http://csis.org/publication/latin-america-women-still-confront-violence>

4 Ibid.

vynakládá 74 milionů dolarů za rok na pomoc týraným ženám. Ale 70 % případů není ani oznámeno.⁵

- **Mexiko:** mexické zákony nechrání adekvátně ženy a dívky; bití žen či dětí není pokládáno za přečin, a 90 % žen ani neoznamuje zneužívání úřadům. (Human Right Watch)
- V Sau Paulu, **Brazílii**, je žena napadena každých 15 sekund.⁶

AFRIKA

- **Svazijsko:** v této africké zemi se od žen očekává, že zůstanou potichu, i když budou týrány. Dokonce v jazyku Swati označuje slovo „manželka“ nebo „žena“ pojem, který znamená: *ta, která zemře, aniž by promluvila o tom, co musela vydržet*. Svazijsko nemá zvláštní zákon, který by označil domácí násilí za zločin; teprve nedávno se začaly vypracovávat zákony proti sexuálnímu útoku a soudně stíhat případy znásilnění.
- **Ghana:** V roce 2012 bylo oznámeno ghanské policii Svazem na podporu obětí domácího násilí téměř 10.000 případů násilí.
- **Uganda:** Zpráva publikovaná na webové stránce UNHCR, citující čísla z různých zdrojů, zjišťuje, že 60 % mužů a 70% žen v Ugandě toleruje bití ženy, když připálí jídlo nebo odmítá sex. Ačkoliv tato země v roce 2013 konečně přijala zákon proti domácímu násilí, stále nebyl uveden v platnost. Znásilnění v rámci manželství není v Ugandě kriminálním činem.
- **Jižní Afrika:** Podle roční statistiky vydané v roce 2011/2012 policejními složkami jižní Afriky bylo každý den zabito sedm

5 Ibid.

6 <http://saynotoviolence.org/issue/facts-and-figures>

žen. Kriminální vyšetřovatelé odhadují, že každých 17 sekund je znásilněna jedna žena a každé tři minuty jedno dítě, což propůjčuje Jihoafrické republice podle Interpolu neradostný titul hlavního města sexuálního násilí. Přesto je méně než jedno procento případů znásilnění ohlášeno policii. (allafrica.com)

ASIE

- **Japonsko:** Domácí násilí je tak dlouho všudypřítomné, že je bráno jako normální součást manželství, a situace se stále zhoršuje. Někteří si myslí, že za každodenním násilím ohrožujícím životy nejen žen, ale i dětí a starých lidí, stojí ekonomická recese. Statistiky jsou nepřesné, neboť 9 z 10 obětí je neschopných nebo neochotných (z důvodu strachu nebo hanby) vyhledat pomoc. Počet přístřeší pro fyzicky týrané ženy sice vzrostl, ale je stále nedostatečný.
- **Indie:** Jak uvádějí data sesbíraná ženskými skupinami, každých 43 minut dochází k únosu, každých 75 minut k usmrcení kvůli věnu, každých 34 minut ke znásilnění, každých 33 minut k aktu krutosti a každých 7 minut ke kriminálnímu činu spáchanému na ženě.⁷ Z 15 milionů dívek, které se každoročně narodí, se jen 25 % dožije 15. narozenin. Zákon ochrany žen proti domácímu násilí (Protection of Woman Against Domestic Violence Act) nabyl platnosti v roce 2006, ale jeho uplatňování se děje pouze částečně. V roce 2012 se nahlášené případy týrání zvýšily o 6,5 % oproti roku předcházejícímu.⁸

7 <http://www.infochangeindia.org/women/news/one-rape-every-half-hour-in-india-a-dowry-death-every-75-minutes.html>; <http://www.indianchild.com/girlchild/rights-of-girl-child.htm>

8 <http://in.reuters.com/article/2013/06/14/india-rape-women-2012-report-idINpDEE95D0B920130614>

UNICEF v roce 2012 zveřejnil, že 52 % dospívajících indických dívek a 57 % dospívajících chlapců si myslí, že je obhájitelné, když muž bije svoji ženu. V počtu oznámených trestných činů proti ženám došlo mezi lety 2010 až 2011 podle zprávy národního kriminálního úřadu (Nation's Crime Records Bureau) ke zvýšení o 7,1 %. Největší skok se odehrál v případech spadajících pod zákon o zákazu věna (nárůst o 27,7 %), dále to byly únosy a odvlечение (nárůst o 19,4 %) a znásilnění (nárůst o 9,2 %). (Viz také demografická data v kapitole „Nevěsty v ohrožení.“)

- **Bangladéš:** Podle zprávy národní policie se přinejmenším 174.691 žen v této zemi stalo mezi lety 2001 až 2012 obětí násilí, včetně útoků kyselinou, zavraždění, znásilnění, vražd, obchodování s lidmi, násilí spojeného s věnem. Další desetitisíce žen snášejí denně týrání, aniž by to kdy oznámily policii. Nárůst fyzického a psychického týrání je prokázán faktem, že v této zemi je sebevražda hlavní příčinou smrti žen. Podle zprávy OSN o rozvoji lidstva (United Nations Human Development Report), je v Bangladéši nejvyšší počet znásilnění v regionu, což statisticky znamená, že z každých 1000 žen je jedna žena znásilněna.⁹

V posledním desetiletí bylo polito kyselinou do tváře přes 3000 bangladéšských žen. Většinou to provedli muži, kteří uvedli, že je ženy nějakým způsobem ponížily, například odmítnutím návrhu ke sňatku. Dokonce i děti byly zjizveny. Muž se může pomstít svému nepříteli tím, že popálí tváře jeho ženy a dcer. Zohyzené oběti nemají prostředky na to, aby vyhledaly chirurgickou pomoc. Tento zločin je nejběžnější v Bangladéši a Afghánistánu, ale objevuje se také v Pákistánu, Indii a jiných částech světa. Ženy jsou stále více napadány svými

9 <http://globalvoicesonline.org/2013/02/22/bangladesh-raises-voice-to-end-violence-against-women/>

muži i za nepatrné přestupky, například za to, že není hotov oběd, nebo že odmítají sex. Pachatelé jsou málokdy soudně stíháni nebo žalováni.

- **Bhútán:** Podle studie Národního statistického úřadu z roku 2011 téměř čtvrtina ženských respondentů potvrdila domácí násilí. Podle této studie se sedmdesát procent žen domnívá, že bití ženy je akceptovatelné.
- **Afghánistán:** Afghánský prezident Hamid Karzai vydal v roce 2009 dekret zakazující násilí na ženách. Přesto se podle odhadu OSN stále ještě přes 87 % žen v této zemi stává obětí domácího týrání. Výzkum Thomson Reuters Foundation z roku 2011 považuje Afghánistán za zemi, která je pro ženy nejnebezpečnější na celém světě.
- **Egypt:** Článek v egyptském trestním zákoníku říká, že pokud by žena byla bita svým manželem v dobrém úmyslu, nemůže být vyžadováno trestní odškodné.
- **Libanon:** Parlamentní komise, které byl představen v roce 2012 nový návrh zákona na ochranu žen před násilím, z něj odstranila znásilnění v rámci manželství, stejně jako psychické a ekonomické násilí. Jeden člen komise totiž prohlásil, že znásilnění v manželství neexistuje, přestože jsou každým rokem nahlášeny stovky takových případů.
- **Saudská Arábie:** Znásilnění a domácí násilí je rozšířeným problémem a ženy zde nemají zastání.
- **Turecko:** Studie z roku 2011 zjistila, že 42 % žen v této zemi má ve svém životě zkušenost se sexuálním a fyzickým násilím.

- **Spojené arabské emiráty:** Trestní zákoník dává mužům legální právo káznit své ženy a děti. Nejvyšší federální soud obhájí právo manželů trestat svou ženu a děti také fyzickými tresty.
- **Jemen:** V současnosti neexistují psané zákony proti znásilnění v manželství.
- **Pákistán:** Senát schválil v roce 2012 návrh zákona o domácím násilí (Domestic Violence Bill), který považuje násilí na ženách a dětech za trestný čin. Předtím tomu bylo tak, že muž, který bil svou ženu či děti, nemohl být zatčen, protože se to pokládalo za domácí záležitost. Kdyby se zákon začal prosazovat v praxi, jednalo by se o velký krok kupředu, avšak přetrvávající překážkou je nezájem policie.

Komise lidských práv Pákistánu (The Human Rights Commission of Pakistan) uvádí, že *znásilnění se odehraje každé dvě hodiny a hromadné znásilnění každých 8 hodin. Jedna z 12.500 žen se stává obětí znásilnění*. Společnost pro ochranu práv dítěte (Society for the Protection of the Rights of the Child) uvádí, že každým rokem vzrůstá počet znásilněných dětí, téměř všechny oběti patří mezi křesťany nebo hinduisty či příslušníky minoritních náboženství.

- Podle pákistánského Hudood nařízení z roku 1979, které upravuje trest za cizoložství a znásilnění, dle tohoto zákona znásilnění (dříve definováno jako sex se souhlasem nebo bez souhlasu s dívkou nedosahující 14 let věku) již nebylo trestným činem. A navíc zákon o možném znásilnění v manželství byl vyloučen. Ačkoliv byl v roce 2006 schválen návrh zákona na ochranu žen (Women's Protection Bill), který měl napravit Hudood nařízení, toto starší nařízení však stále

zůstává v platnosti. Zákon ale dovoluje soudcům soudit případy znásilnění podle občanského zákona, ne podle zákona šaría (islámským), který vyžaduje čtyři svědky.

Převážná většina policie, lékařů a žalobců v Pákistánu má tendenci nejen nevěřit, ale dokonce znevažovat ženy, které oznamují znásilnění. O policii se ví, že vyhrožuje a zastrašuje oběti a přijímá úplatky od obviněných mužů.

Jeden advokát otevřeně prohlásil: *„Nevěřím v případy znásilnění. Ženy s tím vždycky souhlasí. Pokud znásilnění existuje, děje se tak pouze v 1 % případů.“* Ve skutečnosti žena, která podá žalobu proti muži, se sama ocitá v nebezpečí trestního stíhání, pokud neprokáže, že nebyla „souhlasícím partnerem“ v cizoložství nebo smilství. Jinými slovy, oběť sama je vina, pokud neprokáže svoji nevinnost. Pracovníci pro ochranu lidských práv říkají, že zhruba polovina žen, které nahlásí znásilnění, je sama obviněna z cizoložství bez jakéhokoliv potvrzujícího důkazu, a strádá ve vězení. Dokonce i jako zproštěná viny se žena může stát obětí „zabití ze cti“ mužským členem své vlastní rodiny, který usoudí, že čest rodiny byla zkompromitována.

V tradičních vesnicích, dívky a ženy, které porodí nelegitimní dítě, poté co byly sexuálně zneužity, mohou být ukamenovány.

Pákistán nemá zvláštní zákony proti domácímu násilí. Domácí násilí se většinou nebere v potaz, neboť je vnímáno jako záležitost rodiny. Ve výjimečných případech, kdy se případ dostane k trestnímu soudu, může být uloženo peněžní vypořádání („krvavé peníze“) nebo jiný trest.

- Procento žen ve věku mezi 15 a 49 lety, které si myslí, že manžel/partner je ospravedlněn za bití své ženy/partnerky za jistých okolností je následující:¹⁰

Afghánistán a Jordánsko	90 %
Mali	87 %
Guinea a Timor-Leste	86 %
Laos	81 %
Centrální africká republika	80 %
Jižní Sudán	79 %
Somálsko a Demokratická republika Kongo	76 %
Gambie	75 %
Tádžikistán	74 %
Sierra Leone a Burundi	73 %
Niger, Tuvalu a Uzbekistán	70 %
Alžírsko a Bhútán	68 %

AKČNÍ KROK:

OSN vyhlásila 25. listopad za Mezinárodní den proti násilí na ženách. Prostuduj zdroje dostupné na některých webových stránkách, uvedených v Dodatku č. 2 této knihy, a podpoř agentury, které pracují na tom, aby zamezily genderovému násilí.

[*Viz také demografická data v kapitole „Zabití ze cti: beztrestná vražda.“]

¹⁰ http://www.childinfo.org/attitudes_data.php

7

SOS: Vzdělání

Dvě třetiny ze 774 milionů negramotných na světě jsou ženy. Ze 72 milionů dětí, které vyrůstají bez jakéhokoli vzdělání, je 34 milionů dívek. Jen méně než třetina dívek na světě nastoupí na střední školu.¹

HLAVNÍ FAKTORY NEGRAMOTNOSTI

- *Chudoba*: rodiny, které sotva přežívají, nemají ve zvyku zařadit školní vzdělání mezi priority. Invalidní děti, odsunuté děti, děti migrantů a nezletilé děti, žijící v oblastech zasažených konfliktem nebo přírodní katastrofou, jsou také velice znevýhodněny. Situace chudoby obvykle vede k dětské práci a u dívek k předčasným manželstvím.
- *Multijazyková situace*: většina negramotných lidí na světě žije v zemích, ve kterých se mluví desítkami nebo dokonce stovkami jazyků. Některé minoritní, domorodé jazyky nebo dialekty nemají vůbec psanou abecedu nebo jen velmi málo tištěného materiálu.

¹ <http://dayofthegirl.org/girls-issues/>

- *Genderová diskriminace*: tato nerovnost sehrává významnou negativní roli ve vzdělání obzvláště v patriarchálních společnostech. V arabských zemích, střední Asii, jižní a západní Asii je privilegované zacházení tradičně dopřáváno mužům. Dívky jsou určeny k provdání se nebo k práci v domě své rodiny, zatímco chlapci mají právo na vzdělání.² Synové jsou pokládáni za „dlouhodobou investici“, neboť se od nich očekává, že se jednou budou starat o stárnoucí rodiče.

Svět má před sebou ještě dlouhou cestu k dosažení cíle stanoveného OSN v roce 2015, jde o dosažení celosvětového rozvoje všeobecného základního vzdělání stejnou měrou pro chlapce i dívky.

Očekávaná délka vzdělání žen*

Země, kde dívky získávají nejméně roků školního vzdělání:

- Somálsko (2 roky)
- Eritrea (4)
- Středoafriická republika, Čad, Pobřeží slonoviny, Džibuti, Nigérie (5)

Země, kde dívky získávají nejvíce let školního vzdělání:

- Austrálie (21 let)
- Island a Nový Zéland (20)
- Kuba (19)
- Dánsko, Finsko, Irsko, Norsko, Slovinsko (18)

[*Zdroj: *World Fact Book 2013*]

Míra ženské gramotnosti*

Země s nejnižší mírou:

- Afghánistán (12,6 %)
- Nigérie (15,1 %)
- Burkina Faso (15,2 %)
- Jižní Súdán (16 %)

Země s nejvyšší mírou:

- Andora, Finsko, Grónsko, Lichtenštejnsko, Lucembursko (100 %)
- Azerbajdžán, Barbados, Litva (99,7 %)
- Arménie (99,4 %)
- Belgie, Bermudy, Island, Irsko, Japonsko, Severní Korea, Monako, Nizozemí, Nový Zéland, Spojené státy americké (99 %)

[*Zdroj: *World Fact Book*, 2013]

ASIE

Pouze polovina žen starších 15 let umí číst a psát. Třetina indických dívek nedokončí základní školu. Většina rodin doposud nedovoluje ženám, aby byly zaměstnány, snad s výjimkou profesí s dominancí žen, jako je učitelství nebo zdravotní péče. Matky z městské a střední vrstvy si stále více uvědomují, že jejich dcery budou mít se vzděláním větší šanci na pracovním trhu.

- **Pákistán:** V kmenových oblastech u severozápadních hranic Pákistánu, které jsou spravovány federálně, dosahuje negramotnost žen 96 % – je mnohem vyšší než v jiných částech země.

Talibán zničil stovky škol a hrozil vysídleným rodinám násilím, pokud pošlou své dívky do školy.³ V roce 2012 14 letá pákistánská dívka ze Swat Valley „zaplnila“ titulky novin po celém světě, když byla střelena do hlavy za pohrdání Talibánem, neboť byla rozhodnuta dosáhnout vzdělání. Malala Yousafzai byla letecky dopravena do Británie, kde ji operace lebky zachránila život. V Británii potom zůstala, aby mohla navštěvovat školu. V roce 2013 byla zastřelena Shahnaz Nazli, 41 letá učitelka, když cestovala se svým dítětem do práce v dívčí škole. Pákistánská vláda nyní poprvé odsouhlasila uzákonění povinného bezplatného vzdělání a zajišťuje stipendia pro tři miliony dětí.

- **Afghánistán:** pouze 6 % žen starších 25 let získalo nějaké oficiální vzdělání. Vliv Talibánu opět narůstá a útoky ozbrojených skupin odmítajících vzdělání žen pokračují ve ztěžování přístupu ke vzdělání. Některé dívky byly zohaveny při útoci kyselinou, a nebo jim byla otrávena jejich pitná voda.⁴
- **Turecký prezident** schválil v roce 2012 kontroverzní návrh zákona, který rozšiřuje povinné vzdělávání na 12 let, ale po prvních osmi letech povoluje domácí vzdělávání, čímž se podporuje, jak řekli kritikové, praxe dětských nevěst.

AFRIKA

Mezi 22 zeměmi na světě, ve kterých je více než polovina obyvatel negramotná, je jich 15 v Africe. Ve 47 z 54 zemí mají dívky méně než 50% šanci dokončit základní školu. V **Subsaharské Africe** se rozdíl mezi pohlavími podstatně zvětšuje na druhém stupni vzdělávání, kde je ke studiu přijato zhruba 6 dívek na každých

3 <http://www.brookings.edu/research/opinions/2009/06/11-pakistan-education-winthrop>

4 <http://www.cnn.com/2012/09/26/world/asia/cnnheroes-afghan-schoolgirls>

10 chlapců. (UNESCO) V devatenácti zemích je míra dokončení střední školy u dospívajících dívek menší než 5 %.

- **Somálsko:** jenom 42 % dětí ve věku základní školy je skutečně ve škole, a z toho je jen 36 % dívek, 28 % je jich pak na střední škole. Jenom 15 % učitelského sboru tvoří ženy, většina z nich nemá potřebnou kvalifikaci.
- **Uganda:** 85 procent dívek opouští školu předčasně. (GirlEffect)

BLÍZKÝ VÝCHOD

Počet dívek přijatých na školy v **Jemenu** je nejnižší ze všech zemí Blízkého Východu. Jen polovina dívek navštěvuje základní školu. Vzdělání zde nemá takovou prioritu jako cudnost; smíšené školy (obou pohlaví) a nedostatek učitelek způsobuje, že dívky jsou často drženy doma, zvláště pak ve venkovských oblastech. Předčasná manželství jsou zde již tradicí.

- **V Saudské Arábii** bylo přijato ke studiu na středních školách v roce 1980 jenom 23 % dívek. Nyní se však procento dívek majících vyšší vzdělání výrazně zvýšilo a vláda zajišťuje mnohé stipendijní programy. Na univerzitách v Saudské Arábii výsledky testů žen běžně předčí výsledky mužů. Přesto je jim zakázáno studovat některé obory, jako je žurnalistika, architektura a inženýrství; nemohou vykonávat právní praxi. 85 % z nich je zaměstnáno v oblasti vzdělávání.

LATINSKÁ AMERIKA

Vzdělávání dívek se zde vcelku daří, ale stále je co dohánět. Tak například podle údajů UNESCO méně než třetina žen v Bolívii umí číst a psát. Skupiny původních obyvatel jsou často velkou měrou

ignorovány. Skutečnost, že v některých oblastech mnozí přistěhovalci a děti pracují v dolech, na farmách a banánových plantážích, přispívá k nevyváženému poměru školní docházky u chlapců i dívek. Pokud jde o vyšší vzdělání, v mužsky orientovaných kulturách Latinské Ameriky a Karibské oblasti jsou ženy odrazovány od studia inženýrství nebo náročných vědeckých odvětví, s výjimkou medicíny. Ačkoliv dívky podávají ve školách lepší výkony než chlapci a častěji pokračují ve vyšším vzdělání, muži jsou na pracovišti placeni mnohem lépe a násilí na ženách zůstává vysoké.

SEVERNÍ AMERIKA

- Je překvapující, že v **USA** nedokončí střední školu jedna ze čtyř dívek. U dívek z minoritních skupin je míra nedokončené školní docházky dokonce vyšší. (National Women's Law center) Dvaacet procent dospělých Američanů je prakticky negramotných. Dívky v **Kanadě** prokazují více oddanosti studiu než chlapci a je u nich menší pravděpodobnost nedokončení školy. Přesto až 42 % dospělých Kanadčanů ve věku 16 až 65 let má nízkou úroveň gramotnosti.⁵

PRAKTICKY NEGRAMOTNÍ V EVROPĚ

Dle zprávy Evropské unie postrádá v Evropě základní čtecí a psací schopnosti jeden z pěti 15 letých a téměř 75 milionů dospělých.⁶ Zpráva Nadace světové gramotnosti z roku 2012 dodává, že 47 % italských dospělých má problémy se schopností číst a psát; právě tak jeden z pěti dospělých v Irsku a Velké Británii, 18 % obyvatel v Belgii, 16 % ve Švýcarsku, 14 % v Německu, a 11 % v Nizo-

5 <http://www.literacy.ca/literacy/literacy-sub/>

6 <http://ec.europa.eu/education/literacy/what-eu/high-level-group/documents/literacy-report.pdf>

zemsku. To znamená, že mohou mít problémy s vyplněním žádosti o zaměstnání, problémy se čtením bankovních výpisů z účtů, nebo se čtením štítků potravinových produktů.⁷

- Evropa má také mezi 10-12 miliony **romské** populace. Na celém světě je úroveň vzdělání těchto lidí obzvláště nízká. UNESCO uvádí, že polovina romských dětí nedokončí základní vzdělání. Dívky se vdávají extrémně mladé, a jsou tak zbaveny možnosti dalšího vzdělání.

Jak vzdělání ovlivňuje populační růst, úroveň dětské úmrtnosti a výdělek

- Gramotná žena má průměrně dvě děti, zatímco ngramotná žena má obvykle šest až osm dětí.
- Zdraví matky a jejích dětí odpovídá míře vzdělání. Vzdělané ženy, vedle toho, že mají méně dětí, mnohem častěji navštěvují zdravotní kliniky a v případě, že se objeví zdravotní problémy, vrací se tam. V podstatě je vzdělání jeden z hlavních faktorů ovlivňujících míru úmrtnosti dětí ve věku do 5 let. Dítě, které se narodí ženě, která umí číst, má o 50 % větší pravděpodobnost přežití 5 let věku. Za každý rok vzdělání, které matka získá, se pravděpodobnost, že její dítě zemře jako nemluvně, snižuje o 10 %.
- Nedávná studie zahrnující 63 zemí také ukazuje, že pokrok ve vzdělání žen je největším faktorem ovlivňujícím snížení počtu podvyživených dětí.

7 <http://www.thesun.co.uk/sol/homepage/news/politics/4226467/Illiterate-BritainScandal-of-one-in-5-adults-battling-to-read-and-write.html>

- Rodiny žen se vzděláním mají většinou lepší bydlení, oblečení, příjem, větší množství pitné vody a hygieny. S nárůstem gramotnosti zároveň roste průměrný příjem na jednoho obyvatele.⁸
- V rozvojových zemích až kolem 75 % dětí na základních školách má matky, které nikdy nenavštěvovali školu. (UNICEF)

Téměř miliarda lidí vstoupila do 21. století, aniž by si uměla přečíst knihu nebo se podepsat.

AKČNÍ KROKY

Roku 2012 ustanovila Organizace spojených národů 11. říjen za „Mezinárodní den dívek,“ aby tak zvýdihla skutečnost, že sňatky dětí znemožňují dívkám dokončit vzdělání a naplnit tak jejich potenciál. Podporujte kampaň 10x10, globální iniciativu, která podporuje pokrok ve vzdělávání dívek po celém světě. Také podpořte kampaň Velké Británie – „Protože jsem dívka“ a další iniciativy, které můžete najít v Dodatku 2 pod pojmem „Vzdělání.“

[Podívejte se rovněž na demografická data v kapitole: „Sňatky dětí.“]

SOS: „Ženská obřízka“

Kolem 140 milionů dívek a žen po celém světě žije s následky zmrzačení genitálií, jak uvádí Světová zdravotnická organizace. Dalších 6000 dívek denně čelí stejnému riziku.

Praxe „ořezání či zmrzačení“ ženských genitálií (FGM) je někdy nazývána jako ženská obřízka, ale tento termín je z anatomického hlediska nesprávný a týká se pouze konkrétního chirurgického postupu, ke kterému dochází velmi zřídka. Vytváří falešnou analogii k mužské obřízce, k praxi, která má na rozdíl od FGM náboženský význam a též prokázaný zdravotní efekt.

I když FGM nemá oporu v islámských posvátných knihách nebo zákoně, jedna z pěti muslimských dívek žije dnes v komunitě, která schvaluje nějakou formu této praxe. Jen málo náboženských vůdců tuto praxi veřejně odmítá.

Největší výskyt tohoto zvyku je v Africe, kde je praktikován ve 29 zemích, i když v některých z nich je to nezákonné. Tento zákrok bylo nuceno podstoupit v některých zemích více než polovina žen a dívek. Tato čísla neklesají.

CO JE VLASTNĚ FGM?

Zmrzačení ženských genitálií se týká odstranění části nebo celých ženských genitálií. Existují tři typy, nejdrsnější je infibulace, která je prováděna odhadem na 15 % dívek podstupujících FGM. Tato procedura sestává z klitoridektomie (odstranění celého nebo části klitorisu) a z excize (odstranění celých nebo části vnitřních pysků – *labia minora* – obklopujících vagínu; a vyřezání vnějších pysků – *labia majora*) za účelem vytvoření holých ploch. Ty jsou potom sestehovány nebo spojeny dohromady ve snaze vytvořit po jejich vyléčení „kryt“ vagíny. Je ponechán jen malý otvor k odtékání moči a menstruační krve. Některé méně časté formy infibulace – sešití stydkých pysků – odstraňují méně tkání a nechávají větší otvor. Velká většina (85 %) FGM v Africe se sestává buď z klitoridektomie nebo excize. Toto je praktikováno také na Blízkém Východě: Egyptě, Ománu, Jemenu, a ve Spojených arabských emirátech. V Džibuti a Střední africké republice odhadem až 95 % žen podstupuje infibulaci.

Toto „ořezání“ může být provedeno u dívky v kterékoliv době, krátce po narození až do doby prvního těhotenství. Tento zákrok bývá někdy považován za rituál vstupu do dospělosti. Ale nejobvyklejší věk k provedení rituálu je mezi 4 a 8 lety. Osobou, která provádí tento akt, může být starší žena nebo holič, porodní bába nebo tradiční léčitel či kvalifikovaný doktor.

Pouze bohatí mají přístup k lékařům a anestetikům. Velká většina dívek nedostane premedikaci nebo léky proti bolesti. Jsou jednoduše přidržovány, zatímco určený „chirurg“ provádí zákrok pomocí rozbitého skla, víčka konzervy, nůžek, žiletky nebo jiného řezného nástroje. Když je infibulace hotova, jsou užity trny nebo svorky, aby držely obě strany velkých stydkých pysků (*labia majora*) dohromady. Také nohy dívky mohou být svázány až na 40 dnů.

Jen někdy je aplikován antiseptický protizánětlivý pudr, mnohem běžněji se užívají kaše složené z bylinek, mléka, vajíček, popela nebo hnoje, o kterém se věří, že usnadňuje uzdravení. Dívka může být také odvedena na místo určené ke zotavení. Pokud je mutilace považována za součást ceremoniálu uvedení do dospělosti, je jí poskytnuto tradiční učení.

PROČ FGM?

Ve většině společností, ve kterých je praktikována ženská obřízka, se jedná o hluboce zakořeněnou součást kultury. Dívky, které ji podstupují, jsou považovány za čistější a ženštější. Protože bez provedení tohoto rituálu nejsou dívky přijímány mezi „ženy“ a samozřejmě ne ke sňatku – nátlak na přizpůsobení se tradici je enormní. Rodiče věří, že FGM redukuje dívčí sexuální touhu, a tak chrání čest jejich dcer. Mnozí mylně věří, že to ve skutečnosti zvyšuje plodnost! Infibulace je pokládána za záruku rodinné cti.

V roce 2012 mauretánské ženy dosáhly vítězství, když muslimští klerikové a učenci vyhlásili „*fatvu*“, neboli náboženský výnos proti staletí staré tradici. Kolem 72 % žen v Mauretánii podstoupilo FGM.

Údaje přepokládají, že až 90% egyptských žen prodělá obřízku. V roce 2008 byla FGM zakázána zákonem, ale je stále běžná a někteří politici proto volají po zákonné obnově této praxe.

***„Jak bychom mohli nechat naše dcery neobřezané?“
uváděl starosta jednoho z egyptských měst. „Vláda
dělá to, co chce, a my rovněž budeme dělat to, co
chceme. Všichni budeme obřezávat své dcery, a to
bez ohledu na potrestání.“***

43letá profesorka biologie ze Súdánu vysvětluje: „*Jsmo vychovávány v tom, abychom věřili, že pokud nebudeme obřezány, přihodí se nám různé zlé věci. Zárok je prováděn již v tak útlém věku, že nedovoluje pochopit, co se vlastně událo. Problémy, které se objeví později, kdy jste již ženou, se hned nezdaří, že by mohly mít jakoukoliv spojitost s obřízkou.*“

NÁSLEDKY

FGM není žádným zdravotním přínosem. Bezprostřední následky mohou zahrnovat extrémní bolest, šok, krvácení, tetanus nebo bakteriální infekci, neprůchodnost moče, otevřené rány – dokonce i smrt. Dívky, které ji podstupují, jsou zjizveny a trvale poznamenány pro celý život. Duševně i fyzicky. V následujících dnech po provedení zákroku se často rozvinou vážné infekce a hnisavá ložiska. Obřízka také může vést k dlouhodobým infekcím močových cest, k poškození ledvin, ke vzniku ledvinových kamenů, cystám, k infekci vzniklé ze zablokování menstruačního odtoku nebo dokonce k neplodnosti.

Dalším možným nebezpečím při všech typech ženské obřízky je to, že se často opakovaně používají ty samé nástroje na několika dívkách, což vede k rozšíření viru HIV. Trvalé poškození genitální oblasti vede ke zvýšenému riziku přenosu HIV během pohlavního styku.

Mnoho žen udává, že pro uskutečnění pohlavního styku o svaatební noci museli jejich manželé použít nůž k naříznutí většího otvoru. Lze si tedy představit, jak takovýto improvizovaný „chirurgický zákrok“ může zapříčinit dokonce další zdravotní újmu mladým nevěstám.

Během porodu se může zjizvená tkáň, zůstávající po provedené obřízce, zprětrhat. Ženy, které prodělaly obřízku, musí být naříznu-ty, aby mohly porodit. Po každém porodu jsou pak znovu sešity.¹

KOMUNITY IMIGRANTŮ VE SVĚTĚ

Imigranti a uprchlíci přinesli praxi ženské obřízky do zemí vyspělého světa. Navzdory zákonnému zákazu ve většině západních zemí, půl milionu dívek je stále nuceno podstoupit tuto strašnou a nepotřebnou proceduru i v Evropě: až 75.000 žen ve Velké Británii, 65.000 ve Francii, 30.000 v Německu. Navíc tisíce jich trpí v tichosti v Austrálii a v USA. K provedení rituálu berou rodiče často své dívky zpět do země jejich původu, aby tak obešli zákon.

„Mám noční můry. Nikdy jsem se s tím nevypořádala... Potřebuji operaci. Mám zjizvené tkáně... Budu s tím žít až do konce svého života. Jednu věc však vím jistotně, nikdy nepřestanu bojovat proti FGM. Žiji proto, abych mluvila a byla hlasem nemluvících“ – Mashua, oběť z Keni.

Proti tomuto rozšířenému porušování lidských práv pořádá kampaně mnoho skupin (Viz agentury uvedené v Dodatku 2). Nicméně, na některých místech narůstá množství zpráv o útocích a vyhrůžkách smrti vůči dívkám a ženám, které otevřeně mluví proti ženské obřízce.

V roce 2008 Světové zdravotnické shromáždění schválilo rezoluci o eliminaci ženské obřízky. V prosinci roku 2012 Generální shromáždění Organizace spojených národů přijalo podobnou re-

zoluci. Národy však mají stále ještě dlouhou cestu k uvedení této legislativy do praxe.

AKČNÍ KROK

FGM v Dodatku 2 uvádí mnoho celosvětových iniciativ snažících se zastavit tuto poškozující praxi. Všichni musíme podpořit jejich snažení a povzbudit další, aby se připojili.

Hospodine, vyslyš mou modlitbu, přej mi sluchu, když o pomoc volám, nebuď k mému pláči hluchý. Vždyť jsem u tebe jen hostem, příchozím, jako všichni otcové moji.

Žalm 39,13

SOS: Potraty a zabíjení novorozenců ženského pohlaví

Úmyslné zabíjení dětí ženského pohlaví před a po narození je nazýváno „největším holocaustem jednotlivců v celé lidské historii.“

Počet obětí usmrcování plodů a novorozeňat ženského pohlaví napříč staletími by dosahoval mega-milionů. Nemluvňata ženského pohlaví byla vražděna z důvodu preferování chlapců již od dob starověkého Říma. Dnes je usmrcování zárodků ženského pohlaví nejčastější v jižní, jihovýchodní a centrální Asii.

INDIE

V roce 2011 podle údajů *Children in India 2012; A Statistical Appraisal*. (*Děti v Indii 2012: Statistický odhad*) se díky usmrcování novorozeňat ženského pohlaví ztratilo z populace této země okolo tří milionů indických dívek. Upřednostňování synů vyústilo v potraty 12 milionů dívek během posledních tří dekad. (*Lancet*)

Pro chudou indickou rodinu je narození dívky často špatnou zprávou, a to z důvodu enormního věna, které bude od nich vyžadováno, když se bude vdávat. I když zvyk platby ženichově rodině byl oficiálně zakázán dokumentem „Dowry Act“ (*zákon o věnu*) v roce 1961, systém věna je stále velice živý. Věno může stát i několikrát více, než hlava domu vydělá za celý rok, a může zbankrotovat celou rodinu. A syn, na druhé straně, ponese dál jméno rodiny, a přinese věno, které jeho rodině přinese prosperitu. Rodiče se proto mohou rozhodnout ukončit život dívky ještě dříve, než začal. Rozvoj prenatalních testů na určení pohlaví v roce 1970 vedl k potratům selektujícím pohlaví ve velkém rozsahu. Dokonce rodiny z vyšších kast se mohou dívat na potrat jako na jednu z možností. Potraty založené na selekci pohlaví jsou ilegální již dvacet let, ale relativně velmi málo doktorů bylo kvůli těmto potratům soudně stíháno. Indie má přes 40.000 registrovaných ultrazvukových klinik a ještě mnohem více neregistrovaných. Jejich reklama vybízí k investování několika set rupií za test pohlaví, který ušetří tisíce za budoucí věno.

Těhotné ženy, které si nemohou dovolit absolvovat prenatalní testy, musí čekat na určení pohlaví dítěte až do chvíle porodu. Děti ženského pohlaví pak mohou být zadušeny, uškrceny, nebo jednoduše vyhladověny až k úmrtí. Další nemluvnata jsou krmena solí, mlékem s jedem nebo suchou, neoloupanou rýží, která propíchá jejich průdušnice. V dnešní době jsou uplatňovány mnohem modernější metody zabraňující odhalení, jako je vyvolání průjmu několika kapkami alkoholu, nebo zabalení nemluvněte do mokrého ručníku za účelem vyvolání zápalu plic. V Rajasthanu, severní Indii, existují celé vesnice, kde narození dívek není dovoleno již řadu let. Jak potvrzuje vyšší policejní úředník, „dívky jsou pohřbeny na poušti a v klanu není nikoho, kdo by se vůbec vyptával na nemluvně nebo truchlil nad jeho smrtí.“ Výsledkem nevyváženosti pohlaví je vzestup „sdílení“ žen v Rajasthanu a dalších státech.

V posledních letech dostala doživotní trest za zabití novorozeněte jenom hrstka žen. Několik dalších si odsedělo ve vězení šest měsíců až tři roky. Nicméně rozhodnutí je obvykle učiněno manželem ženy nebo jeho rodinou; žena sama je pak stejně obětí jako její dítě a nemá na výběr, než poslechnout nebo trpět následky.

Obrovské množství potratů a zabíjení novorozeňat v Indii znamená, že poměr žen k mužům se dále snižuje. Průměrně bylo v roce 2012 940 dívek na 1000 chlapců. Odhady Indické organizace na ochranu dětských práv CRY uvádí, že se každým rokem narodí v Indii kolem 12 milionů dívek; nicméně jeden milion těchto dívek umírá do jednoho roku věku.

PÁKISTÁN

V Pákistánu je zabíjení novorozeňat chudobou postiženými rodiči také na vzestupu. Podle mluvčího charitativní nadace Edhi Foundation, více a více tělíček novorozeňat je sesbíráno z ulic. „Mohu říci, že došlo ke 100% nárůstu v počtu tělíček novorozeňat, které jsme našli v uplynulé dekádě. Devět z deseti z nich jsou dívky.“ Připojuje, že v roce 2010 takto bylo nalezeno 1210 tělíček.¹

SEVERNÍ KOREA

Množství zpráv od utečenců ze Severní Koreje upozorňuje na pravděpodobnost, že vynucené potraty a zabíjení novorozeňat je běžnou praxí v detenčních táborech.

1 <http://tribune.com.pk/story/105019/infanticide-on-the-rise-in-pakistan-statistics/>

ČÍNA

Čína je ve vyvražďování ženského pohlaví první na světě. V roce 2013 čínské ministerstvo zdravotnictví oznámilo, že během posledních čtyř dekád se uskutečnilo 336 milionů potratů. Velká část nemluvňat, která umírají díky potratům, organizovanému zabíjení a zanedbávání, jsou dívky.

Zabíjení dívčích novorozeňat v Číně jde daleko zpět do historie, do doby před Čínskou lidovou republiku. Do doby přelomu století nebylo dcerám dáváno žádné jméno – nebyly pojmenovány. Dnes ty, které se rodí ve vesnických oblastech, mohou stále ještě dostávat jména jako „Alidi,“ „Zhaodi,“ nebo „Yindi“ – jména, která znamenají „*Přines malého bratříčka*.“ Dcery byly také nazývány „červy v rýži,“ protože ujídaly potravu, která měla sytit chlapce. V čínské kultuře vydělává muž více a je to syn, kdo se stará o rodiče v pokročilém věku. I když zabíjení dívčích novorozeňat do značné míry během padesátých až sedmdesátých let zmizelo, opět prudce vzrostlo v osmdesátých letech poté, co vláda zavedla politiku „jednoho dítěte.“ Tato politika vedla k nuceným potratům a nucené sterilizaci. Žena, která má „ilegální“ dítě, může být penalizována „daní na kompenzaci sociálních výdajů“ přesahující 27.000 USD. Vláda zakázala užívání ultrazvuku k určování pohlaví plodu, ale mnozí lékaři jej doposud používají.

V roce 2013 byla v některých čínských provinciích spuštěna kampaň, vyžadující ode všech žen v porodním věku, aby byly opatřeny nitroděložní antikoncepcí, anebo, pokud již mají dvě děti, aby podstoupily podvázání vaječníků nebo sterilizaci. Těm, které to splní do určité doby, bude dána finanční odměna; ty, které tak

neučiní, budou vyloučeny ze sociálního pojištění a nemocniční péče a jejich děti nemohou být přijaty na školu.²

Na každých 100 dívek se narodí 120 chlapců, což je nejhorší poměr pohlaví na celém světě. Je předpovězeno, že v roce 2020 bude o 30 milionů více čínských mužů než žen ve věku vhodném k uzavření manželství. Vůdcové se bojí, že tato situace zničí sociální a ekonomickou stabilitu země, a ještě více podpoří obchod s unesenými ženami.

ZÁPADNÍ ZEMĚ

Potratová selektivita pohlaví se neděje jen v asijských zemích. Ve skutečnosti je to vzrůstající trend i v západních zemích. Například ve **Švédsku** potrat na základě zjištění pohlaví plodu není ilegální. Ve **Velké Británii** členové parlamentu vyzvali vládu, aby shrnula statistické podklady o pohlaví potratem usmrcených plodů, a to poté, co bylo zjištěno, že ženy v určitých komunitách porodily neobvykle větší počet chlapců než dívek.³

V uplynulých čtyřech letech šest studií poukázalo na to, že v **USA** jsou také tisíce „zmizelých dívek“, mnohé z důvodů selektivních potratů, a to zejména mezi imigranty z rozvojových zemí. Tuto praxi zakázaly jenom tři státy v USA. Nediskriminační prenatalní zákon, který by zakázal takové potraty ve všech státech USA, byl zamítnut v roce 2012.

Kanada je jediná západní země, která nemá ochranu nenarozených. Od roku 1969 byly potratem zabity přes 4 miliony dětí. Tento rok bude usmrceno na náklady daňových poplatníků dalších

2 <http://www.christiannewswire.com/news/6515972254.html>

3 <http://www.christianconcern.com/our-concerns/abortion/mps-urge-governnment-to-monitor-gender-of-aborted-babies>

100.000 zárodků. Nenormální poměr pohlaví v komunitách s velkým podílem Indů, společně s růstem testů určujících pohlaví, poukazuje na existenci potratů na základě pohlaví.⁴

AKČNÍ KROKY

11. říjen byl ustanoven Organizací spojených národů jako „Mezinárodní den dívky,“ a to ve snaze zlepšit životy dívek na celém světě. Zjisti více na stránce dayofthegirl.org a upozorni lidi, které znáš, na tuto snahu.

Podpoř kampaně organizací, jakými jsou Společnost na ochranu nenarozeného života, Práva žen bez hranic a kampaň 50 milionů zmizelých. Internetové adresy jsou zařazeny v Dodatku 2 pod heslem „Zabíjení nemluvnat ženského pohlaví.“

Tys to byl, kdo utvořil mé ledví, v životě mé matky jsi mě utkal. Tvé oči mě viděly v zárodku, všechno bylo zapsáno v tvé knize: dny tak, jak se vytvářely, dřív než jediný z nich nastal.

Žalm 139, 13-16

⁴ http://www.nationalreviewofmedicine.com/issue/2007/09_15/4_policy_politics02_15.html#top

10

SOS: Nerovnost pohlaví

Statistiky jasně ukazují, že není na světě regionu, kde by ženy a muži měli rovnoprávné postavení v zákonných, sociálních a ekonomických právech.

Tyto stránky se dotýkají nerovností mezi muži a ženami v různých oblastech, kromě zdraví a vzdělání, které jsou pokryty v jiných oddílech této knihy.

INDEX GENDEROVÉ NEROVNOSTI

Zpráva Organizace spojených národů „Human Development Reports“ zahrnuje rovněž index genderové nerovnosti, který hodnotí země podle nerovnosti mezi muži a ženami v oblastech reprodukčního zdraví, postavení ve společnosti, a postavení na trhu práce. Poslední výzkum zjistil, že zemí, ve které je největší rozdíl mezi pohlavími, je **Jemen**, následuje **Afghánistán**, **Niger**, **Saúdská Arábie**, **Demokratická republika Kongo**, **Libérie**, **Středoafriická republika** a **Mali**.

ÚČAST V POLITICE

Ve většině zemí po celém světě jsou ženy v politickém životě v menšině. V době tisku této publikace představují ženy v průměru zhruba jednu pětinu členů národních parlamentů. Nejnižší čísla mají arabské státy, následovány zeměmi v Tichomoří. Ženy v severských zemích mají největší zastoupení. Ženy na pozicích ministryň jsou mnohem častěji voleny nebo jmenovány pro práci v sociální oblasti, spíše než do exekutivy, politických, ekonomických nebo právních oddělení vlády.

Nerovnost je nejvíce zřetelná, když se podíváte na počet žen kandidujících do místních nebo národních úřadů. V **Arménii**, například, z celkového počtu 379 starostů měst či předsedů místního zastupitelstva, bylo v roce 2012 zvoleno jen devět žen. Když v roce 2013 probíhaly v **Kenii** národní volby, několik kandidátek vzdalo volební boj poté, co mužští rivalové použili psychického a psychologického nátlaku k tomu, aby je zastrašili. Ženy v **Pákistánu** se vzepřely v roce 2013 tálibánské hrozbě smrti za kandidování ve všeobecných volbách, i když šance na jejich vítězství byla mizivá. Ústavní orgán v **Iránu** rozhodl o tom, že ženy nemohou kandidovat v prezidentských volbách.

V roce 2013, ze 189 vlád, zastávaly ženy nejvyšší funkce pouze v 17 státech. Oproti očekáváním a navzdory machistické kultuře se ženy v **Latinské Americe** posouvají na politickém žebříčku výše, a to s více ženami na pozici hlavy státu než v kterékoliv jiné oblasti.

PLATY A PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI

„Ženy tvoří dvě třetiny světové pracovní síly, přesto však vydělávají pouze desetinu světových příjmů a drží ve svých rukou

pouze 1 % celkového majetku.“ – Barber B. Conable Jr., bývalý prezident světové banky (World Bank)

- Nominální mzdy žen jsou v průměru o 17 % nižší než u mužů. (UNIFEM)
- Existuje přímá spojitost mezi rostoucí účastí žen na práci a ekonomickým růstem. Odhaduje se, že kdyby se počet placených ženských zaměstnanců dostal na stejnou úroveň jako je tomu u mužů, vzrostlo by HDP (hrubý domácí produkt) v USA o 9 %, v Euro-zóně o 13 %, a v Japonsku dokonce o 16 %. (ESCAP)
- V **Arabských státech** tvoří ženy pouze 28 % pracujících.
- Průzkum 400 největších kalifornských společností v **USA** ukázal, že muži stále ještě drží zhruba 9 z každých 10 nejlépe placených manažerských a vedoucích pozic.¹ V roce 2012 byl poměr mezi ženskou a mužskou plnočasovou týdenní mzdou 80,9 %, což značí pokles o více než jeden procentní bod od roku 2011, kdy byl poměr 82,2 %. To odpovídá týdenní genderové mzdové mezeře ve výši 19,1 % v roce 2012. V roce 2012 byl průměrný ženský týdenní výdělek 691 dolarů, což byl nepatrný pokles ve srovnání s rokem 2011; mužský průměrný týdenní příjem byl 854 dolarů, což značí nepatrný růst oproti roku 2011. (Institute for Women's Policy Research, Fact Sheet)
- **Latinská Amerika a Karibská oblast:** Ženy s vyšším vzděláním než muži jsou stále ještě koncentrovány v méně placených zaměstnáních, jako je učitelství, zdravotní péče, nebo oblast služeb. Rozdíl ve mzdách se v posledních letech zmenšil, ale tempo zmenšování rozdílu zůstává pomalé. V **Mexiku**,

1 <http://gsm.ucdavis.edu/innovator-article/glass-ceiling>

ženy při placeném zaměstnání obětují navíc 33 hodin týdně domácím pracím, zatímco mužský průměrný týdenní příspěvek v domácnosti je pouze 6 hodin. (UNDP)²

- Ženy v rozvojovém světě tvoří zhruba 60 až 80 % exportní řemeslné pracovní síly, ale očekává se, že globální ekonomická krize uvrhne až 22 milionů žen do stavu nezaměstnaných. Pokud dochází ke snižování počtu zaměstnanců, ženy jsou vždy první na řadě. (ILO)

NEROVNOSTI V ISLÁMU

Jak ukazuje index genderové nerovnosti Organizace spojených národů (viz výše), většina těch největších genderových rozdílů se objevuje v islámských zemích. Nová zpráva o genderovém násilí napsaná americkým „Hudson Institute for the World Watch List“ popisuje, jak hluboce zakořeněný nedostatek rovnosti mezi muži a ženami v muslimských zemích znamená, že všechny ženy jsou v těchto společnostech strukturálně nechráněné před systematickým násilím a diskriminací v každodenním životě.³

Cizoložství a další morální otázky

- V **Iránském** zákoně je napsáno: „*Kamenování cizoložníka nebo cizoložnice probíhá tak, že dotyčný je umístěn do jámy a zasypán zeminou – on až do pasu, a ona až do úrovně nad hrudí.*“ Podle Islámského zákona, pokud dokážeš vyváznout a utéci, je ti dovoleno svobodně odejít. Je zřejmé, že žena nemůže vyváznout, když je zasypána až téměř po krk!

2 <http://www.iadb.org/en/news/webstories/2012-10-15/wage-gap-between-men-and-women,10155.html>

3 <http://www.worldwatchmonitor.org/research/2533678>

- **V Lybii**, v době Kadáfího, dívky a ženy, které přežily sexuální napadení, nebo byly podezřelé ze spáchání morální kriminality, byly umístěny do „sociálního nápravného centra.“ Byla to vlastně vězení, která nemohly opustit, dokud se nějaký muž nerozhodl s nimi oženit, nebo si je jejich rodiny nevzaly zpět domů.
- Zákon ve **Spojených arabských emirátech (SAE)** dělá málo pro zadostiučinění obětí znásilnění. Přes 50 % žen, trvale žijících v SAE, které se zúčastnily průzkumu, odpovědělo, že by nenahlásily znásilnění policii, protože trest či výhrůžky by dopadly na oběť za to, že měla předmanželský sex. Přepadení samo by stejně nebylo patřičně vyšetřeno.
- V **Kuvajtu**, oba, jak ženatý muž, tak i vdaná žena, kteří spáchají cizoložství, jsou potrestáni jedním až dvěma lety vězení. Nicméně, muž obdrží tento trest pouze v případě, že věděl, že se jedná o vdanou ženu, zatímco žena je potrestána vždy, i když jednala bez tohoto vědomí.
- V roce 2013 bylo v **Afghánistánu** uvězněno 600 žen a dívek za „morální kriminalitu,“ což představuje 50% nárůst za poslední rok a půl. Tato „morální kriminalita“ obvykle zahrnuje útěk z nezákonného násilného a předčasného manželství do 16ti let věku, nebo útěk před domácím násilím, které zahrnuje bití, bodání nožem, pálení, znásilňování, nucenou prostituci, únosy a vyhrožování „zabitím ze cti.“ Takřka žádný z těchto případů nevedl ani k vyšetřování týrání, natož k žalobě či trestu. Podle afghánského trestního zákoníku není útěk nebo opuštění domova bez povolení trestným činem, ale nejvyšší afghánský soud instruoval své soudce, aby s ženami a dívkami, které utekly, jednali jako se zločinci.⁴

4 <http://www.hrw.org/news/2013/05/21/afghanistan-surge-women-jailed-moral-crimes>

- Amnesty International a somálská média v roce 2012 uvedla, že islámská milice v **Somálsku** obvinila 13 letou dívku z cizoložství poté, kdy sdělila úředníkům, že ji tři muži znásilnili. Byla ukamenována desítkami mužů na stadionu, který byl zaplněn tisíci lidmi.⁵

Opatrovnická práva

- V **Bahrajnu**, kde zatím není zákon o rodině kodifikován, mají soudci plnou moc odmítnout opatrovnickou péči žen o jejich děti z naprosto libovolných důvodů. Bahrajnské ženy, které našly dostatek odvahy to odhalit a vznést námitky proti takové praxi, byly v roce 2003 samy obžalovány za pomluvy, a to jedenácti soudci rodinného soudu.⁶
- V **Jemenu** je opatrovnická péče o děti vysoce neobjektivní, upřednostňující muže. Muži jsou pokládáni za přirozené ochránce dětí, zatímco na ženy je nahlíženo jako na fyzické pečovatelky, které však nemají žádná zákonná práva.

Rozvod

- **Iránský** občanský zákoník, článek 1133, uvádí, že „muž se může rozvést se svojí ženou kdykoliv se tak rozhodne, aniž by ji musel předem upozornit.“
- V **Libanonu** nemůže zbitá žena požádat o rozvod na podkladě týrání bez svědectví očitého svědka. Lékařské potvrzení, potvrzující týrání, není dostatečné.⁷

5 http://www.huffingtonpost.com/2008/11/02/13yearold-rape-vice-tim-sto_n_140242.html

6 <http://forums.canadiancontent.net/international-politics/61857-woomens-rights-middle-east.html>

7 Ibid.

Nebe a peklo

- „*Zatímco z každého tisíce mužů jenom jeden půjde do pekla, z každého tisíce žen se jenom jedna ocitne v nebi.*“
- Mohamed řekl, „*Ukázal se mi pekelný oheň a to, že většina v něm přebývajících jsou ženy.*“

Výroky výše uvedené jsou *hadísy*, tedy spíše část tradice než výroky samotného koránu, ale jsou vysoce respektovány, neboť zachycují vše, co údajně řekl, udělal nebo dovolil Prorok. Ve všech spisech jsou potěšení ráje většinou zaslíbeny věrným mužům. Výsledkem je to, že mnohé muslimské ženy žijí ve strachu.

Dědictví

- „*Muži náleží díl jaký by patřil dvěma ženám.*“ Tento citát z Koránu, sura 4:11, indikuje, že dcera má dostat pouze polovinu dědictví svého bratra. Když zemře ženin manžel, obdrží žena pouze čtvrtinu dědictví. Pokud je zde několik žen, musí si mezi sebou rozdělit onen čtvrtinový díl. Ve Spojených arabských emirátech mohou ženy dědit pouze třetinu majetku, zatímco muži dědí dvě třetiny.

Modlitby a půst

- Od iránských devítiletých dívek se očekává, že během měsíce Ramadánu budou nosit hidžáb (islámský oděv), vstávat k raním modlitbám, a zůstanou bez jídla a pití od svítání až do soumraku. Od chlapců se až do jejich 15 let nepožaduje, aby se účastnili půstu.

Cestování

- Muži v **Egyptě** a **Bahrajnu** mohou na letišti vyplnit oficiální námitku, která zakazuje jejich manželkám opustit z jakéhokoli důvodu zemi. V **Iráku**, **Libyi**, **Jordánsku**, **Maroku**, **Ománu** a **Jemenu** musí mít vdané ženy od svých manželů písemné povolení k vycestování za hranice, a může jim být z jakéhokoli důvodu zabráněno, aby tak ženy učinily. V **Saudské Arábii** musí ženy získat písemné povolení od svých nejbližších mužských příbuzných k opuštění země nebo k cestování veřejnými dopravními prostředky mezi různými částmi království.⁸ Saudským ženám není ani dovoleno vlastnit řidičské oprávnění.

Závoj a oděvní restrikce

Korán nevyžaduje, aby žena byla úplně zahalená či skrytá. Každá muslimská kultura zavádí pro ženy svůj vlastní standard oblékání, od jednoduchého šátku na hlavu až po vše zahalující závoj od hlavy až k patě, nebo *burku*, jaká se nosí v Afghánistánu a Jemenu. Nejkonzervativnější ženy nosí také rukavice. Zajímavé je to, že odívání mužů je věnována jen malá pozornost, ačkoliv prorok Mohamed nařizoval, že muži mají být pokryti od pupku až ke kolenům. Mezi Tuaregy v severní Africe je to muž, nikoliv žena, kdo zakrývá svoji tvář, aby tak nepříteli zabránil poznat, co si myslí. Ženy, říkají tito mužové, nemají co skrývat! Většina muslimů však zvyky této skupiny lidí ignoruje, neboť v arabštině „tuareg“ znamená „opuštěný Boží.“

- Ženy v **Saudské Arábii**, pokud nejsou úplně zakryty, mohou být náboženskou policií tělesně potrestány. Pravidla pro ženský oděv jsou tak přísná, že v roce 2002 náboženská policie zastavila školní dívky při jejich útěku z hořící školní budovy, protože

8 Ibid.

neměly správné šátky a róby. Jeden svědek vypověděl, že viděl tři policisty, jak bijí studentky, které se pokoušely uniknout. 15 dívek zemřelo v plamenech.⁹

- Byla také oznámena řada případů vylití kyseliny do tváře nezakrytých žen, a to extremisty v některých částech **Pákistánu** a **Afghánistánu**. Koptské dívky v **egyptských** vlacích a autobusech byly napadeny muslimskými ženami, nosícími hidžáb, a byly jim ostříhány vlasy, protože nenosily na hlavách šátky. Zatímco mnohé muslimské ženy by obhajovaly odívání do závoje, jiné nucené zakrývání odsuzují.
- Článek 102 **Iránské** ústavy říká: „Ženy, které se objeví na ulicích a na veřejnosti bez předepsaného islámského hidžábu, budou odsouzeny k 74 ranám bičem.“

Volební práva

- V roce 2005 byla **kuvajtským** ženám konečně přiznána plná volební práva, a to poprvé v historii této země.
- **Spojené arabské emiráty** dovolily první účast na volbách mužům i ženám v roce 2006.
- Po odložení volebního práva žen v roce 2009 a opět v roce 2011, král Abduláh v roce 2013 oznámil, že ženám v **Saudské Arábii** bude dovoleno volit a bude jim dovoleno, aby kandidovaly v komunálních volbách v roce 2015.
- Zhruba kolem 10 milionů **pákistánských** žen je stále nezaregistrováno k volbám, protože dosud nedostaly průkazy totožnosti.

9 <http://news.bbc.co.uk/1/hi/1874471.stm>

Svědecká výpověď

Ve většině šaría (islámských) soudů má svědeckví ženy pouze poloviční váhu než svědeckví muže. Proto je vyžadováno svědeckví dvou žen jako protiváha k jednomu svědeckví muže. Také svědeckví křesťana má poloviční váhu než svědeckví muslima.

Další práva

Kuvajtské ženy mají nadále zakázáno sloužit jako soudkyně a připojit se k armádě. Mají rovněž nerovná manželská práva, a není jim dovoleno, aby převedly svoji národnost na svoje děti a manžele narozené v cizině. Postrádají také rovná práva v zákonech regulujících sociální zabezpečení, penzi a dědictví.

Hospodin vyčkává, chce se nad vámi smilovat, vyvýší se, slituje se nad vámi. Vždyť Hospodin je Bohem práva, blaze těm, kdo ho očekávají.

Izajáš 30,18

SOS: Dívky jako vojačky

Mezi téměř 300.000 dětmi, bojujícími v dané chvíli po celém světě v ozbrojených konfliktech, jsou také desítky tisíc dívek. Některé z nich již ve svých sedmi nebo osmi letech nosí plně automatické útočné zbraně.

Děti jsou někdy nazývány „neviditelnými vojáky“, protože vlády jejich existenci popírají. Jsou drženy stranou mediální pozornosti a často končí tak, že zmizí: buď jsou zabity, zmrzačeny nebo opuštěny. Naprostá většina dětských vojáků je součástí nevládních nebo povstaleckých ozbrojených skupin.

Jedna 14 letá dívka unesená ke službě v povstalecké skupině v Sierra Leone, řekla: „Viděla jsem lidi, kterým byly useknuty ruce, 10 letou dívku která byla znásilněna a potom zemřela, a také mnoho mužů a žen, kteří byli zaživa upáleni...Tolikrát jsem křičela jen ve svém srdci, protože jsem se neodvážila křičet nahlas.“¹

¹ Girls With Guns: An agenda on child soldiers for “Beijing Plus Five” COALITION TO STOP THE USE OF CHILD SOLDIERS ,UK. http://www.essex.ac.uk/armedcon/themes/child_soldiers/index.html

PROČ DÍVKY?

Chlapci a dívky jsou využíváni k vaření, donášení vody a praní oděvů pro armádu. Také nosí zásoby a výzbroj, mohou být použiti i jako lidské štíty. Ale v průměru 40 % dětských vojáků tvoří dívky. Tyto dospívající dívky jsou běžně znásilňovány a mohou být také vydány povstaleckým vojákům jako manželky či sexuální otrokyně.

Stále větší počet dívek se účastní vlastního boje. Kambodžští Rudí Khmerové je staví do přední linie, aby tak pochyťaly to nejhorší z bitvy. Dívky jsou také vysílány na nepřátelská území, aby tam fungovaly jako lidské minové detektory nebo špiónky.

Susan, unesená 16 letá dívka z Ugandy, vypráví o své zkušenosti: „Jeden chlapec se pokusil utéci, ale byl chycen... Svázali mu ruce, a potom nás, další nové zajatce, přinutili, abychom ho zabili klackem. Bylo mi na zvracení. Toho chlapce jsem znala z dřívějška. Byli jsme z téže vesnice. Odmítla jsem ho zabít, a tak mi řekli, že mne zastřelí. Namířili na mě zbraň, takže jsem to musela udělat. Chlapec se mne ptal, 'Proč to děláš?' Řekla jsem mu, že nemám na výběr. Když jsme ho zabili, přinutili nás, abychom si pomazali ruce jeho krví... Řekli nám, že jsme to museli udělat, abychom se nebáli smrti a abychom se nepokoušeli utéci... Stále se mi o tom chlapci z naší vesnice, kterého jsem zabila, zdává. Vidím ho ve svých snech, mluví ke mně a říká, že jsem ho zabila bezdůvodně. A já pláču..."²

JAK JSOU DÍVKY REKRUTOVÁNY?

Některé vlády vyžadují, aby v jejich ozbrojených silách sloužili mladší 18 let. Patří sem i země, které v roce 2002 podepsaly dobrovolný protokol OSN proti takovéto praxi (viz reference níže). Velký počet dalších zemí, včetně Austrálie a Kanady, přijímá 17

2 Ibid.

leté dobrovolníky. Chlapci v Bolívii mohou být odvedeni na vojnu již ve svých 14 letech a velká část příslušníků ozbrojených sil této země nedosahuje 18 let. Dětsí vojáci jsou již dlouho rekrutováni jemenskou milicí a iráckou odnoží Al-Kajdy – někdy nazývanou „Nebeská mládež.“ OSN uvádí také somálské extremisty Al-Shabaab jako únosce dětí za účelem jejich nasazení v boji. Na některých místech byly děti při pokusu utéci z náboru zastřeleny.³

- *Povstalecké skupiny unáší mnohé tisíce budoucích dětských bojovníků* z jejich domovů nebo přímo z ulice, nebo je násilně verbují. Myanmar (Barma) je jedinou zemí v Asii, kde vládní armádní síly násilně rekrutují a využívají děti ve věku 12-18 let. Celé skupiny školních dětí byly obklíčeny a odvedeny na vojnu.⁴
- *Strádající rodiče mohou své dcery dát nebo prodat* ozbrojeným skupinám. Podle studie v Sierra Leone, „mnohé matky poznávaly, že měly radost, když viděly své 10 leté dcery v novém vojenském oděvu, třímající samopal AK-47. Vydrancovaný majetek, který děti přinesou domů, dále utvrzuje některé rodiny v potřebě poslat na válečnou frontu více dětí, aby tak zvýšily svůj nedostatečný příjem.“
- *Významnou část dívek tvoří dobrovolnice.* Mohou být idealisticky motivovány, nebo se mohou chtít pomstít za násilí spáchané na jejich rodinách. Některé se hlásí dobrovolně, aby utekly před zneužíváním nebo vykořisťováním doma. Jiné dívky to jednoduše vítají, aby se najedly a ošatily. V Sierra Leone, jedna mladá členka povstalecké armády vysvětluje: „Nabídli mi výběr bot a oděvů. Nikdy předtím jsem neměla slušnou obuv.“⁵

3 http://www.child-soldiers.org/global_report_reader.php?id=97

4 <http://www.amnesty.org.nz/files/Child-soldiers-factsheet.pdf>

5 <http://www.lalkar.org/issues/contents/jul2000/Sierraleone.htm>

- *Nedostatečné verifikační procedury k určení věku nových rekrutů* v některých zemích znamenají, že v bezpečnostních silách s velkou pravděpodobností slouží nezletilí.

DŮSLEDKY

Dětští vojáci přichází o své dětství, normální sociální interakci a možnosti vzdělání: někdy dokonce i o svůj život. Traumata, která zakouší, je zanechávají s dlouhodobým pocitem viny, studu -hanby, nízkého sebevědomí, s nočními můrami a depresemi. Jsou cvičeni v tom, aby zapomněli na domov a rodinu, někteří z nich už nikdy nenajdou cestu zpět domů do svých vesnic. Dívky, které se o to pokusí, budou s největší pravděpodobností odmítnuty jako „zkažené,“ bez ohledu na to, zda byly či nebyly odvedeny násilím.

Děti raněné v boji bývají opuštěny, nedostává se jim adekvátní lékařské péče. Ztráta končetin, hluchota nebo slepota jsou nejobvyklejší. Mnohé dívky, které vytrpěly sexuální násilí, jsou zanechány s nákazou AIDS nebo dalšími nemocemi svému osudu. Některé se dále starají o děti, které porodily, a které jsou rovněž poznamenány. Některé země nabízejí pro bývalé dětské vojáky přiměřené reintegrační programy. Ty však nejsou dostatečně připraveny pro vypořádání se s tak masivními problémy.

- **Súdán** je znám jako země, která v počtech dětských vojáků vede. Násilně jsou zde rekrutovány tisíce mladých, dokonce i 12 letých. Zpráva Národní rady pro zájmy dětí (the National Council for Child Welfare) z roku 2011 říká, že súdánská SPLA (Sudan People's Liberation Army) sebrala nedávno 900 dětí jejich rodinám a poslala je do armádních výcvikových táborů. V letech následujících, po podepsání mírové dohody v roce 2005, bylo

propuštěno na 3000 dětí; armáda pak přislíbila propustit zbylé tisíce do roku 2014.⁶

- 90 % nechvalně známé **severní ugandské** armády „Lord's Resistance Army“ (LRA), vedené Josephem Kony, je vytvořeno z nezletilých, z nichž více než jedna třetina jsou dívky. Během posledních 25 let bylo systematicky odvedeno násilím více než 30.000 dětí. V roce 2003 se přímo v řece utopilo 45 dětí, když byly donuceny osobně otestovat její hloubku. Dalších nejméně 591 dětí bylo uneseno mezi lety 2009 až 2012 a násilné rekrutování pokračovalo nepolevující silou.⁷
- Islamisté v západoafrické republice **Mali** nakupují děti, aby sloužily jako dětští vojáci. Jak uvádí jeden z úředníků Organizace spojených národů, zaplatí rodinám 600 amerických dolarů za jedno dítě.⁸ V roce 2012 byly rovněž rekrutovány značné počty dětí národní armádou **Čadu**.
- UNICEF vyjádřil znepokojení nad rostoucími počty dětí, které byly v roce 2013 rekrutovány vzbouřenci a provládními milicemi (domobranou) ve **Středoafické republice**. Dokonce předtím, než začalo to největší násilí v této zemi, již kolem 2500 dětí se stalo součástí armádních skupin.
- V Latinské Americe je v **Kolumbii** až na 14.000 dětí zapojeno do bojových skupin, čtvrtinu z nich pak tvoří dívky. Ve **Šrí Lance** byly mladé tamilské dívky, často sirotci, systematicky odváděny opozičními bojovníky z řad Tamilských tygrů, a to již

6 <http://learningenglish.voanews.com/content/south-sudans-army-promises-to-reelease-child-soldiers-142998905/608797.html>

7 <http://smallwarsjournal.com/jrnl/art/youth-lost-ugandan-child-soldiers-in-the-lord%E2%80%99s-resistance-army>

8 <http://www.havocscope.com/price-to-buy-child-soldier-in-mali/>

od osmdesátých let minulého století. A v **Nepálu** jak ozbrojení maoisté, tak i vládní síly rekrutovaly, unášely a týraly děti.

- V únoru 2013 prezident **Spojených států amerických** Barack Obama s okamžitou účinností zrušil Akt na ochranu dětských vojáků (CSPA) z roku 2008. Tento zákon byl jednomyslně přijat Kongresem jako prostředek k zabránění prodeje amerických zbraní v zemích, které byly označeny ministerstvem zahraničních věcí za „nejhorší zneuživatelé dětských vojáků v ozbrojených silách.“

CSPA učinil z rekrutování nebo využívání vojáků do 15 let věku federální zločin. To dalo USA autoritu k soudnímu stíhání, deportaci, a odmítnutí vstupu každému, kdo rekrutuje dětské vojáky, a také tak došlo k zákazu vývozu armádních a vojenských předmětů do zemí, které dovolují používání dětských vojáků.

Navzdory tomu, se Obamova administrativa zřekla sankcí proti některým zemím v roce 2010 a znovu v roce 2011. Jeho poslední písemné sdělení uvádí, že není v národním zájmu USA pokračovat s tímto aktem (CSPA), proto se zříká aplikace tohoto zákona ve vztahu k určitým zemím jako je Libye, Jižní Súdán, Jemen, a částečně i v případě Konga.⁹

AKČNÍ KROKY

Kampaň „Nikdo mladší 18 let“¹⁰: v roce 2010, úřad zvláštního zmocněnce generálního tajemníka OSN pro děti a ozbrojené konflikty nastartoval spolu s dalšími partnery z UN kampaň za dosažení všeobecného

⁹ <http://www.mnnonline.org/article/18196>

¹⁰ –

schválení OPAC (Optional protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Involvement of Children in Armed Conflict). Jedním z cílů je přimět všechny státy ke zvýšení minimálního věku pro dobrovolný odvod do armády na 18 let. Více můžete zjistit na webových stránkách kampane, kde se také dozvíte, které země nepodepsaly či neratifikovaly tento protokol. Pokud vaše země ještě nepodepsala, napište svým zvoleným zástupcům.

Podívej se na možnosti fundraisingu, který má napomoci tomu, aby dívky nemusely nosit uniformy a mohly se vrátit do školy, a to na webových stránkách www.warchild.org.uk

*Jak dlouho chceš přihlížet, Panovníku? Zachovej
mou duši před zkázou, kterou mi přichystali,
můj život před ly.*

Žalm 35,17

12

SOS: Dívky na ulicích

Nejméně 150 milionů dětí dnes žije nebo pracuje na ulicích našeho světa. Můžete je najít jak ve vyspělých, tak i rozvojových zemích. Ukrývají se pod mosty, na skládkách, v železničních stanicích, ve zřícených či rozpadlých budovách a parcích našich hlavních měst. Některé z nich mohou mít ještě rodinné vazby, některé mohou být opuštěny, vystěhovány, neboť nebylo dost prostředků k nasycení hladových úst. Mohou být sirotky v důsledku války nebo přírodních katastrof. Často utekly před těžkými podmínkami, aby byly konfrontovány se situací ještě horší: policejním násilím, obchodem s bílým masem, nucenou prací nebo sexem. Jsou vystaveny HIV nebo dalším infekcím, drogám, gangům. Jsou nevzdělaní, nechránění a vykořisťováni. Průměrná délka života dítěte na ulicích se pohybuje kolem 4 let.

Sexuální turistika

At' už jste byznysmenem účastnícím se konference ve Vídni nebo majícím dovolenou v Thajsku, Mexiku, nebo kdekoliv jinde na

světě, do hotelového „balíčku služeb“ vám mohou být zahrnuty i sexuální služby. Provozování dětské sexuální turistiky (CST) v jiné zemi nabízí anonymitu a přístup k nezletilým partnerům. Ve skutečnosti se průměrný věk obětí stále snižuje; dokonce dnes zahrnuje velmi malé děti a nemluvňata. Dívky na ulicích jsou prvním terčem. Sexuální turisté z USA a Evropy, kteří jsou zaměřeni na děti, navštěvují po celý rok přímořské rekreační oblasti Dominikánské republiky. Kostarika má odhadem 10.000 až 20.000 žen a mladých dívek nabízejících své služby 25.000 až 50.000 sexuálních turistů přicházejících každým rokem ze severní Ameriky. Raději než by vláda potlačila tento vysoce ziskový průmysl, legalizovala prostituci. Jižní Asie je pro CST již dlouhou dobu oblíbenou destinací. V Africe je také patrný příliv evropských turistů, kteří hledají sex s dětmi. Nezletilí jsou používáni k obchodování v sexuálním průmyslu i přes hranice své země. V některých případech zákazníci sexuální zneužívání natáčejí, aby je pak mohli prodat jako dětskou pornografii. Některé vlády se snaží s tímto problémem vypořádat. Brazílie, například, uskutečnila národní varovnou kampaň a Itálie vyžaduje, aby podnikatelé v turismu informovali cestující o zákonech, týkajících se sexuálního zneužívání dětí. Ale rostoucí popularita sexuálního turismu i nadále každým rokem vláká do pastí statisíce nezletilých dívek z ulic.

AIDS sirotci

UNAIDS odhaduje, že 16,6 milionů dětí se stalo sirotky v důsledku AIDS, přičemž 90 % z nich žije v subsaharské Africe. Mnohé z těchto dětí se staly bezdomovci, byly nuceny odejít ze školy. Dospívající dívky, které přijaly zodpovědnost za mladší sourozence, se někdy obrací k „sexu kvůli přežití,“ aby je zaopatřily. U osiřelých dívek je třikrát větší pravděpodobnost, že budou infikovány HIV než u dívek, které mají rodiče. Je také mnohem pravděpodobnější, že budou zneužívány.

Celosvětově, téměř 50 % sexuálních útoků je namířeno proti dívkám mladším 15ti let (WHO).

Dětské „útulky“

Dívky, které nejsou zrovna na ulici, ale jsou v pečovatelských domech zřízených na jejich ochranu, jsou také v ohrožení. Nedávná zpráva Asian center for Human rights o „indických pekelných doupatech“¹ uvádí, že během dekády 2001 až 2011 bylo v nápravných domech pro mladistvé, v útulcích a sirotčincích znásilněno více než 48.000 dětí. Skutečné číslo není známo, poněvadž mnohé případy nejsou oznámeny policii. Některé z útoků se odehrávají v soukromí, nebo v domech nevládních organizací, některé ve státních zařízeních. V posledně jmenovaném byli pachateli příslušníci personálu včetně ochranky, kuchařů, řidičů, a také starší chovanci i cizí lidé. Indie má stovky neregistrovaných pečovatelských domů pro děti, a to navzdory požadavku registrace. Inspekce se provádí jen zřídka, což umožňuje vzkvétání zneužívání a zanedbávání péče. Pro oběti není úniku.

Takové zneužívání se nevztahuje jen na Indii. V Oxfordshire, Anglii, byl v roce 2013 odhalen sexuální gang, jehož obětmi byli i 11 leté a 12 leté dívky z dětských domovů. Poté co gang dívky sebral, byly znásilněny nebo skupinově znásilněny a donuceny k prostituci.²

1 <http://www.achrweb.org/reports/india/IndiasHellHoles2013.pdf>

2 <http://www.independent.co.uk/voices/comment/how-could-so-many-years-of-horrendous-abuse-go-unnoticed-in-this-case-the-guilt-extends-way-beyond-oxford-sex-traffickers-8617339.html>

GLOBALNĚ

MOMENTKY Z AMERIKY

- **USA:** Každým rokem uteče ze svých domovů 2,8 milionů dospívajících. Během 24 hodin po „vyrazení“ na ulici je jedna třetina z nich vylákána k prostituci nebo pornografii. Národní centrum pro zmizelé a zneužívané děti (National Center for missing and Exploited Children) odhaduje, že každá pátá dívka je sexuálně napadena dříve, než dosáhne dospělosti. Méně než 35 % případů je nahlášeno úřadům.
- **Kanada:** utečenci z domova tvoří pouze část bezdomovecké populace mladistvých, která rovněž zahrnuje mladé lidi, žijící v útulcích se svojí matkou či oběma rodiči. Rostoucí počet nezletilých bezdomovců padne za obět' pasákům. V určitých oblastech Britské Kolumbie tvoří většinu dětí pracujících v obchodě se sexem původní obyvatelé (domorodci).

Odhadem 50 milionů dětí ulice žije v Latinské Americe. Mnohé se stávají oběťmi zneužívání, někdy i vraždy, a to policií a dalšími veřejnými činiteli. Dokonce i těmi, u kterých se předpokládá, že by je měli chránit.

- **Brazílie** sama má přibližně 7 milionů pouličních dětí. Stovky z nich jsou záměrně zabíjeny „popravčími četami“ sestavenými z aktivních či bývalých policistů, a to za účelem sociální očisty.³

3 <http://www.independent.co.uk/news/world/americas/death-to-undesirables-brazils-murder-capital-1685214.html>

- **Bolívie:** 60 % dětí ulice zde opustilo domov z důvodu násilí. (UNICEF)
- UNICEF a další skupiny společně odhadují, že v **Kolumbii** je 20.000 až 35.000 obětí sexuálního zneužívání dětí. Cizinci na ulicích očividně hledají nezletilé.
- 90 % chlapců a dívek v ulicích **Guatemaly** mělo co do činění s drogami a bylo obětí nějaké formy sexuálního zneužívání. (Conociendo)
- Má se za to, že 16.000 dětí v **Mexiku** je sexuálně zneužíváno. (ECPAT)
- **Peru:** kolem 250.000 dětí pracuje v ulicích měst, šest procent z nich nemá ani 6 let. 97 % dětí užívá drogy. (Consortium for Street Children). Až 10.000 pouličních a sociálně znevýhodněných dětí umírá každoročně v městě Lima.
- Ze 143 bezdomoveckých dívek a chlapců dotazovaných v **Hondurasu**, mělo 100 % z nich přinejmenším jednu přenosnou pohlavní nemoc a 48,1 % z nich bylo sexuálně zneužíváno členem své vlastní rodiny (Consortium for Street Children)
- Kolem 44 % z odhadovaných 2.300 prostitutek ve třech hlavních vykřičených čtvrtích **San Salvadoru** má mezi 13 až 18 lety. (Children of the Streets)

EVROPA

Půl milionu dívek a žen ze střední a východní Evropy se nyní žíví jako prostitutky v zemích Evropské Unie.

- Obchodníci s bílým masem nachází připravený zdroj mladých dívek mezi těmi, které vycházejí ze sirotčinců (dětských domovů) **východní Evropy**. Po dosažení 16 či 17 let jsou tyto dívky vykázány z domovů s tím, aby se již postaraly samy o sebe a nebo si našly práci. Tyto dívky si však často nejsou schopny sami poradit. Během prvních 48 hodin na ulici je většina z nich chycena ruskou nebo tureckou mafií. Statisticky, 90 % z nich se stává prostitutkami, a to většinou proti své vůli.
- Napříč celou Evropou jsou tisíce chudých **romských** chlapců a dívek přinuceny kriminálními gangy jít na ulici, aby tam žebřaly a kradly. Madridská policie uvádí, že 95 % dětí mladších 14 let, které chytí na ulicích za krádež, jsou romské děti z Rumunska.⁴
- **Rusko:** tato země má kolem 1,2 milionu dětí žijících na ulici. Velká část z nich vykonává velmi rizikovou práci, jen aby přežily. Žijí v půdních podkrovních prostorách a sklepích, během kruté zimy sestupují do obrovských rour pod městem, čichají „lepidlo,“ aby se zahřály a zapomněly na hlad. Při dovršení 11 let je již většina těchto chlapců a dívek závislá na drogách. Osm procent z nich má různé choroby nebo mentální poruchy. Rusko má závažně expandující míru infekce HIV, převážně v důsledku vpichování drog, což znamená, že tisíce dětí ulice jsou infikovány a neléčeny.
- **Ukrajina:** Chudoba, alkoholismus, a domácí násilí přivedlo nejméně 160.000 dětí na ulici. Většina dětí bez domova má sice jednoho či více rodičů, ale ti nejsou schopni se o ně postarat nebo ani nechtějí za ně převzít zodpovědnost.

4 <http://news.bbc.co.uk/1/hi/8226580.stm>

- **Rumunsko:** UNICEF odhaduje, že 350.000 dětí bylo opuštěno nejméně jedním z rodičů, který odešel, aby získal lepší práci na západě. Tisíce takových „migračních sirotek“ žije také v **Moldávii**. Někdy se rodiče rozhodují zůstat mimo domov a dokonce znovu vstoupit do manželství. Děti zanechané ve velmi chudých a přelidněných podmínkách, bez velkého dozoru dospělých, pak tráví většinu svého času na ulicích. Jsou pak extrémně napadnutelní zneužíváním, které zahrnuje sexuální turistiku a obchod s bílým masem.
- **Francie:** charitní organizace France Terre d'Asile odhaduje, že kolem 6000 cizích dětí, mnohé z Afghánistánu a Bangladéše, riskují každý rok svůj život, když ilegálně cestují do Francie. Mnozí se pak vynoří v Paříži, kde očekávají možnost práce, aby tak mohly zaslat peníze domů svým rodinám. Vzhledem k tomu, že je to nelegální, čelí vstupu na černý trh nebo přezívají jen z přídelů (dávek).⁵
- **Německo:** až 20.000 dětí a mládeže žije na ulicích, přinejmenším krátkodobě. V jedné z nejbohatších zemí Evropy se chudoba dotýká každého šestého dítěte, a to podle statistik uveřejněných German Society for the Protection of Children. Ale některé děti však utíkají kvůli domácímu násilí a zanedbávání i v bohatých domácnostech.⁶
- **Řecko:** náhlé a úplné zhroucení ekonomického systému vedlo k rostoucímu počtu řeckých dětí, které jsou „odloženy“ rodiči na ulici, protože si nemohou dovolit starat se o ně. Navíc jsou tu stovky „imigračních“ dětí bez domova. Další děti jsou prodávány do Řecka především z Albánie a Rumunska, aby tu

5 <http://www.cnn.com/2012/05/17/world/europe/afghan-street-kids-in-paris>

6 http://www.expatica.com/de/news/local_news/Growing-number-of-street-children-in-Germany-report-says-_3618.html

pracovaly pro své nové šéfy. Zapojení nezletilých do sexuálního obchodu se za poslední dekádu ztrojnásobilo. Prostituce je tu legální.

- **Velká Británie:** Každých 5 minut utíká další dítě z domova. Většina ze 100.000 dětí do 16 let, které každým rokem opustí domov, utíkají jako zanedbávané či zneužívané děti. Nikdo nezná přesná čísla těch, kteří žijí „na divoko,“ jelikož se pokoušejí zůstat „neviditelnými.“ Velká Británie má jenom několik útulků, kam se mohou děti z ulice ve věku do 16 let uchýlit bez úředního doporučení. Stalo se, že i dívky ve věku 11 a 12 let byly sebrány z ulice a zotročeny za účelem prostituce.

ASIE

Asie byla vždy centrem sexuální turistiky a zneužívání dětí.

- **Filipíny:** Jsou jednou z nejvíce upřednostňovaných destinací sexuálních turistů z Evropy a Spojených států amerických. Odhadem 1,5 milionu dětí ulice pracuje jako kapesní zloději, žebráci, prodejci drog a prostitutky. Jen v centru samotné Manily je obětí dětské prostituce kolem 20.000 dívek. (ECPAT)
- **Austrálie:** 3000 dětí pracuje v sexuálním průmyslu, některým z nich není ještě 10 let. Děvčata pracují v nevěstincích, v eskortních službách, jako pouliční prostitutky, v pornografii. Nabízí sex jako protislužbu a pracují v striptérských klubech. Sexuální turistika a pedofilie je tu vážným problémem.
- Odhaduje se, že mezi 15-20 % dětí ulice **ve Vietnamu** je HIV pozitivních. (Consortium for Street Children)

- Jedna studie odhaduje, že až 1000 dětí žilo na ulici v Phnom Penhu, **Kambodži**; dalších 15.000 sice žije doma, ale tráví každý den šest i více hodin na ulicích vybíráním popelnic s odpadky, aby tak získaly peníze pro své rodiny. Kolem 88 % bezbranných dětí mělo sexuální vztah s turisty, neboť zjistily, že prostitutci se dá vydělat mnohem více peněz v krátkém čase. Dívky v Kambodži, které žijí na ulicích, tu nezůstávají dlouho; jsou brzy prodány do nevěstinců. (Consortium for Street Children). Pouze kolem 5 % z 5.000 dětí ulice v **Nepálu** jsou dívky. Jejich prací je obvykle starat se o mladší sourozence. V Pokara bylo zjištěno, že 90 % takových to dívek je sexuálně zneužíváno vlastníky hotelů a restaurací, lidmi na pracovišti, staršími chlapci v jejich skupinách, přáteli nebo i dalšími místními lidmi. (Plan International).
- **Indie**: z 10 milionů dětí ulice je jedním z deseti dívka. Mnohé z nich zemřou na AIDS nebo prostě „zmizí.“

AFRIKA

- Většina dětí ulice v **Jihoafrické republice** je ve věku 13 až 16 let. Policie v Durbanu objevila také 12 leté dívky, které prodávaly svá těla na ulicích.
- V ulicích **Egypta**, v Káhiře a Alexandrii, se pohybuje kolem jednoho milionu dětí, a to hlavně z důvodu domácího zneužívání. (Consortium for Street Children)
- **Senegal**: V oblasti Dakaru je svými muslimskými učiteli koránu vysláno odhadem 20.000 dětí, aby žebrały.⁷

⁷ <http://www.globalgiving.org/projects/unite-and-educate-10-street-kids-in-dakar-senegal/>

- **Demokratická republika Kongo**, navzdory obrovským přírodním zdrojům a potenciálu pro bohatství, je jednou z nejchudších afrických zemí. Ze 250.000 chlapců a dívek žijících na ulici jich 70.000 žije v Kinshase – hlavním městě. Některé děti opouštějí domov, aby tak utekly před násilným zacházením, jiné jsou odvedeny, aby bojovaly ve vzbuřeneckých skupinách a potom zůstávají na pospas osudu.⁸
- **Keňa:** Odhadem 250.000 až 300.000 dětí žije na ulicích a zpráva UNICEF říká, že šokujících 30 a více procent dětí mezi 12 a 18 lety je zapojeno do sexuálního turistického byznysu. Kolem 30.000 dívek ve věku 12 až 14 let je sexuálně vykořisťováno v hotelích a privátních vilách. (ECPAT)
- Mnoho dětí v deltě řeky Niger v **Nigerii** bylo v posledních letech obžalováno z čarodějnictví. Přes 95 % dětí na ulicích státu Akwa Ibom bylo pastory ocejchováno jako „čarodějové“ a ponecháno svými rodiči k životu na ulicích. Tito chlapci a dívky jsou často bití, mučeni a sexuálně zneužíváni veřejností i policií.⁹

AKČNÍ KROKY:

Mezinárodní den pro děti ulice se koná každým rokem 12. dubna. Proč nevyužít tohoto dne k upření pozornosti na nedostatek práv dětí žijících na ulici. **World Weekend of Prayer** za děti v ohrožení (Světový víkend modliteb) organizovaný Viva Network je další příležitostí, která se koná každoročně během prvního

8 <http://www.asafeworldforwomen.org/>

9 <http://www.steppingstonesnigeria.org/street-children.html>

víkendu v měsíci červnu. Viva pomáhá organizacím, aby ještě účinněji spojili své síly. V Dodatku 2 najdete webové stránky a další způsoby, jak se můžete zapojit.

*Kdo před křikem nuzného si zacpe uši,
bude také volat, a odpověď nedostane.*

Příslaví 21,13

SOS: Zdraví a průměrná délka života

V chudých oblastech je zdraví žen a dívek často až na posledním místě pořadníku priorit pozornosti vlády. Pro miliony lidí narozených v rozvojových zemích se délka života dramaticky snižuje, většinou díky následujícím problémům, jimž je možno předejít.

Nedostatek přístupu k nezávadné vodě

Dle údajů OSN 783 milionů lidí na světě žije bez výsady přístupu k nezávadné pitné vodě. Nemoci, související s vodou, jsou druhým největším zabijákem dětí. Každých osm sekund si vyžádají další život. Každým rokem po vypití závadné vody umírá kolem 5 milionů mužů, žen a dětí. V následujících odstavcích je uvedeno jen několik možných zdravotních následků:

- *Schistosomóza (také bilharziáza)* je parazitní onemocnění většinou zaviněné zamořenou povrchovou vodou. V 74 zemích má charakter endemické choroby. Světová zdravotnická organizace (WHO) uvádí, že 243 milionů lidí vyžadovalo v roce 2011 z tohoto důvodu léčení. Kolem 20 milionů lidí

trpělo těžkými následky, jako je selhání ledvin nebo rakovina močového měchýře.

- *Trachom* zapříčinil oslepnutí 6 milionů lidí. Studie ukazuje na to, že zásobování nezávadnou vodou by mohlo zredukovat infekci trachomy o 25 %.
- *Tyfus (břišní tyfus)* každoročně zasáhne kolem 12 milionů lidí, jde o bakteriální infekci zaviněnou přijímáním nakažené stravy či vody.
- *Fluoróza* je vážné onemocnění kostí, zapříčiněné vysokou koncentrací fluoridu, který se přirozeně vyskytuje v podzemní vodě. Je endemická v nejméně 25 zemích na světě a postihuje desítky milionů lidí.

Tuberkulóza. Po HIV/AIDS jde o druhý největší zabiják na světě mezi infekčními původci. Tato nemoc patří mezi tři hlavní příčiny úmrtí žen ve věku od 15 do 44 let, a je hlavním zabijákem mezi lidmi žijícími s diagnózou HIV. V roce 2011 onemocnělo tuberkulózou odhadem 8.7 milionů lidí. V některých částech světa představuje „TB“ stigma, vedoucí také k izolaci, k opuštění a k rozvodu s nemocným.

Malárie si v Africe vyžádá každou minutu život dalšího dítěte, ačkoliv je to zbytečné a léčitelné. Zapříčiňuje též vysokou míru samovolných potratů těhotných žen, a míru těhotenských úmrtí v rozmezí 10 až 50 %. Odhaduje se, že malarijní anémie zapříčiní až 10.000 těhotenských úmrtí každým rokem.

Akční kroky: Označ si 25. duben, Světový den malárie (World Malaria day www.worldmaliariday.org) a pomoz zbavit se tohoto celosvětového zabijáka.

Sdílejte s přáteli reportáže, fotografie, video a další média, která jsou přístupná na „Malaria Consortium“ (www.malariaconsortium.org). Podpořte také kampaň „Nothing But Nets“ (<http://nothingbutnets.org>), což je hnutí „zespodu“, získávající prostředky na projekt „pošli síť a zachraň život.“

Spalničky jsou, jak známo, nejvíce nakažlivou nemocí a největším zabijákem dětí v rozvojových zemích. Způsobují až 900.000 úmrtí každým rokem. Stále ještě jedno ze čtyř dětí nemá v těchto zemích imunitu proti spalničkám.

VÝŽIVA

Podvýživa každým rokem zabije více lidí než malárie, tuberkulóza a AIDS dohromady. (USAID) Nedostatečná strava v rozvojových zemích zamezuje růstu každého čtvrtého dítěte.

Nedostatek vitamínů

- Podle Světové zdravotnické organizace **nedostatek vitamínu D zpomaluje růst** 30 % dětí v Číně, Jižní Asii a Africe; také snižuje jejich odolnost vůči nemocem a činí je bezbrannými vůči duševním poruchám. Z důvodu nedostatku vitamínu D má velké procento čínských a mongolských dětí rozvinutou křivici (rachitidu), nemoc, která změkčuje kosti.
- **Vitamin A: Odhadem 670.000 dětí umírá každým rokem a 350.000 dalších dětí oslepne** z důvodu nedostatku vitamínu A ve stravě. „Helen Keller International“ odhaduje, že 4,4 milionu předškolních dětí je již díky tomuto nedostatku slepých, přičemž 40 % z nich žije v Indii. Nedostatek vitamínu A také zvyšuje riziko těhotenské úmrtnosti.

- **Železo:** Přes 30% světové populace – šokující dvě miliardy lidí – trpí **anémií**, především z důvodu nedostatku železa. Anémie, způsobená vážným nedostatkem železa je příčinou 20% **těhotenských úmrtí**.
- **Nedostatek jódu** je celosvětově hlavní příčinou **mentálních retardací a poškození mozku**, kterým by se dalo zamezit.

DĚTSKÁ A KOJENECKÁ ÚMRTNOST

Každý den se narodí 10.000 mrtvých dětí a dalších 10.000 novorozěťat umírá během prvního měsíce života. Více než 9 milionů umírá každým rokem před dosažením pátých narozenin, více než jedna třetina z nich z důvodu *podvýživy*. Šesti milionům těchto dětských úmrtí by se dalo zabránit, jsou zbytečné. V sub-saharské Africe jedno z osmi dětí umírá před svými pátými narozeninami – což je téměř 20krát více, než činí průměr pro rozvojové oblasti. (UNICEF)

Průjem v posledních 10 letech zabil více dětí, než bylo všech lidí zabitých ve vojenských konfliktech po II. světové válce. Zůstává tak druhou hlavní příčinou úmrtí dětí do pěti let. Zabije tak 1,8 milionů dětí každým rokem. (UNICEF)

Země s největší novorozeneckou úmrtností jsou **Afghánistán** se 119 úmrtími na každých 1000 nově narozených, potom **Niger** (108 úmrtí), **Mali** (107 úmrtí), **Somálsko** (102) a **Centrální Africká republika** (95). Srovnáme tento vysoký stupeň úmrtnosti s Monakem – kde je to pouze 1,8 úmrtí na 1000 nově narozených, a Japonskem s pouze 2,2 úmrtími, těsně následují Bermudy, Singapur, a Švédsko. (Geoba.se, odhady 2013)

PRŮMĚRNÁ DÉLKA ŽIVOTA ŽEN*

„údaje z roku 2013“

10 zemí s nejnižším průměrem

• Jihoafrická republika	48,5
• Svazijsko	49
• Čad	49,8
• Afghánistán	51
• Guinea Bissau	51,1
• Zimbabwe	51,7
• Středoafriická republika	51,8
• Namíbie	51,9
• Lesotho	52
• Mozambik	52,8

10 zemí s nejvyšším průměrem

• Monako	93,8
• Macau	87,5
• Japonsko	87,4
• Singapur	86,2
• San Marino	85,8
• Hong Kong	85,1
• Guernsey	85
• Andorra	84,7
• Francie	84,7
• Itálie	84,6

[*zdroj: *CIA World Factbook, 2012*]

DETAILNÍ POHLEDY DO JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ

- **Afgánistán:** Je pro těhotnou ženu nebo malé dítě jedním z nejnebezpečnějších míst na světě. Každých 30 minut zde umírá jedna afghánská žena během porodu. Afghánské ženy také vykazují jedno z nejvyšších čísel výskytu tuberkulózy na světě. Jedna ze tří žen tu zakouší fyzické, psychické nebo sexuální násilí. 70 až 80 % čelí vynucenému manželství. (WHO a Integrated Regional Information Networks)
- **Kamerun:** Jedna ze čtyř žen se tu podrobuje „žehlení prsou“ nebo „zplošťování prsou,“ tlučení a masáži prsou dospívajících dívek, a to za použití tvrdých nebo horkých předmětů. To vše ve snaze zastavit jejich vývoj nebo způsobit jejich zmizení. Vzhledem k tomu, že dívky, jejichž prsa se začala vyvíjet, jsou v určitých oblastech považovány za připravené k sexuálnímu životu, matky, které provádějí výše popisovanou praxi, říkají, že jde o způsob ochrany jejich dcer před sexuálním obtěžováním, nebo předčasným těhotenstvím; jednoduše řečeno, chrání rodinou čest. Nejrozšířenějším náčiním pro žehlení prsou je dřevěná palička do hmoždíře, která se normálně používá k tlučení potravy. Mezi další nástroje, které se k tomuto účelu používají, patří desky, banány, kokosové skořápky, brusné kameny, naběračky, špachtle a kladiva rozehřátá nad žhavými uhlíky.¹
- **Čína:** Kvůli pokračující politice „jednoho dítěte“ je zanedbávání ženských potomků dramaticky znát. Podle zprávy Světové zdravotnické organizace matky s mnohem větší pravděpodobností přinášejí do zdravotních středisek děti mužského pohlaví – obzvláště k privátním lékařům, aby mohly být ošetřeny v ranějším stadiu nemoci než dívky.“ Těhotné ženy byly v Číně nuce-

1 <http://lindaraftree.com/2012/06/14/new-research-on-the-practice-of-breast-flattening-in-cameroon/>

ny podstoupit potrat dokonce v osmém nebo devátém měsíci těhotenství. (*Viz také demografická data v kapitole „Potraty a zabíjení novorozeňat.“*)

- **Indie:** Údaje OSN z roku 2012 ukazují, že Indie je nejnebezpečnějším místem na světě pro nemluvňata ženského pohlaví. Dívka do pěti let věku zde umírá se 75 % větší pravděpodobností, než je tomu u indických chlapců. UNICEF uvádí, že téměř 55 milionů dětí do pěti let věku je v Indii podvyživených. V mnoha indických domech jsou ženy těmi posledními členkami domácnosti, které dostávají jíst. Často přežívají jen ze zbytků potravy. Téměř polovina indických žen ve věku od 15 do 49 let má anémii z důvodu špatné výživy, což vede k veliké míře těhotenské úmrtnosti.² (*Viz také demografická data v kapitole „Porod.“*)
- **Uzbekistán:** Podle zpráv celé řady zdrojů v roce 2011 a 2012, a to včetně BBC a Moscow Times, je nucený potrat a vynucená sterilizace současnou vládní politikou v Uzbekistánu. Pro ženy se dvěma nebo třemi dětmi slouží jako prostředek vynucené kontroly populačního růstu a vylepšení míry těhotenské úmrtnosti.³

[*Pozn.: Mnoho informací v této kapitole pochází ze Světové zdravotnické organizace.]

2 <http://health.india.com/diseases-conditions/international-womens-day-2013-arent-you-ashamed-to-be-indian/>

3 <http://www.bbc.co.uk/programmes/b01fjx63>; <http://www.themoscowtimes.com/news/article/uzbeks-face-forced-sterilization/401279.html>

SOS: Zabíjení „ze cti“ – beztrestná vražda

Rukou svých příbuzných umírá každým rokem 5000 až 20.000 žen, neboť zhodnotí jejich jednání jako nepatřičné a nepřijatelné. Skutečný počet zabití „ze cti“ na celém světě je těžké určit, protože většina usmrcení je provedena tak, aby vypadaly jako nehody. Oběti jsou ukamenovány, ubodány, udušeny, upáleny, st'aty, zabity elektrickým proudem, a nebo dokonce pohřbeny zaživa. Jejich tzv. „zločin“ může být tak malicherný, jako je randění bez souhlasu, nebo jednoduše promluvení s cizím mužem, a nebo špatné vaření. V kulturách, kde muž odchází nepotrestán pro zjevně nezákonné vztahy, žena umírá i kvůli té nejmenší pomluvě o její „neslušnosti.“ Oběti znásilnění mohou být dokonce vyloučeny svými rodinami, které mají pocit, že byly zostuzeny. Zabíjení tohoto druhu je evidováno ve 26 zemích, nejčastěji v kulturách s převahou muslimů, ale také v hinduismu, sikhismu i křesťanských komunitách.

Následující oddíl popisuje typické případy zabíjení „ze cti“:

- **Egyptská** nevěsta byla na své svatební cestě napadena svým otcem kvůli sňatku s mužem, kterého ji neschválil. Poté, co ji uřízl hlavu, hrdě s touto hlavou korzoval po ulici.
- Matka v **Pákistánu** spala vedle svého tříměsíčního nemluvněte, když její manžel vystřelil a zabil ji. Soused ho totiž informoval o tom, že spatřil poblíž pole, kde žena pracovala, cizího muže.
- V březnu 2012 agentura Reuters uvedla, že poblíž města Kirkuk v severním **Iráku** otec polil své tři dospívající dcery vařící vodou a zastřelil je. Dvě z nich zemřely. Při své obhajobě muž soudu řekl, že podezříval své dcery z toho, že měly sex. Lékařské prohlídky však ukázaly, že byly stále pannami.¹ Otec dostal dvouletý trest. Ve zprávě Iraqi Human Rights ministry se uvádí, že v roce 2010 bylo zavražděno 249 žen, mnohé z nich „ze cti.“
- Mladá žena v **Jordánsku** utekla proto, aby si vzala muže, kterého milovala, avšak bez souhlasu své rodiny. O několik let později utekla také její sestra, aby se k ní přidala. Jejich bratři zjistili, kde dívky žijí, vešli do jejich domu se sekýrami a obě sestry zavraždili. Událost se odehrála jen den poté, kdy jordánský parlament odmítl návrh zákona, který měl ukládat tvrdší tresty za takovéto zločiny.

Několik jordánských žen se rozhodlo zůstat po odpykání trestu za spáchaný zločin raději ve vězení, než se vracet domů a čelit dalšímu násilí nebo smrti z rukou členů svých rodin.

- Policie ve **Velké Británii** v roce 2011 uvádí přes 2.800 napadení „ze cti,“ což představuje 47% nárůst oproti předešlému roku.²

1 <http://www.womenagainsthariah.com/2012/03/honor-killings-require-tougher-laws-say.html>

2 <http://www.bbc.co.uk/news/uk-16014368>

V průměru nejméně jedna žena takto umírá každý měsíc. Tyto zločiny se objevují téměř výhradně v rodinách z Asie a Blízkého Východu. Často tehdy, když ženy v těchto rodinách vyžadují větší nezávislost, nebo jak se zdá, přijímají „západní hodnoty.“ Mohou, například, odmítnout sjednaný sňatek nebo nosit západní oděv. Ve Velké Británii jsou pachatelé soudně stíháni, ale v některých zemích je takové zabití kulturně akceptovatelné a vrahové mohou dostat jen lehký trest a nebo také vůbec žádný trest (viz následující oddíl o zákonech v různých zemích).

- Mehmet Halitogullari v **Turecku** ignoroval prosbu své 14leté dcery, aby ušetřil její život. Omotal ji kolem krku drát a uškrtil ji – údajně proto, aby obnovil čest své rodiny poté, co byla unesena a znásilněna. „Rozhodl jsme se ji zabít, protože naše čest byla pošpiněna“, odcitoval časopis *Sabah* prohlášení otce. V roce 2009 bylo zavražděno tisíc žen. Většinou byly ubodány nebo zastřeleny členy své rodiny. Skupiny bojovnic za ženská práva se domnívají, že velkou část těchto vražd tvořily vraždy „ze cti.“
- „Každým rokem kolem 40 **palestinských** žen zemře rukou svých otců nebo bratrů,“ píše Geraldine Brooks ve své knize, *Nine Parts of Desire*; „jsou obviněny z předmanželského nebo mimomanželského sexu. Často jsou pak ženy upáleny, takže vražda se vydává za nehodu. Vrahové se stávají místními hrdiny.“³
- Tzv. zločiny „ze cti“ jsou pravděpodobně nejběžnější v **Pákistánu**. V roce 2011 bylo zavražděno nejméně 943 žen pro údajné očernění jejich rodinné cti, jak uvádí zpráva Human Rights Commission of Pakistan. Míra úmrtí každým rokem narůstá s tím, jak více a více žen usiluje o rozvod kvůli násilnickým manželům. Incidenty, při nichž jsou ženy trvale znetvořeny po útoku kyselinou se staly tak běžnými, že pakistánský parlament

3 Geraldine Brooks, *Nine Parts of Desire* (NewYork, Doubleday, 1995), p.49.

byl nakonec v roce 2010 přinucen vypořádat se s problémem přijetím zákona „Acid Control and Acid Crime Prevention Bill“ (zákon na omezení a prevenci zločinů spáchaných kyselinou). Nicméně, asi jen 10 % případů se objeví u soudu a většina útočníků unikne potrestání podplacením úředníků.⁴

Obnova panenství

Trest muslimských dívek, které přijdou o své panenství před svatební nocí, je velmi krutý, takže mnohé nyní usilují o chirurgický zákrok, který by obnovil vypovídající znaky panenství. Ve skutečnosti i Britain's National Health Service zahrnuje tuto proceduru do své nabídky bezplatných zákroků, které jsou hrazeny plátcí daní. Další dívky podstupují tuto operaci v privátních lékařských klinikách za cenu až 6000 USD (amerických dolarů).⁵ Jeden z lékařů ordinujících na Harley Street vypověděl, že mají denně dvě až tři takové pacientky. Tento fenomén se však nevztahuje jen na Velkou Británii. Ověřením na internetu lze odhalit, že tato procedura je otevřeně nabízena i v dalších místech, jako je Indie a Írán, a je s velkou pravděpodobností prováděna tajně ve většině zemí.

ZÁKONY TÝKAJÍCÍ SE „ZLOČINŮ ZE CTI“ V ARABSKÝCH ZEMÍCH

Trestní zákoníky v řadě arabských zemí i nadále přímo porušují práva žen ve dvou hlavních oblastech: shovívavost vůči těm, kdo jsou obviněni ze zločinů „ze cti“ a upuštění od stíhání pachatelů znásilnění, kteří uzavřou sňatek se svými oběťmi.

Většina z níže uvedených zákonů se týká nakládání s těmi, kteří zabijí či zraní druhé, když je přistihnou při aktu cizoložství s jejich

4 <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-17676542>

5 <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1298684/Surge-virginity-repair-operaa-tions-NHS.html>

partnerem, nebo s manželem či manželkou. V mnoha případech je vrah buď osvobozen od potrestání, nebo je mu vyměřen jen velmi malý trest. O zabitích, spáchaných v dalších situacích, které jsou chápány jako nemorální, se nehovoří. (Viz také demografická data v kapitole „Nerovnost pohlaví.“)

ALŽÍRSKO

„Vražda, zranění a bití bude prominuto, jestliže je spácháno jedním z manželů vůči druhému nebo proti jeho/jejímu partnerovi v momentě, kdy je překvapil při aktu cizoložství.“ (Trestní zákon, článek 279)

IRÁK

Článek 409 příslušného nařízení vlády snižuje trest za vraždu na dobu maximálně tří let, jestliže muž „překvapí svoji ženu nebo jednu z žen, na něm závislých, ve stavu cizoložství, a nebo ji objeví v posteli s partnerem a okamžitě ji zabije, nebo zabije jednoho z nich.“ Nicméně, rodiny často přikrývají takové zločiny, prezentují smrt jako sebevraždu nebo jako neštěstí, a soudy jsou shovívavé.

Zákon zcela zprošťuje odpovědnosti člověka, který zabije nebo se pokusí zabít druhého člověka, který znásilnil nebo pokrevního příbuzného vraha nutil, aby s ním měl pohlavní styk. Dále pak, jako ochrana vraha, pokud by se stal obětí pomsty, bude taková pomsta považována za přitěžující okolnost.

Článek zákona také stanoví, že když muž zabije svoji ženu nebo pokrevního příbuzného z důvodu zločinu „ze cti,“ a potom zabije i dalšího člověka, který se mu vysmívá a přičítá mu zneuctění, tak potom ten druhý zločin bude považován za zločin spáchaný

za polehčujících okolností. Kdokoliv však zabije výše uvedeného mstitele, bude podroben trestu smrti.

JORDÁNSKO

Tato země uděluje snížené tresty mužům, kteří zabijí své ženy nebo členy rodiny ženského pohlaví, pokud tyto způsobily potupu jejich rodině. Někdy rodiny využívají svých synů, kteří ještě nedosáhli 18 let, aby tento zločin spáchali, neboť nezletilí si pouze odpykají určitou dobu v detenčním zařízení pro mladistvé a jsou pak ve svých 18 letech propuštěni s čistým trestním rejstříkem.

„Ten, kdo objeví svoji manželku nebo jednu ze svých žen při páchání cizoložství s jiným, a zabije nebo poraní jednoho z nich nebo oba dva, bude zproštěn jakéhokoliv trestu. Ten, kdo přistihne svoji ženu nebo jednu ze svých ženských předků, nebo potomků ženského pohlaví, nebo sester, s jiným v nezákonném vztahu a zabije nebo poraní jednoho z nich či oba dva, má nárok na snížení trestu.“ (Článek 340 trestního zákoníku)

Ve věci vražd „ze cti“ je také užíván článek 98 trestního zákoníku. Nařizuje snížení trestu pro pachatele, který spáchá zločin ve „stavu velké zuřivosti“ vyplývajícího z nezákonného nebo nebezpečného jednání na straně oběti. *Přitom není nezbytné, aby vrah byl vyprovokován skutečným důkazem* sexuální indiskrétnosti; v praxi může být dostačujícím důkazem pro soud pouhé podezření nebo pomluvy na ženino nezákonné a nebezpečné jednání. Od potrestání může být tedy upuštěno nebo trest snížen na formálních tři až šest měsíců ve vězení.

KUVAJT

„Ten, kdo zaskočí svoji ženu nebo dceru při aktu cizoložství, nebo matku či sestru při aktu pohlavního styku s mužem, a okamžitě ji, nebo muže páchajícího cizoložství nebo majícího s ní sex, zabije, nebo zabije oba dva, bude potrestán vězením na dobu *maximálně tří let* a pokutou nepřesahující 3000 dinárů nebo jedním z těchto dvou možných trestů.“ (Článek 153 trestního zákoníku).

LIBYE

„Kdokoliv přistihne svou ženu, dceru, sestru nebo matku při aktu cizoložství nebo při nelegitimním pohlavním styku a okamžitě zabije ji nebo jejího partnera, nebo oba dva v reakci na útok na jeho čest, nebo čest jeho rodiny, bude potrestán trestem odnětí svobody. Pokud čin povede ke smrti nebo vážnému poranění výše uvedené osoby za těchto okolností, trestem bude odnětí svobody *maximálně na dva roky*. Pouhé bití nebo lehké zranění za takovýchto okolností nebude trestáno.“ (Článek 375 trestního zákoníku)

MAROKO

„*Vražda, zranění a bití jsou prominutelné, pokud jsou spáchány manželem na jeho ženě* právě tak jako na jejím spoluviníkovi ve chvíli, kdy je přistihne při aktu cizoložství.“ (Článek 418 trestního zákoníku).

OMÁN

„Ten, kdo přistihne svou ženu jak se dopouští cizoložství, nebo přistihne svou matku, nebo svou sestru, nebo svou dceru v nezákonném loži a okamžitě ji zabije nebo zraní, nebo zabije či zraní osobu páchající cizoložství s ní, nebo ležící v posteli s ní, nebo

zabije či zraní oba dva, *může být zproštěn odpovědnosti nebo dostat snížený trest* podle ustanovení článku 109 tohoto zákona.“ (Trestní zákoník, článek 252)

PALESTINSKÁ SAMOSPRÁVA

V pásmu Gazy a na západním břehu Jordánu se má za to, že tři až čtyři ženy jsou zabity každý měsíc ve jménu záchrany cti. Palestinské úřady se řídí jordánským zákonem, který uděluje muži snížený trest za zabití žen nebo příbuzných ženského pohlaví, pokud zneuctily rodinu.⁶

SÝRIE

Podle syrského zákona bylo zabití „ze cti“ dlouho pojmáno jako polehčující okolnost při vraždě. Nicméně, nový zákon z roku 2009 vyřadil článek 548 trestního zákoníku, který odmítal trest pro muže, který byl shledán vinným z vraždy „ze cti,“ a ustanovil trest vězení v minimální délce dvou let.

Nicméně, článek 192 syrského trestního zákoníku usnadnil zproštění viny pachatele za zločin spáchaný „ze cti“ tím, že poskytnul soudu řadu možností vedoucích ke snížení trestu, jako je například krátkodobá detence, nebo vězení, a to v případě zabití, na jehož počátku stál počestný záměr. Konečně, článek 242 zákoníku dovoluje soudcům snížit trest oběma, jak ženě tak i muži, jestliže vražda byla spáchána v zuřivosti a byla motivována jakýmkoliv nelegálním činem na straně oběti.

Aktivisté říkají, že každým rokem je zabito kolem 200 žen, a to v případech vražd „ze cti“ muži, kteří podle zákona očekávají shovívavé zacházení.

6 http://articles.timesofindia.indiatimes.com/2010-07-11/india/28318807_1_honour-killings-family-honour-reports-by-human-rights

JEMEN

„Jestliže manžel zabije svoji ženu a kohokoliv, kdo s ní páchá smilstvo ve chvíli jejich cizoložství, a nebo když je napadne způsobem, který má za následek smrt nebo ochromení, nenastává možnost *qisas*⁷ manžel bude potrestán vězením po dobu maximálně jednoho roku *nebo pokutou*. Toto pravidlo je aplikováno také ve vztahu k osobě, která překvapí jednoho ze svých předků, potomků nebo sester při činu nezákonného smilstva.“ (Článek 232 zákona č. 12/1994)

AKČNÍ KROKY

Prohlédni si webovou stránku „Gendercide“ a kampaň „Stop Honour Killings“ (Stop vraždám ze cti); webové stránky se nachází v Dodatku 2 pod heslem „Vraždy ze cti.“ Můžeš také nasměrovat přátele na Facebookovou stránku: International Campaign Against Honour Killings (Mezinárodní kampaň proti vraždám ze cti).

Hospodin je ve svém svatém chrámu, Hospodin má trůn svůj na nebesích. Jeho oči hledí, jeho pohled zkoumá lidské syny. Hospodin zkoumá spravedlivého i svévolníka; toho, kdo miluje násilí, z té duše nenávidí.

Žalm 11,4-5

⁷ *Qisas* refer to physical retaliation for wounds inflicted or in the case of an intentional murder, the putting to death of the murderer.

15

SOS: Chudoba

Ženy představují nepřiměřené procento chudiny na světě a jsou také nejrychleji rostoucí skupinou zbídačených lidí. Téměř polovina lidí na světě žije z méně než 2 USD (amerických dolarů) denně a 1.2 miliardy lidí žije v absolutní chudobě a čelí extrémně těžké výzvě přežít za méně než 1.25 USD denně. Sedmdesát procent z nich jsou ženy.

Každý osmý člověk na světě zápasí s hladem. 24.000 lidí denně umírá hladu, z toho jsou tři čtvrtiny dětí ve věku do 5 let. Dalších 925 milionů lidí je chronicky podvyživeno; více než 25 % všech dětí v rozvojových zemích je podvyživených.

- Přibližně 1.3 miliardy lidí nemá spolehlivý přístup k elektrické energii a odhadem 2.7 miliardy lidí nebude mít v roce 2015 přístup k odpovídající hygieně.
- Sedmdesát procent nejchudších lidí v rozvojových zemích žije ve venkovských oblastech, a ženy jsou obzvláště znevýhodněny. Pokud by měly stejný přístup k půdě, technologiím, finančním

službám, vzdělání a trhu jako muži, počet chudých lidí by mohl být snížen až o 100-150 milionů lidí.

- Ekonomická situace se ženám v mnoha rozvojových společnostech často zásadně zhorší, když zestárnou, ovdoví nebo onemocní, protože tu chybí systém jejich podpory. Strádající ženy se pak stávají nejvíce bezbrannými vůči všem typům týrání, zneužívání a vykořisťování.

[Zdroje: World Food Programme, FAO, IFA, UNICEF, WHO, UN]

Bezdomovectví

Nikdo neví, kolik lidí na celém světě nemá místo, které by mohli nazvat domovem, ale odhady uvádí číslo kolem 100 až 200 milionů. 33 % žen na celém světě patří mezi bezdomovce nebo žije v neodpovídajících příbytcích, jakými jsou například slamy. Došlo k ostrému vzestupu v počtu domácností vedených rukou ženy – kolem 33 % globálně, a téměř 45 až 50 % v některých oblastech Afriky a Latinské Ameriky. Ženy získávají s mnohem menší pravděpodobností stabilní zaměstnání, a s největší pravděpodobností budou placeny vždy méně než jejich mužské protějšky. Protože ženy nemají trvalé zaměstnání a nemají vlastnická práva k nemovitostem, kterými by se mohli zaručit, kolem 75 % žen na světě nemůže dostat oficiální bankovní půjčku. (Shelter 2.0)

Chudoba, nezaměstnanost a nedostatek dostupného bydlení jsou tři největší důvody pro rostoucí počet lidí, kteří přespávají ve městech nadvoko. Evropa není výjimkou. Londýn sám má kolem 6400 lidí žijících na ulicích – dvakrát více než tomu bylo před šesti lety. Mezi ženy v této situaci jsou zahrnuty také imigrantky, sexuální pracovnice a ženy s nestálým zaměstnáním – dokonce odbornice. Jenom málokterá země má dostatek krizových útulků nebo azylových center.

Rozšiřující se slamy

Jedna miliarda lidí – jeden ze sedmi lidí na světě- žije ve slamu. Trend stěhování z vesnických oblastí do urbanistických oblastí znamená, že města narůstají každým dnem o 200.000 obyvatel. OSN odhaduje, že v roce 2030 budou žít ve slamech na 2 miliardy lidí. Ti, kterým se nepodaří najít zaměstnání, obvykle končí jako squateři v osadách přeplněných chatrčemi té nejnižší kvality s neodpovídající hygienou, závadnou vodou a bez jistoty pro budoucnost. Ženy často nesou hlavní nápor utrpení ve snaze zabezpečit svoji rodinu.

Otroctví díky původu

Tisíce lidí **západní Afriky** se dnes rodí do třídy otroků nebo do společenské kasty, která je jinými považována za spodní část sociálního žebříčku. Tento druh otroctví obvykle existoval po dlouhé generace a je hluboce zakořeněn. Členové takových skupin jsou diskriminováni, není jim dovoleno vlastnit svůj majetek, nebo mít sňatek mimo okruh otrocké kasty. Děti v takovýchto svazcích náleží svým pánům, kteří s nimi mohou nakládat, jak se jim zachce. Ačkoliv bylo otroctví v roce 2003 v **Nigeru** zařazeno mezi trestné činy, mnohé mladé dívky a ženy otrockého původu jsou prodávány svými pány, aby se pak staly konkubínami a otrokyněmi bohatých mužů, známých jako „*Wahaya*“ nebo „páté ženy.“ V **Mauretánii** statisíce chudých Hratinů tvoří hlavní otrockou třídu, která je obvykle vlastněna etnickou elitou Bílých Maurů. Ženy čelí dvojí diskriminaci, jednak jako členky kasty, jednak jako ženy, jsou často bity a znásilňovány svými pány. Otroctví díky původu existuje dodnes i v severním **Mali**, ačkoliv tato země oficiálně zrušila otroctví v roce 1960. (Anti-Slavery Society).

Indie: 44 % lidí zde žije pod hranicí chudoby znamenající 1 USD na den. Indičtí Dalitové, oficiálně nazývaní „nedotknutelní,“

jsou těmi nejchudšími mezi chudými, a dalitské ženy jsou obzvláště utiskované. Mnohé jsou nuceny vykonávat nejpodřadnější práci, jakou je například ruční čištění toalet. Přes milion žen je zaměstnáno odstraňováním lidských výkalů ze suchých záchodů a kanálů, a to za pár pencí denně. Teprve v roce 2012 byl indickým parlamentem vydán zákon zakazující zaměstnávání „vybíračů odpadků“ a rehabilitující jejich postavení. Dalitským ženám jsou nicméně i nadále odírána jejich práva a jsou často a otevřeně zneužívány. Byly rovněž zjištěny případy vyjímání orgánů dalitských žen, jako například ledvin, a to bez jejich vědomí či souhlasu.

Dělníci z řad přistěhovalců

Počet pracovníků z řad migrantů se zvyšuje a nyní představuje 50 i více procent ze 214 milionů pracovních sil z řad migrantů po celém světě. Podle odboru žen při OSN, ženy obvykle opouští svůj domov a stávají se přistěhovaleckými dělnicemi, aby tak unikly chudobě, ale často nakonec zjišťují, že jsou hluboce zneužívány. Obvykle postrádají přístup k sociálním službám a zákonné ochraně, jsou vystaveny zneužívání v podobě tvrdých pracovních a životních podmínek, nízkých mezd, nezákonného zadržování mezd, předčasné ukončení zaměstnání, to vše navzdory tomu, že posílají peníze domů na podporu své rodiny. (Viz také demografická data v kapitole „Uprchlíci.“)

ZKRÁCENĚ ZE SVĚTA

- **Ženy v Africe a Asii** ujdou průměrně šest kilometrů, aby získaly vodu. Tato nevyhnutelnost vede v mnoha případech k trvalému poškození jejich zdraví, včetně páteřní a pánevní deformace a degenerativního revmatismu. Jedno spláchnutí toalety spotřebuje tolik vody, kolik je celodenní spotřeba průměrného člověka v rozvojovém světě za účelem mytí, čištění, vaření a pití.

- Chudoba může člověka postihnout bez ohledu na to, jak tvrdě pracuje. V *sub-saharské Africe* jsou ženy zodpovědné za 70 až 80 % domácí produkce potravy. Převážná většina z nich pracuje manuálně, jen velmi malé procento má kvalifikovanou a vysoce placenou práci.
- Chvost 12 zemí v posledním ukazateli Human Development Index OSN, který poměřuje celkové zdraví, vzdělání a příjem, se celý nachází v Africe. (UNDP)
- *Latinská Amerika a země v Karibské oblasti* zaznamenaly silný ekonomický vzrůst, který snížil míru chudoby, ale potřeby zejména ve venkovských oblastech jsou stále velmi problematické, zejména mezi původním domorodým obyvatelstvem. Rozdíl mezi velmi bohatými a velmi chudými je očividný.
- **Bolívie, Paraguay a Guyana** se považují za tři nejchudší země v jižní Americe; **Haiti** zůstává nejchudší zemí v Karibské oblasti.
- **Evropu** tvrdě zasáhla ekonomická recese. Množství potravinové pomoci distribuované lidem v Evropě prostřednictvím Červeného kříže dosáhlo úrovně, která tu nebyla od konce Druhé světové války. **Bulharsko a Španělsko** byly obzvláště postiženy. Roste také počet lidí, kteří si nemohou dovolit vytápění: ve **Velké Británii** výzkum v 1000 rodinách provedený v roce 2013 ukázal, že jedna rodina ze čtyř se rozhoduje mezi tím, jestli si zatopit nebo se najíst. Více lidí umírá v důsledku bydlení ve studených domech v období zimy, než je každým rokem usmrčených lidí při dopravních nehodách.
- **Jižní Asie** je domovem největší koncentrace trvale chudých lidí na světě. Více než 500 milionů z nich žije za méně než 1.25 USD denně, jak uvádí World Bank. Jedna třetina z nich žije

v **Indii**, kde 60 % žen patří mezi chronicky chudé; většina těch zbývajících žije v **Nepálu, Bangladéši, Pákistánu**. Ačkoliv významný počet z nich pracuje, tyto lidé nevlastní žádnou půdu nebo téměř žádnou půdu a jsou členy minoritních skupin – nízko postavených kast, kmenů nebo náboženských menšin. Možnosti zaměstnání pro ženy jsou omezené.

Nejméně 153 milionů dolarů bylo dnes v USA utraceno za produkty snižující nadváhu. Přitom kolem 30 milionů dolarů by nasýtilo všechny nejchudší obyvatele naší planety.

AKČNÍ KROKY

Připoj se ke kampani WarOnWant.org, která bojuje proti světové chudobě, právě tak jako ti, kteří volají po dodržování lidských práv pro pracovníky v továrnách a robotárnách.

Mnoho křesťanských misijních organizací uvítá tvoji podporu projektů, které posilují zbídačené ženy, jako jsou například programy finanční gramotnosti a re-kvalifikační kurzy.

Shlédni webovou stránku www.WorldHunger.org a další webové stránky kvůli statistice o problému hladu ve světě – je to vynikající pro sdílení se ve skupině.

Každý den klikni na web thehungersite.org a daruj tak zdarma jídlo.

*Dopomozte nuznému a sirotkovi k právu, poníženému
a chudému zjednejte spravedlnost, pomozte vyváznout
nuznému ubožáku, svévolným ho vytrhněte z rukou!*

Žalm 82,3.4

SOS: Znásilnění jako zbraň války a náboženského extrémismu

Podle zprávy odboru žen při OSN se přes 70 % úmrtí v současných válečných konfliktech týká žen a dětí: tímto počtem dalece převyšují úmrtí vojáků. Ti, kterým se podařilo přežít, často padli za obět' mučení, znásilnění, sexuálního otroctví, vynucené prostituce a nebo zmrzačení.

Od počátku válečných konfliktů se pokládali vojáci za oprávněné k znásilňování žen, coby součásti vítězné kořisti. Ale sexuální útoky se vyvinuly v záměrnou systematickou taktiku terorizování nepřítelů během konfliktů.

Tak či onak, následky na obětech pokračují ještě dlouho po podepsání mírových dohod: vysídlení, nechtěná těhotenství, sexuálně přenosné choroby, psychologická traumata a stigmatizace. Dívky, které byly zostuzeny, i když se samy těžko mohou obviňovat, mohou očekávat odmítnutí svými vlastními rodinami, ztrátu dalšího vzdělávání a jen málo pracovních příležitostí. Čelí bezútěšné

budoucnosti. Péče o děti, které se narodily v důsledku znásilnění, představuje těžkosti navíc.

Teprve v roce 2008 vydala Bezpečnostní rada OSN rezoluci, která prohlašuje znásilnění a všechny další formy sexuálního násilí za válečný zločin, zločin proti lidskosti, a za akt, který je součástí zločinu genocidy.

Děsivé je to, že komise OSN zjistila, že někteří z pracovníků první pomoci, mírových pracovníků a další lidé z místních i zahraničních humanitárních sborů ze 23 organizací, které pracovníci OSN prověřovali, *byli sami zodpovědní za další případy zneužívání*. Členové sborů spáchali „každý možný druh sexuálního násilí na dětech a dopustili se každého myslitelného zneužití“ dívek a žen žijících trvale ve stavu nouze. Děti ve stáří pouhých 6ti let směřovali sex s pracovníky záchranné pomoci a mírových sil výměnou za jídlo, peníze, mýdlo nebo další předměty.¹

Níže uvedené příklady jsou jen špičkou ledovce všudypřítomného výskytu sexuálního násilí během minulých a současných válečných konfliktů a nepokojů. Desítky dalších zemí by mohly být jmenovány, včetně Alžírsko, Bangladéše, Šrí Lanky, Somálska, a Ugandy.

2. světová válka

V letech 1937 a 1938 japonští vojáci, kteří provedli invazi do Číny, znásilnili místní ženy, a to v masovém rozsahu. Někteří odhadují, že znásilnili až 80.000 žen. Navíc statisíce jich bylo uneseno a využito jako „ženy pro útěchu“ Japoncům během dalších válečných let. Ruští vojáci znásilnili odhadem na dva miliony žen jako akt pomsty za oběti způsobené Němci.

1 http://www.un.org/en/pseataforce/docs/no_one_to_turn_under_reporting_of_child_sex_by_aid_workers.pdf

Rwanda

V roce 1994, při rwandské genocidě, bylo znásilněno na 250.000 až 500.000 žen a dívek. Mnohé z nich vytrpěly mnohonásobná znásilnění poté, co byly nuceny sledovat vraždu svých milovaných. Často následovalo zmrzačení a mučení. Přibližně 20.000 dětí, které byly počaty během těchto brutálních útoků, pak bylo společně se svými matkami většinou společensky vyloučeno. Mnohokrát byly matky i děti infikovány virem HIV.

Súdán: Darfúr

OSN uvedla, že súdánské vládní síly a milice Janjaweed násilím odvedli tisíce civilistů z utečeneckých táborů v Darfúru za účelem sexuálního otroctví a nucené práce. Unesené ženy a dívky ve věku pouhých 4 let byly opakovaně znásilňovány a právě tak přinuceny vykonávat nepříjemné domácí práce pro bojovníky. Násilí dosáhlo vrcholu v letech 2003-2006. Nespočet nemluvňat narozených v důsledku znásilnění byl opuštěn svými matkami, které se tak snažily uniknout celoživotnímu poznamenání. Další ženy byly prodány za účelem vynuceného manželství s vojáky. Útoky pokračují i v době, kdy je psána tato kniha.

Demokratická republika Kongo (DRC)

Tato země soupeří s Jihoafrickou republikou o titul hlavního centra znásilňování na světě. Přibližně 1.7 až 1.8 milionů žen uvedlo, že byly během svého života znásilněny. Během dvanáctiměsíčního období v roce 2006 a 2007 vytrpělo každý den sexuální násilí více než 1100 žen: celkem více než 400.000 žen a dívek ve věku mezi 15 a 49 lety. 6 % z nich bylo mladších 16 let, a 10 % z nich bylo starších 65 let. Zpráva z roku 2011 poukazovala na to, že sexuální násilí proti civilistům stále pokračuje, na východě

země s počtem 25.000 znásilnění každým rokem, spáchaných jak vládními bezpečnostními silami, tak i domobranou.² Mnohé oběti jsou znásilněny hromadně. Tím, že je znásilněná žena pokládána za nečistou, tak to často znamená, že se s nimi nikdo neožení, nebo že jsou opuštěny svými manželi. Oběť je dokonce někdy zabita svojí vlastní rodinou nebo komunitou, pokud tito mají za to, že jim přinesla hanbu.

Balkánské války

Podle zprávy Evropské Rady bylo v 90. letech sexuálně obtěžováno během války v Bosně a Hercegovině více než 20.000 žen. Většina z nich při hromadném znásilnění. Některé z obětí byly přinuceny k sexuálnímu otroctví a byly násilně oplodněny, často vojáky a polovojenskými skupinami, a to jako nedílná součást etnického očišťování.³

2012 a 2013

Amnesty International vydala zprávu, že znásilňování vojáky a členy ozbrojených skupin se objevilo a doposud se objevuje v mnoha konfliktních zónách, včetně **Mali, Čadu, Súdánu a Demokratické republiky Kongo**. Znásilněné ženy, které přežijí, jsou stigmatizovány svými komunitami a není jim poskytnuta adekvátní odpovídající podpora či asistence. UNICEF uvádí, že systematické znásilňování a sexuální násilí je páčáno proti ženám a dětem v **Myanmaru (Barmě)** jako metoda mučení a kontroly, často vojenskými důstojníky a nebo za jejich součinnosti. Studie dělaná v minoritním státu Shan zjistila, že 61 % případů znásilnění bylo

2 <http://www.asafeworldforwomen.org/conflict/cp-africa/drcongo/725-woomen-in-dr-congo.html>

3 <http://www.policymic.com/articles/6618/the-balkan-war-legacy-rape-as-a-weapon-of-war>

hromadným znásilněním. Útoky byly dosvědčeny, poněvadž však byly spáchány kolektivně, vojáci neměli strach z následků.⁴

Vojačky sloužící v americké armádě

Zatímco statistiky o tom, co se děje v dalších zemích nejsou k dispozici, nedávný dokument odhalil fakt, že přes 500.000 vojaček sloužících v americké armádě bylo sexuálně napadeno. Počet napadení oznámených ministerstvu obrany v roce 2010 byl přes 19.000. Podle tohoto ministerstva, je během vojenské služby sexuálně napadena každá třetí žena. Nespočet případů je však ukryt za stěnami mlčenlivosti.⁵

Bezbrannost žen v řadách uprchlíků

Dívky a ženy, které přežijí sexuální napadení, zjišťují, že zákonná opatření jsou pro ně až příliš často nedostupná, neefektivní a nebo nedůvěryhodná. Vědomí, že právní systémy nechrání ženy a děti, dovoluje útočníkům chovat se s pocitem beztrestnosti. Často jsou nechráněné ženy v uprchlických táborech napadeny v jejich dočasných přístřeších, kdy mnohé z nich nemají ani dveře či zámky. Když jsou oběti zneuctěny znásilněním a vyhnány svými rodinami nebo komunitami, nevidí žádnou další možnost k získání potravy a oblečení než nabídnout „sex pro přežití.“ Jejich těla jsou jejich jediným majetkem, který musí prodat.

Navíc, lékařská péče pro ženy a dívky, které vytrpěly znásilnění, je často nedostatečná a nebo nedosažitelná. Důvěrné utajení údajů obětí znásilnění, které hledají lékařskou pomoc, může být také velkým otazníkem.⁶

4 http://www.unicef.org/eapro/Child_Maltreatment.pdf

5 <http://www.christianpost.com/news/the-invisible-war-female-soldiers-reveal-epit-demic-of-sexual-assault-in-military-90042/#Q5wsvUO18pKQqk5O.99>

6 <http://www.refworld.org/docid/4f310baa2.html>

ZNÁSILNĚNÍ A NÁBOŽENSKÝ EXTRÉMISMUS

Několik posledních dekád ukazuje na znepokojivý nárůst počtu znásilnění jako strategie pokořování žen minoritních náboženství a násilné konverze. V muslimských zemích, kde si žena tradičně neužívá výsad poskytovaných mužským obyvatelům, jsou křesťanské ženy dokonce v ještě větším riziku jako příslušnice „nevěřících“ (bezvěrců), tedy vyděděná populace.⁷ Tento trend je evidentní v mnoha zemích, ale letmo se podíváme jen na tři z nich.

- **Nigérie:** extrémní islamistická skupina Boko Haram po léta ochromovala strachem rodiny křesťanů unášením žen. Muslimové říkají, že manželka musí následovat náboženskou víru svého manžela, což je vykládáno jako povolenka k únosům křesťanských dívek za účelem jejich znásilňování a vynuceného manželství. Náboženský status dívek je potom změněn z křesťanství na islám i v jejich osobním průkazu.
- **Egypt:** Od salafistické (extrémní sunitští muslimové) revoluce v roce 2011 bylo uneseno přes 500 křesťanských dívek. Salafisté je násilně obracejí na islám a potom je provádávají, proti jejich vůli, za muslimské muže. Tyto případy byly dokumentovány nevládní křesťanskou organizací Association of Victims of Abduction and Enforced Disappearance (AVAED), která uvádí, že egyptské ministerstvo vnitra jednalo v tajné dohodě s únosci. Právník AVAED Said Fayeze vysledoval, že věk unášených dívek se snižuje, typicky jsou to dnes 13-14 leté dívky. (Barnabas Fund)
- **Pákistán:** společně se ženami ze spodních kast, byla dlouho terčem brutálních útoků a ponižujícího zacházení také pákistánská křesťanská minorita. V několika posledních letech bylo zaznamenáno množství incidentů (mnohem více jich zůstává nezazna-

7 <http://www.worldwatchmonitor.org/research/2533678>

menaných) o ponižování, mučení a „vystavování“ křesťanských žen na ulicích. Mladé dívky jsou současně sexuálně obtěžovány. Místní policie v takových případech dělá, že nic nevidí.

Západní země

Náboženská bigotnost a nenávist stojí v pozadí alarmující eskalace sexuálních útoků v rozvinutém světě. V Austrálii, například, násilník narozený v Pákistánu u vrchního soudu v Novém Jižním Walesu vypovídal, že jeho oběti neměly právo mu říci „ne“ (k vynucenému sexu), protože neměly na hlavě šátek. Muslimský učenec v Kodani, Shahid Mehdi, uvedl víceméně totéž, že totiž žena, která nemá na hlavě šátek, tím vyzývá muže ke znásilnění.

Norsko a Švédsko zakusilo v posledních letech skutečnou epidemii znásilňování. Podle policejní zprávy jsou v samotném Oslu dva ze tří pachatelů znásilnění imigranti, kteří nemají západní původ; 80 % jejich obětí jsou norské ženy. Skupinová znásilnění ve Švédsku jsou nejobvykleji páchána muslimskými imigranty. Oběťmi jsou místní švédské dívky. Útočníci často uvádějí jako svůj motiv touhu po podrobení nebo pokoření a zneuctění svých obětí nebo křesťanských komunit. Někdy jsou podněcováni k činu extrémistickými kázáními islámských vůdců. Diskutuje se o tom, zda by nemělo být znásilnění klasifikováno spíše jako zločin z nenávisti, než jako sexuální zločin, neboť motivem je často dokazování moci, ne vášně.

AKČNÍ KROKY

Zjistí více o práci International Justice Mission (IJM) (www.ijm.org), která aktivně zachraňuje oběti sexuálního násilí, zajišťuje důkazy (svědecké výpovědi) a ná-

slednou lékařskou péčí pro ženy a jejich rodiny. IJM také pracuje na změnách soudních systémů v mnoha zemích. Jejich řečníci jsou k dispozici pro církve či další komunity ve Velké Británii a USA. Podívej se rovněž na jejich fundraisingové nástroje, jako jsou např. sponzorované běžecké závody, mytí aut, nebo prodej pečiva. Zúčastní se také jejich nátlakových kampaní.

„Traumatické zkušenosti není možné zapomenout, ale vzpomínat na ně je to poslední, co byste chtěli udělat. Poznala jsem, že částečné vykoupení lze prožít i z těch nejhlubších ztrát. Oběti znásilnění sebou musí nést vzpomínky po zbytek svého života. Nesmí však nést břímě mlčení a studu.“ – Nancy Venable Raine, *After Silence, Rape and My Journey Back*.

SOS: Uprchlíci

43.7 milionů lidí na celém světě patří mezi uprchlíky nebo násilně vyhnané, primárně z důvodu války či přírodních katastrof. 26.4 milionů lidí je vysídleno uvnitř jejich vlastní země. 80 % z nich jsou ženy a děti, a to včetně velkého počtu vdov.

IMIGRANT, ŽADATEL O AZYL, UPRCHLÍK NEBO VYSÍDLENÝ?

Ačkoliv se tyto termíny někdy zaměňují, *imigrant* je člověk, který se stěhuje z jedné země, aby se usadil v jiné zemi, kde není občanem. Podle OSN je *žadatel o azyl* nebo *uprchlík* každý, kdo kvůli odůvodněnému strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti ke konkrétní sociální skupině, nebo pro své politické názory, je mimo zemi své národnosti. Je neschopen nebo – vzhledem k takovému strachu – neochoten využít ochranu té země. Žadatelé o azyl přijímají status uprchlíka poté, kdy je přijata jejich žádost adresovaná vládě.

Všichni výše uvedení jsou vysídlení, i když *interně vysídlená osoba* (IDP) je někdo, kdo byl přinucen uprchnout ze svého domova,

ale kdo zůstává uvnitř hranic své vlastní země. O interně vysídlených se často mluví také jako o uprchlících, ačkoliv právně nespadají do této kategorie. V roce 2011 byly zeměmi s nejvyššími počty interně vysídlených: Kolumbie (3.8 milionu), Súdán (2.4 milionu), Demokratická republika Kongo (1.7 milionu), Somálsko (1.4 milionu) a Irák (1.3 milionu).¹ Ačkoliv je nadějí mnoha vyhnaných lidí, že se opět vrátí do svých domovů, bezpečné navrácení jejich majetku se často ukazuje být nesnadné, ne-li nemožné, zvláště v případě žen.

Absence státní příslušnosti: právní vakuum

Kolem 12 milionů dalších lidí na světě jsou lidé bez státní příslušnosti, neschopní uvést konkrétní národnost a neuznaní jako obyvatelé země, ve které právě žijí. Mohou a nebo také nemusí být přijati jako uprchlíci. Lidé se mohou stát lidmi bez státní příslušnosti z různých důvodů, včetně rozpadu země jako byl například Sovětský svaz nebo Jugoslávie, nebo z důvodu vytvoření nových států. Migranti a etnické skupiny, jako například Kurdové a Romové v některých částech Evropy, jsou dalšími příklady.

Lidé bez státní příslušnosti nemají právní ochranu nebo právo účastnit se politického dění, nemají odpovídající přístup k sociálním službám, mají chabou možnost získat zaměstnání, malou příležitost vlastnit majetek nebo cestovat, a jsou málo chráněni proti nelegálnímu obchodování s bílým masem, obtěžování a násilí. Život bez státní příslušnosti má zvláště negativní dopad na ženy a děti.²

Uprchlické tábory

Stanová městečka a další nouzová přístřeší pro lidi, kteří byli vyhnáni, jsou považována za dočasná, jsou nucena sloužit po léta.

1 <http://www.unhcr.org.uk/about-us/key-facts-and-figures.html>

2 <http://www.refintl.org/what-we-do/statelessness>

Stovky tisíců lidí může být natěsnáno do jednoho tábora. Nedostatečný přístup k vodě a hygieně často vede k propuknutí nemocí. Ženy se mohou ocitnout úplně bez hygienických vložek; dokonce i podpůrné organizace je jen zřídka zahrnují do balíčků pomoci, a není ani dostatek vody či mýdla k praní použitých hadříků. Nedostatek soukromí a základních ochranných opatření jako jsou zámky na dveře, vede také k obtěžování a násilí na ženách bez doprovodu. Ti, kteří právě ztratili své domovy a členy rodin, musí snášet další trauma.

Vyhnané ženy a děti jsou stále více terčem vojenských skupin, páchajících vraždy, únosy, vynucená odvedení do armády a genderově motivované násilí. Navíc, ženy a děti v konfliktním prostředí často čelí zvýšenému zdravotnímu riziku, jakým je snadný přenos HIV a AIDS tam, kde došlo k narušení zdravotnických služeb. Ženy často postrádají přístup k bezpečným podmínkám pro porod a k naléhavé porodnické péči.

Země produkující a přijímající největší množství uprchlíků

Poslední dostupná data agentury OSN pro uprchlíky (UNHCR) v roce 2011 uvádí **Pákistán** jako zemi, která hostí největší počet uprchlíků: 1.7 milionu. **Afghánistán** si udržuje pozici největšího zdroje uprchlíků s 2.7 miliony lidí, je následován **Irákem, Somálskem, Súdánem a Demokratickou republikou Kongo**. Od té doby **Sýrie** předběhla Irák jako druhá země s největším počtem uprchlíků a může se nyní stát tou první (viz níže). 45 % uprchlíků přichází z Asie, 27 % z Afriky, 15 % z Evropy, a 8 % z Ameriky.

Cesta naděje

Titulky o tragické smrti uprchlíků na jejich cestě k novému začátku života stále plní noviny. 58 lidí z Afghánistánu a Pákistánu

se utopilo, když se jejich člun převrhl ve vodách mezi Austrálií a Indonésií. Těla 54 čínských mužů a čtyř žen byla objevena ve vzduchotěsném kontejneru v britském přístavu. Další uprchlíci umrznou, udusí se, jsou zabiti nebo uvězněni. To všechno však neodradí desítky tisíc mužů, žen a dětí, kteří i nadále prodávají všechno, co vlastní, aby mohli zaplatit pašerákům lidí. Přes 80.000 lidí bylo usvědčeno z ilegálního nebo opakovaného vstupu do USA v roce 2012. Ženy a dívky jsou obzvláště vystaveny riziku nebezpečných a degradujících střetů během své cesty. Rizika nepominou dokonce ani tehdy, když se dostanou do detenčního střediska, zvláště když nejsou ubytovány odděleně od mužů.

Žádosti o azyl

Téměř půl milionu lidí požádalo o azyl ve vyspělých zemích světa v roce 2012, což bylo nejvíc za posledních 10 let. Spojené státy americké zůstávají nejoblíbenější destinací. Evropa dostala nejvíce žádostí o azyl ze všech světadílů, s Německem na čele, následovaným Francií a Švédskem. Ženy, zvláště jsou-li osamocené, nebo hendikepované nebo pokročilého věku, si nejsou vědomy svých práv ve chvíli, kdy žádají o azyl. Mohou být zdráhavé a bojácné při vyprávění o tom, co vytrpěly, zejména při výsledku před muži. Vyhnaní lidé si nejsou schopni poskytnout potřebnou dokumentaci, jako je rodný list, často tedy musí čekat několik let na rozhodnutí o svém postavení. Během té doby jim mohou být odepřeny základní služby, jako je zdravotní péče, a dokonce i školní docházka pro jejich děti. Kvalifikace, kterou muži a ženy získali ve svých domovských zemích, jejich vzdělání a odbornost, nemusí být uznány. Svobodné matky, které nejsou oprávněny najít si zaměstnání v hostitelské zemi a nemají odpovídající prostředky na jídlo, nájem a další potřeby pro své děti, jsou v zoufalé situaci. Další ženy mezi uprchlíky zjišťují, že stresy nového života ústí v domácí násilí. Manželé je izolují od příležitostí, které by jim pomohly získat ply-

nulost v místním jazyce a lépe se integrovat ve svých komunitách. Nově příchozí mohou také čelit rasismu a diskriminaci.

Odpor vůči cizincům v mnoha zemích vede k rostoucí vlně anti-imigrační legislativy. To znamená, že miliony vyhnaných lidí jsou namísto nalezení útočiště zataženi do nucené práce či sexuálního vykořisťování, jen aby mohly přežít.

Několik ožehavých oblastí pro ženy – uprchlíky

- **Sýrie:** konflikt uvnitř země vyústil ve více než 2 miliony uprchlíků; v polovině roku 2013 čísla dále rostla. Největší skupinu tvoří ženy, které nejsou zvyklé chodit do práce mimo domov a nemají prostředky k životu. Některé nabízejí sami sebe, nebo své dcery, do manželství. Jedna z žen, která takto zprostředkovala manželství s arabskými muži, říká, že většina těchto mužů byla ve věku 50-80 let. „Žádají si dívky, které mají bílou kůži a modré nebo zelené oči. Chtějí, aby byly velmi mladé, ne starší než 16 let.“³ Současně se vynořuje rostoucí počet zpráv o únosech syrských žen, o jejich napadení nebo znásilnění v uprchlických táborech, zejména v kempu Zaatari v Jordánsku, kam uprchlo na 100.000 uprchlíků.
- **Súdán a Jižní Súdán:** dlouhotrvající občanská válka, která nakonec vedla v roce 2011 k rozdělení Súdánu na dvě země, vyhnala kolem 5.5 milionů lidí. Kolem 4 milionů jich zůstalo uvnitř země a 1.5 milionu jich žádalo o azyl v sousedních zemích nebo za mořem. Několik tisíc lidí, kteří se pokusili utéci z muslimského severu do Jižního Súdánu, skončilo v přelidněných a nezabezpečených osadách poblíž sporné části hranic mezi těmito dvěma zeměmi. Vdovy, těhotné a starší ženy obzvláště

3 <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-22473573>

zápasily s překonáním velké vzdálenosti nezbytné k získání potravy a vody, a někdy byly při tom napadeny místními obyvateli. Dospělé ženy a dospívající dívky oznámily případy znásilnění nebo pokusy o znásilnění, případy sexuálního zneužívání a obtěžování, ačkoliv mnohé případy násilí nejsou oznámeny z důvodu strachu před stigmatizací. Oběti, které otěhotní po takovém útoku, jsou pak těmi, které jsou obviňovány a ostrakizovány.

- **Řecko:** Pro statisíce dychtivých mužů a žen absolvujících svoji cestu z východní Evropy, Blízkého Východu, Asie a Afriky, jsou Atény považovány za vstupní bránu na Západ. Mnozí analytici jsou přesvědčeni, že v zemi je dnes 1 až 1,3 milionu imigrantů, kteří tak vytvářejí až 10 % místní populace. Avšak Amnesty International protestovala proti novým zákonům, které umožňují vazbu neregulérních migrantů a žadatelů o azyl – a to v často otřesných podmínkách – až do jednoho a půl roku, a to na základě jako je podezření na nositele infekčních nemocí jako HIV. Nefungující řecký systém znamená, že mnohé strádající ženy a děti z řad uprchlíků žijí na ulicích.
- **Británie:** Přibližně 30 % všech žadatelů o azyl ve Velké Británii jsou ženy. Sedm žen z deseti není doprovázeno svým manželem, i když polovina z nich se stará o děti. Mezi svobodnými ženami je téměř 40 % z nich matkami, které jsou nedobrovolně odděleny od svých dětí. Jedna skupina uprchlíků uvádí, že polovina žen byla znásilněna nebo sexuálně napadena ještě před vstupem do Velké Británie; nicméně charitní organizace Asylum Aid říká, že obvyklý scénář pro pohraniční policii Velké Británie je ten, že ženy, které prohlašují, že byly znásilněny, lžou.

Vyhnané ženy jsou často izolovány nebo přehlíženy. Jsou obzvláště zranitelné vykořisťováním a domácím násilím. Avšak v mnoha uprchlických komunitách po světě, zůstává násilí na ženách často

ignorováno místními úřady. Nečinnost je obhajována jako „respekt ke kulturním odlišnostem.“ Dokud budou mužští násilníci chráněni pod rouškou politické korektnosti, ženy nebudou mít kam se obrátit.

[Viz také demografická data v kapitole: „Znásilnění jako zbraň války a náboženského extrémismu.“]

AKČNÍ KROKY

Uprchlíci zřejmě žijí blížeji, než si myslíš. Zjisti, kde se nachází a nabídni jim praktickou pomoc a přátelství. Můžeš také zjistit, kde se nachází církev pro uprchlíky. Informace o uprchlících a pro uprchlíky jsou dostupné v několika agenturách uvedených pod heslem „Uprchlíci“ v Dodatku 2 této knihy. Mohou pomoci řešit kulturní orientaci, veřejné dávky, péči o děti a mnohé další aktuální otázky nově příchozích.

Přiměj svoji církev nebo občanskou skupinu k držení Světového dne uprchlíků. OSN jej stanovila na 20. červen v roce, ale je možné mu věnovat neděli před, či po tomto datu. Třeba se vám podaří i shromáždit podporu pro konkrétní misijní projekt zaměřený na pomoc uprchlíkům.

Tužbu pokorných vyslycháš, Hospodine, jejich srdce posiluješ, máš pozorné ucho, zjednáš právo sirotkovi, právo zdeptanému; člověk na zemi už nebude vzbuzovat strach.

Žalm 10, 17.18

18

SOS: Náboženští otroci

Ačkoliv je to nazýváno náboženské nebo rituální nevolnictví, skutečnost je taková, že se dnes jedná o jednu z nejodpornějších forem zotročování dětí.

INDIE A NEPÁL

„Je těžké, abychom porozuměli hloubce vykořisťování, kterým tyto ženy trpí, zlomenosti jejich ducha. Devadasi (služebnice boží) je dalit (nedotknutelná), takže je i tak na dně sociálního žebříčku. Ale když je navíc devadasi, nemá žádnou hodnotu; je nejnižší z nízkých.“

– Dr.B.D'Souza, indický dětský lékař

I když byla tato praxe legálně zrušena před 150 lety, přesto chudí rodiče v jižní Indii a Nepálu pokračují v ceremoniálním odevzdávání svých dcer hinduistickým bohům nebo chrámům. Kromě toho, že se zbaví nechtěných děvčat, rodiny věří, že jejich oběť utiší božstvo a přinese jim jeho přízeň. V minulosti takové dívky, někdy nazývané *devadasi* nebo *jogíni*, sloužily jako svaté chrámové otrokyně nebo tanečnice. Když potom dosáhly věku puberty, bylo od

nich očekáváno, že poskytnou sexuální služby kterémukoliv muži, který byl jejich společensky nadřazeným. Misionářka Amy Carmichael zasvětila svůj život záchraně a péči o stovky těchto dětí.

Dnešní chrámoví otroci jsou zneužíváni tak dlouhou, dokud se kněžím neomrzí. Potom je prodají v dražbě zájemci s nejvyšší nabídkou jako dětské konkubíny. Nakonec jsou dívky (a dítě, které porodí) vyhozeny na ulici, aby tam přežily jak umí. Jsou i nadále provdávány za božstvo, a proto jim není dovoleno, aby se provdaly za kohokoliv jiného. Většina z nich je přinucena odejít do nevěstinců, jejich typické náramky a přívěskové náhrdelníky deklarují jejich původní status chrámových prostitutek.

V samotném státě Karnataka je dnes odhadem 70.000 *devadasis*, v celé Indii je jich 250.000. Nicméně, ženské skupiny proti tomu vedou kampaně a několik křesťanských organizací nabízí osvobozeným dívkám jiný život.

ZÁPADNÍ AFRIKA

Tisíce dívek ze západní Afriky, třeba i ve věku pouhých 4 let, jsou také obětovány bohům, a to jako oběť, která má odčinit nějaký zločin spáchaný jejími příbuznými. „*Trokosi*,“ což doslova znamená „*otrocké ženy božstev*,“ jsou součástí 300 let staré tradice v oblasti Horní Volty, která zahrnuje Ghanu, Nigérii, Benin a Togo. Až do 18. století fetišoví kněží akceptovali hospodářská zvířata jako oběti od rodin, které se bály odplaty božstev. Ale potom se kněží rozhodli, že mladé panny budou pro domácí a sexuální účely mnohem užitečnější.

Předpokládá se, že délka služby otroka bude od tří do pěti let, což závisí na povaze hříchu, který má být odčiněn. Avšak většina rodin *trokosi* si nemůže dovolit velmi vysokou cenu, která je

vyžadována za zpětnou koupi jejich dcer. Žijí také ve skutečném strachu z nespokojenosti božstev. Když kněz zemře, žena se stává majetkem jeho nástupce. Ale jestliže žena zemře aniž by ji rodina zpětně vykoupila, musí ji nahradit jinou pannou. Musí ji také nahradit v případě, že uprchne. Tento cyklus pak může pokračovat po celé generace.

Trokosi otrokyně žijí v nelidských podmínkách: opakovaně jsou znásilňovány a bity, dostávají pouze hadry k tomu, aby se oblékly, jsou přinuceny žebrať o jídlo, nedostávají žádné vzdělání nebo lékařskou péči a pracují dlouhé hodiny na kněžských polích. Často trpí nalomeným zdravím. Děti, které se jim narodí, se rovněž musí stát otrokyněmi kněze, ačkoliv tento za ně nepřebírá žádnou zodpovědnost, a matka se o ně musí postarat sama. Ty, které se brání, jsou bity, až do podrobení se.

Skrze úsilí nevládních organizací mnohé svatyně nyní zastavily praxi *trokosi* a 2900 žen bylo osvobozeno a rehabilitováno. V roce 1998 vydala Ghana zákon zakazující tuto praxi. Avšak tisíce dívek dosud zůstává v tomto otroctví – někteří odhadují, že je to v těchto čtyřech zemích (Ghana, Nigérie, Benin a Togo) až 35.000 dívek. Zákon se jen velmi těžce prosazuje, neboť mnoho lidí zastává názor, že je to součást jejich kultury a bojí se moci božstev – a moci kněží.

[Poznámka: Hlavním zdrojem materiálu použitého v tomto oddíle je Anti-Slavery Society.]

AKČNÍ KROKY

Podepři práci organizace Every Child Ministries a také International needs, které obě pomáhají osvobodit a rehabilitovat *trokosi* dívky, a pracují na zrušení celého systému. Možná že ty, tvůj sbor nebo jiná skupina, by mohla sesbírat prostředky, které by jim dovolily získat zpátky životy zotročených dětí.

Dalit Freedom network je jedna z hrstky nevládních agentur, která pracuje mezi indickými *devadasis*. Ta se také zastává dalitských žen a dětí v jejich neutěšené situaci a zajišťuje jim vzdělání a zdravotní péči. Viz Dodatek 2, kde jsou uvedeny příslušné webové stránky.

*Unikli jsme jako ptáče z osidel lovců. Osidlo je
protrženo, unikli jsme!*

Žalm 124,7

SOS: Obchodování s dívkami a ženami

Nelegální obchod s lidskými bytostmi je největším problémem v oblasti lidských práv v 21. století. Je jedním z nejrychleji rostoucích a nejlukrativnějších obchodů, vydělávajících kolem 32 miliard amerických dolarů ročně, chcete-li, 87 milionů amerických dolarů denně. Odhadem 27 milionů dospělých a 13 milionů dětí na této planetě je obětí obchodování s lidmi. Je do toho zapojena každá země.

- Většina lidí, kteří jsou importováni či exportováni ať už uvnitř země či přes hranice, je využívána k nucené práci či sexu. Osmadesát procent z nich tvoří ženy. Těhotné ženy tu nejsou výjimkou; ve skutečnosti jsou právě ony někdy terčem zájmu, neboť jejich nemluvnata jsou po narození prodávána na černém trhu.
- 50 až 60 % těch, kteří jsou předmětem obchodu, jsou *nemluvnata a děti*. Každým rokem padne za oběť tomuto obchodu 1.2 milionu dětí (dvě třetiny z nich jsou dívky). V mnoha zemích pak obrovská poptávka po adopci nemluvnat vytváří „připravený trh.“ Zhruba polovina starších dětí je využívána pro sexuální služby, zbytek pak pro lacinou nucenou práci nebo žebrání.

Některé dívky jsou odváděny násilím, jiné prodány strádajícími rodiči; čím je dítě mladší, tím více za něj obchodníci získají. Strach z AIDS pohání trh vyžadující mladší sexuální partnery. Průměrná délka života dětí uvízlých v obchodu se sexuálními otroky je dva roky. Buď jsou ubity ke smrti, nakaženy HIV a AIDS nebo bakteriální meningitidou, nebo předávkovány drogami, které jsou jim vnuceny.¹

- Dnešní otroci jsou lacinější než byli kdykoliv předtím v celé historii. Nezaměstnanost, chudoba, vyhoštění a genderová diskriminace přispívají k neomezené zásobě bezmocných dělníků, kteří se velmi snadno stávají otroky nenasytných. A na rozdíl od drog, člověk může být prodáván znovu a znovu.
- Celá obchodní síť zahrnuje „náboráře“ (ty, kteří získávají a následně zneužívají důvěru obětí); pašeráky a přepravce; lidi, kteří obstarávají falešné osobní a cestovní doklady; ty, kteří hlídají oběti, aby neuprchly; zákazníky (majitele a manažery nočních klubů, nevěstinců, a další zaměstnavatele); a ty, kteří doručují a perou špinavé peníze, které se v obchodu točí.
- Ve zhruba 43 % případů znají náboráři své oběti. Mnohé mladé ženy jsou vylákány do jiné země falešnými sliby získání legitimní práce nebo také milenci, kteří jim nabízejí vztah. Obchodníci se sexem mohou získat až 20krát více než je částka, kterou zaplatí za dívku. Své oběti pak navykají hladovění, drogám, násilí, ponižování, znásilňování, učí je sexuálním dovednostem.
- *Obchod s lidskými orgány*, i když není tak rozšířený jako obchodování s prací či sexem, je přesto zcela reálný. Světová zdravotnická organizace odhaduje, že až 7000 ledvin je kaž-

1 <http://www.mannafreedom.com/get-informed-about-human-trafficking/what-is-human-trafficking/>

doročně opatřeno obchodníky s orgány nezákonně, neboť poptávka značně převyšuje nabídku orgánů, které jsou k dispozici pro transplantace zákonnou cestou. Běžná cena za ledviny je 62.000 amerických dolarů, zatímco játra mohou být prodána za dvojnásobek, a srdce a plíce dokonce ještě za víc.² V některých zemích jsou terčem pro násilné vyjmutí orgánů bezdomovci, přičemž se nechají umřít. V dubnu roku 2013 evropský soud odsoudil pět lékařů za nelegální odebrání a transplantaci ledvin. Dárci byli získáváni z chudé východní Evropy a středoasijských zemí. Za jejich orgány jim bylo slíbeno kolem 15.000 euro (19.540 amerických dolarů).³ První případ prodeje jednotlivce (ženy) do Velké Británie za účelem získání jejích orgánů byl odhalen v roce 2012. Podle organizace „Doctors Against Forced Organ Harvesting,“ Čína odebírala orgány popravených vězňů téměř 30 let. Nicméně zprávy této organizace naznačují, že orgány byly odebírány také žijícím politickým vězňům a nabídnuty k transplantaci kvůli zisku.⁴

- Obchod se sexem hraje hlavní roli v rozšíření HIV a AIDS po celém světě. Jelikož dívky přinucené k prostituci obvykle dostanou více peněz za sexuální styk bez kondomu, je to praxe preferovaná většinou jejich vlastníků.

Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen, často popisovaná jako mezinárodní listina práv pro ženy, byla znovu přijata generálním shromážděním Organizace spojených národů v roce 1979. Obchodování se ženami bylo definováno tak, že zahrnuje „sexuální otroctví, jak všeobecně tak v armádě, klamání

2 <http://fightslaverynow.wordpress.com/why-fight-there-are-27-million-reasons/otherformsoftrafficking/organ-removal/>

3 <http://www.rawstory.com/rs/2013/04/29/five-doctors-jailed-in-kosovo-for-illegal-organ-harvesting-and-transplants/>

4 <http://www.dafoh.org/unethical-organ-harvesting/forced-organ-harvesting-in-china/>

žen z řad migrantů, svatby na objednávku a falešná manželství.“ Úmluva vybízela země, aby „přijaly všechna opatření, včetně legislativních, k potlačení všech forem obchodu se ženami, jejich vykořisťování nebo nucení k prostituci.“ Všechny země, které ratifikovaly tuto úmluvu, se tím právně zavázaly, že ji budou uplatňovat. K sedmi členským zemím OSN, které úmluvu neratifikovaly nebo na ni nepřistoupily, patří Irán, Palau, Somálsko, Jižní Súdán, Súdán, Tongo, a Spojené státy americké. USA a Palau ji podepsaly, ale doposud neratifikovaly.

Nejméně 60 zemí vydalo v posledních deseti letech nové striktní zákony proti obchodování s lidmi. Navzdory těmto opatřením, tento obchod dále vzrůstá.

EVROPA

Studie z roku 2012 zpracovaná Mezinárodní organizací práce naznačuje, že 880.000 lidí v Evropské unii vykonává nucenou práci včetně sexuálního vykořisťování. Mnozí jsou nezletilí. Velká část jich pochází ze střední a východní Evropy. Příslušná komise Evropské unie uvedla, že ekonomická krize vedla ke zvýšenému počtu lidí, se kterými se obchodovalo kvůli sexu, těžké práci, nebo kvůli darování orgánů. Nedostatek hraniční kontroly mezi zeměmi EU usnadňuje obchodování s lidmi a legalizovaná prostituce na mnoha místech také vytváří příležitosti pro zločiny. Dvacet jedna členských zemí nedokázalo uvést do života zákon namířený proti obchodování s lidmi.⁵

- **Moldavsko:** ženy této nejchudší evropské země tvoří její největší export. Od roku 1991 z této malé post-sovětské země, která má pouze čtyři miliony obyvatel, zmizelo přes 450.000 dívek.

⁵ <http://euobserver.com/social/119800>

- **Bulharsko:** spolu s Rumunskem, tyto dvě nejchudší země Evropské unie rovněž podněcují průmysl obchodování s lidmi. Ti, kteří mají romský původ (gypsy), jsou nejzranitelnější. Ačkoliv přesná čísla nelze zjistit, a to z důvodu tajných akcí, předpokládá se, že přibližně 10.000 bulharských žen je v současnosti obětí mezinárodního obchodu s lidmi v různých zemích.
- Jednu třetinu obětí v **Rumunsku** tvoří děti. Zejména s dětmi bez domova je pod falešnou záminkou nelegálně obchodováno a jsou nuceny k prostituci ve Španělsku, Řecku, Německu a Holandsku. Narození tisíců dětí v Rumunsku a mnoha dalších zemích není zaregistrováno, aby mohly prostě „zmizet.“
- **Albánie:** Přes 8.000 albánských dívek bylo posláno do Itálie v rámci obchodu se sexem, více než 30 % z nich nemá ještě 18 let. Dospívající dívky jsou téměř denně unášeny z venkovských ulic, diskoték, dokonce škol. Děti jsou využívány k vynucenému žebrání, pro drobnou trestnou činnost (kriminalitu), a na další práci v mnoha částech Evropy.
- V roce 2013 informovala **Rakouská** média o plánech jednoho rakouského byznysmena otevřít na tajném místě v blízkosti českých hranic největší nevěstinec v Evropě (FunMotel) za 14.2 milionů euro. Majitel očekává, že nabídne denně až tisíce návštěvníků dívky za „dostupné ceny.“ Studie z roku 2010 zpracovaná organizací European Network pro prevenci HIV/STI a podporu zdraví mezi sexuálními pracovníky z řad migrantů ukázala, že 78 procent sexuálních pracovníků v Rakousku nejsou rakouské národnosti.⁶
- **Itálie:** Obchodování s ženami a dívkami za účelem prostituce a nucené práce je v Itálii čím dál větším problémem. Dívky jsou

6 <http://www.praguepost.com/news/16280-out-in-the-open.html>

nejčastěji dováženy z Albánie, Nigérie, bývalého Sovětského svazu a východní Evropy.

- **Německo:** Policisté každým rokem „posbírají“ nebo jsou přímo kontaktováni 600 až 800 mladými ženami, které jsou obětí obchodníků s lidmi. Odhady předpokládají, že nejméně 10.000 žen, většinou z východní a střední Evropy, tu žije jako nucené prostitutky – kromě tří až čtyř set tisíc sexuálních pracovnic na částečný či celý pracovní úvazek. Jen malému počtu z nich se podaří vyvážnout a uprchnout.⁷ Avšak ženy ze zahraničí, kterým se podaří vyvážnout z prostituce, jsou v Německu pokládány za „ilegální imigranty.“ Je jim povoleno zůstat jen během kriminálního procesu, v němž svědčí proti pachatelům. I když se svou svědeckou výpovědí vystavují velikému osobnímu riziku, jsou deportovány, když je případ uzavřen, většinou bez jakékoliv finanční kompenzace. Prostituce je tu legální, a právě tak i nevěstince, ačkoliv mnohé jsou nezákonně registrovány jako „wellness“ kluby.
- **Řecko:** je ve stále větší míře jak cílovou destinací, tak tranzitním bodem pro obchod s lidmi, který se týká 16.000 až 20.000 žen současně. Vědecký pozorovatel odhadl, že přibližně 40.000 žen, většinou mezi 12 až 25 lety, je ročně prodáno do Řecka za účelem prostituce. Sedmdesát pět procent dívek je oklamáno představou, že jim bude nabídnut jiný druh zaměstnání.
- **Holandsko:** Počet ohlášených obětí obchodu s lidmi se v posledních 10 letech téměř ztrojnásobil. 25.000 žen, mnohé z chudých zemí, pracují jako prostitutky. Jeden odborník z nevládní organizace Equality Now tvrdí, že kolem 80 až 90 %

7 <http://www.dw.de/germany-lags-behind-in-protection-of-forced-prostitutes/a-16837388>

těchto žen jsou cizinky.⁸ Mnohé africké dívky dovezené do Holandska bývají „přeprodány“ do dalších evropských zemí.

- **Ukrajina:** Přibližně 117.000 Ukrajinců bylo během posledních let přinuceno k nevolnictví, většinou to byly ženy a děti. Většina žen padla za obět' falešným nabídkám pracovních příležitostí, ale později byly přinuceny k prostituci. Sirotci, opouštějící státní zařízení, se stávají zranitelnými z důvodu nedostatku ochrany a dohledu.⁹
- **Velká Británie:** Studie předložená v roce 2013 „Centrem pro sociální spravedlnost“ identifikovala na 1000 případů obchodu s lidmi, ale varovala před tím, že oficiální čísla zůstávají „jen chabým odrazem skutečných rozměrů celého problému.“ Zpráva odhalila „šokující podsvětí“ a vyjádřila lítost nad skutečností, že sociální pracovníci nejsou připraveni identifikovat oběti moderního otroctví. Policie rovněž často zklamala v zajištění účinné ochrany.

ASIE

Jihovýchodní Asie je jedním z největších světových exportérů sexuálních otroků pro nevěstince v Japonsku, Číně, Austrálii, Evropě a Spojených státech amerických. Majitel nevěstince v jihovýchodní Asii si může koupit ženu nebo dítě za pouhých 50 amerických dolarů.¹⁰

- **Thajsko:** tato země pokračuje ve svém postavení jednoho z největších center obchodu s lidmi. Koalice proti obchodování

8 <http://www.praguepost.com/news/16280-out-in-the-open.html>

9 <http://www.mannafreedom.com/get-informed-about-human-trafficking/what-is-human-trafficking>

10 <http://www.mannafreedom.com/get-informed-about-human-trafficking/what-is-human-trafficking/>

se ženami (The Coalition Against Trafficking in Women) odhadla, že do Thajska byl prodán jeden milion žen a dětí různých národností, s největšími počty importu za účelem prostituce z **Barmy (Myanmaru)**. V daném časovém okamžiku pracuje v Thajsku jako prostitutky nejméně 50.000 barmských dívek a žen. Desítky tisíc dívek jsou také dováženy z **jižní Číny, Kambodže, Laosu, Vietnamu, Uzbekistánu a Ruska**.

I tuzemský obchod s lidmi je v Thajsku značný, rodiče dokonce posílají své dcery do Bangkoku, do tamějšího obchodu se sexem, za účelem vydělání peněz pro rodinu. Je typické, že obchodník s lidmi v této zemi platí pouhých 25 amerických dolarů za „pronájem“ dítěte, které bude žebrot. Dalších 3.000 thajských žen a dětí je každoročně posláno do sousední Kambodže za účelem prostituce, a rovněž do Číny za účelem práce v domácnosti. Velký počet thajských žen – až 70.000 – snáší téměř otrocké podmínky v japonském sexuálním průmyslu.

- **Nepál:** Odhadem 12.000 až 15.000 dívek ve věku mezi 6 až 16 lety je každým rokem převedeno přes hranice do Indie. Většina je buď unesena obchodníky s lidmi nebo prodána strádajícími rodiči na domácí nebo tovární práci; a nebo, pokud jsou to dospívající, na sexuální práci. Obchodníci s lidmi prodávají dívky nebo ženy městským zprostředkovatelům za zhruba 1000 amerických dolarů, kteří je pak obratem prodávají do nevěstinců. Když jsou dívky nakaženy AIDS, což se stává ve velkém počtu, jsou z nich vyhozeny. Stejně končí i HIV pozitivní nemluvňata.
- **Čína:** Je významnou zdrojovou, tranzitní i cílovou zemí pro obchodování s lidmi. Až 90 procent ze 600.000 Číňanů, kteří pravidelně hledají práci v zahraničí, prochází nezákonnými cestami, přičemž využívají mezinárodní syndikáty a místní gangy.

Počet čínských žen přinucených k prostituci v zahraničí roste. Až 20.000 dětí je každoročně uneseno za účelem nezákonné adopce.¹¹ Navíc, nedostatek dívek díky čínské politice „jednoho dítěte“ vede k obchodování s nejméně 250.000 ženami a dětmi uvnitř Číny.

JIŽNÍ ASIE

- **Bangladéš:** Kontrolori lidských práv odhadují, že z této země je každoročně prodáno za účelem nucené prostituce více než 20.000 žen a dětí. V roce 2013 International Christian Concern oznámil záchranu více než 140 dětí z islámských výchovných center (madrassas) v předešlých devíti měsících. Většina dětí prodávaných v tuzemsku, jako jsou právě tyto, se stává terčem obchodu z důvodu své křesťanské víry. Téměř polovina z těch zachráněných dětí byly dívky; řekly, že byly využívány pro nucenou práci v muslimských domech a pro sexuální otroctví.¹²
- **Pákistán:** Podle zprávy Asian Human Rights Commission (asijské komise pro lidská práva), možná až 20.000 dětí trpících mikrocefalií je posláno do nevolnictví ve formě nuceného žebření. Mikrocefalie je neurologická vývojová vada, která způsobuje, že děti mají malé hlavy. Tisíce pakistánských dětí, dokonce i čtyřletých, bylo prodáno do Spojených arabských emirátů a dalších zemí Zálivu, aby tam pracovali jako žokejové na velbloudech. Tato urážlivá praxe byla zakázána v roce 2012, ale až do roku 2005 nebyl tento zákaz uplatňován.¹³

11 –

12 <http://www.persecution.org/2013/05/05/young-christian-girls-trafficked-into-forced-labor-and-sex-slavery/>

13 <http://www.soschildrensvillages.ca/news/news/child-charity-news/pages/child-trafficking-pakistan-715.aspx>

STŘEDNÍ VÝCHOD

V roce 2013 Mezinárodní organizace práce (International Labour Organization) uvedla, že až 600.000 dělníků z řad migrantů bylo lapeno do nucené práce v zemích Středního východu. Mnozí žijí v otřesných podmínkách; jsou znásilňováni, zneužíváni nebo drženi ve vězení.¹⁴

- **Libanon:** Ženy z Etiopie, z bývalého Sovětského svazu, a až 170.000 žen ze Šrí Lanky přišlo do Libanonu s očekáváním, že budou pracovat v domácnosti; uvádějí, že namísto toho byly nuceny k otrocké práci a sexuálně vykořisťovány.
- **Turecko:** top destinace pro oběti obchodování s lidmi, zejména pro ženy z bývalého Sovětského svazu.
- **Irák:** uvádí se, že dospívající dívky, které jsou ještě panny, jsou v Iráku prodávány obchodníkům s lidmi za 5.000 amerických dolarů, tedy za dvakrát více než dívky, které již ztratily své panenství. Dívky jsou prodávány do severního Iráku, Sýrie, a také do Spojených arabských emirátů. *
- **Saudská Arábie:** Odhadem 1000 až 1500 dětí z Indie a sousedních zemí jsou každoročně pašovány do Saudské Arábie za účelem žebření pro své zaměstnavatele zejména v období „Haj“ (pouti do Mekky). S velkou pravděpodobností budou čelit bití a dokonce jsou někdy zohaveny, a to za účelem zvýšení šance na získání více peněz. Jen málo z nich se vůbec vrátí domů.

14 <http://edition.cnn.com/2013/04/09/world/meast/mideast-migrant-workers>

AFRIKA

- **Jihoafrická republika:** Je hlavním tranzitním bodem mezi rozvojovými zeměmi a Evropou, USA a Kanadou. Obchod s ženami a dětmi za účelem násilné prostituce se tu nyní stal třetím největším zdrojem zisků organizovaného zločinu, hned po drogách a zbraních. Dívky jsou běžně uneseny z nákupních středisek, autobusových zastávek či stanovišť taxi a následně zdrogovány. Zatímco jsou pod vlivem drog, jsou znásilňovány a vyfotografovány proto, aby fotografie sloužily k zastrašování a jejich další kontrole. Oděv a boty jsou jim vzaty, aby nemohli utéci. Jihoafrická republika má kolem 30.000 dětských prostitutek.
- **Mozambik:** Podle UNICEF je každým rokem prodáno do nevěstinců v Jihoafrické republice a dalších zemích 1000 mozambických žen a dětí. Obchodníci mohou koupit dívku za obnos 2 až 1000 amerických dolarů.*
- **Ghana:** Trh s lidmi v Ghaně umožňuje koupit dítě od rodičů za pouhých 50 amerických dolarů. Obchodníci je mohou potom dále prodat nebo „pronajmout“ až za 300 amerických dolarů, čímž dosáhnou zisku 250 amerických dolarů za dítě.*
- **Nigérie:** UNESCO označuje obchod s lidmi v této zemi za třetí nejrozšířenější druh kriminality, hned po podvodech a obchodu s drogami. Mladistvé matky bývají někdy přinuceny vydat svá novorozeňata obchodníkům, kteří je pak mohou prodat v rámci ilegální adopce až za 6400 amerických dolarů za jedno dítě, v závislosti na pohlaví. Ačkoliv za nakupování a prodávání nemluvňat může být dotyčný odsouzen až ke 14 letům vězení, je jen málo obchodníků, kteří jsou chyceni.¹⁵ Přesun mladých

15 <http://www.guardian.co.uk/law/2011/jun/02/nigeria-baby-farm-raided-huu-man-trafficking>

nigerijských žen do jiných zemí je rovněž významným byznysem. Dívky jsou často donuceny k odchodu zastrašováním jejich rodin a také „vúdú“ rituály. Organizace spojených národů odhaduje, že jen v samotné Itálii je každým rokem prodáno kolem 8.000 až 10.000 žen do sexuálního průmyslu. Ty jsou pak přinuceny zaplatit zpět svým pasákům 40.000 až 78.000 amerických dolarů.¹⁶

LATINSKÁ AMERIKA

- **Brazílie:** rostoucí ekonomika této země přitahuje zvyšující se počet imigrantů z Bangladéše, Haiti, a Afriky, což tak povzbuzuje gangy, které se specializují na pašování lidí. Když se dostanou do Brazílie, jsou imigranti vykořisťováni a nuceni zaplatit pašerákům 10.000 amerických dolarů. Každým rokem je průměrně 1000 Brazilek dopraveno za hranice a podrobeno především sexuálnímu vykořisťování a otrocké práci.
- **Kolumbie:** Interpol odhaduje, že každým rokem je z Kolumbie prodáno 35.000 žen, což představuje zisk kolem 500 milionů amerických dolarů. Průměrný věk prodávaných obětí je přitom pouhých 14 let.¹⁷
- **Mexiko:** Organizací spojených národů je Mexiko zařazeno jako zdroj číslo jedna v zásobování Severní Ameriky malými dětmi. Většina z nich je poslána do mezinárodních pedofilních organizací. Většina dětí starších 12 let končí jako prostitutky – prostitutky.

16 <http://www.voanews.com/content/most-trafficked-into-italys-sex-trade-nigeprians-150206105/370025.html>

17 <http://www.orphanhopeintl.org/facts-statistics/>

KARIBIK

- ***Dominikánská republika:*** má nejvyšší míru obchodování s lidmi v karibské oblasti. Dominikánské ženy a děti jsou podle zpravodajů podrobovány nucené prostituci ve své vlastní zemi, také po celém Karibiku, Evropě, Jižní Americe a Spojených státech amerických. Skupiny pašeráků poslaly již více než 50.000 dominikánských žen a dětí na zaoceánský sexuální trh. Dívky jsou často vylákány ke sňatku pod falešnou záminkou a potom jsou tzv. „manžely“ prodány k prostituci.
- ***Haiti:*** Od zemětřesení na Haiti v roce 2010 se rozvinula rozsáhlá síť obchodu s lidmi. Přibližně 200.000 až 300.000 obětí bylo prodáno uvnitř země, zatímco čísla mezinárodního obchodu s lidmi jsou jen v řádu několika málo tisíc. Pašeráci účtují až 5000 amerických dolarů za osobu za falešné sliby práce nebo studijních nabídek. Přes 3000 Hait'anů bylo v roce 2011 prodáno do Jižní Ameriky.¹⁸

SEVERNÍ AMERIKA

- ***Kanada:*** Odhadem 300.000 lidí je obětí obchodu s lidmi v Kanadě: 150.000 lidí bylo dovezeno do země ze zámorí a stejný počet jich byl prodán uvnitř země na domácím trhu.* Každý týden tato země přijímá kolem dvanácti asijských dívek a žen ve věku 16-30 let na základě návštěvního povolení. Ty jsou potom prodány majitelům nevěstinců v Markhamu, Scarborough, Torontu a Los Angeles a jsou přinuceny odpracovat si dluh stanovený na 40.000 amerických dolarů. Vietnamská a čínská mafie rozšiřuje své akce v torontských nevěstincích, obchoduje tam s ženami z jihovýchodní Asie. Největší sexuální obchod s ženami uvnitř Kanady se odehrává mezi domácími, domorodými dívkami.

18 <http://www.alterpresse.org/spip.php?article13616#.UZ35pNhTEow>

Pasák zaplatí obchodníkovi kolem 5.000 kanadských dolarů za jednu dívku, a vydělá na ní až 280.000 amerických dolarů za jeden rok.*

- ***Spojené státy americké:*** Obchod s lidmi byl nahlášen ve všech 50 státech, nejčastěji v New Yorku, v Kalifornii a na Floridě. FBI odhaduje, že až 18.000 žen a dětí je každým rokem převedeno přes hranice, především pro účely sexuálního průmyslu, ale také za účelem vydělávání peněz jejich „vlastníkům“, a to jako služby, pouliční obchodníci s lacinými šperky v metru a autobusech, v domácích manufakturách, nebo jako zemědělstí dělníci či žebráci. Většina dětí, která vstupuje do amerického sexuálního průmyslu, je ve věku 12-14 let. V roce 2008 pohraniční stráž USA zadržela zhruba 8.000 nezletilých bez doprovodu. V roce 2012 toto číslo stoupl na téměř 25.000.¹⁹

Spojené státy americké jsou hlavní cílovou destinací pro obchod s unesenými malými dětmi za účelem adopce bezdětnými páry, které nejsou ochotny čekat na zákonné (legitimní) adopční procedury a agentury. Největším zdrojem dětí je Mexiko. Mexické děti starší 12 let jsou také unášeny a prodávány do USA za účelem dětské prostituce.

Čínské ženy jsou prodávány do USA pro nevěstince v New Yorku a Severní Karolině, a následně jsou přinuceny odpracovat si dluh ve výši 40.000 amerických dolarů. Některé prodávané ženy jsou přinuceny zaplatit za svůj transport tím, že mají sex až s 500 muži.

[*Zdroj informací: Havoscope, Global Black Market Information, at havoscope.com]

19 <http://www.aljazeera.com/indepth/opinion/2013/04/201342387040405.html>

AKČNÍ KROKY:

Přemýšlejte o možnosti uspořádání „Neděle svobody“ ve své církvi, která bude věnovat pozornost problému obchodování s lidmi. Navštivte webovou stránku „Not for Sale“ a stránky dalších organizací uvedených v dodatku 2 pod názvem „Obchodování s ženami a dívkami.“

Jak je tvé město či země připravena rozeznat a jednat s oběťmi zotročování lidí? Zjisti, zda jsou k dispozici zařízení a podpůrní pracovníci. A pokud ano, tak jaká. Ve většině míst je veliký nedostatek bezpečného ubytování (přístřeší) a poradenské služby vážně traumatizovaným dívkám a ženám, zejména těm, které se narodily v cizině. Armáda spásy je jednou z organizací, která má za svoji prioritu péči o přeživší. Můžeš pomoci jako dobrovolník. Povzbuzuj politiky, aby se zasazovali o více opatření na pomoc obětem obchodu s lidmi, a povzbud' i další, aby lobovali spolu s tebou.

Lid je však oloupený a popleněný, jinoši všichni spoutáni, vsazeni do vězení. Stali se loupežnou kořistí a není, kdo by vysvobodil.

Izajáš 42,22

20

SOS: Vdovy

Když žena ovdoví, stane se členkou jedné z největších, nejvíce přehlížených a takřka neviditelných skupin lidí na světě. Ženy, které jsou již traumatizovány, se stávají obětmi společnosti.

Z 245 milionů vdov na světě, žije 115 milionů v extrémní chudobě a 81 milionů z nich je zneužíváno (týráno), jednoduše z toho důvodu, že jsou vdovy. Více než 1,5 milionu jejich dětí umírá před dosažením 5 let věku.¹

AFRIKA

Miliony vdov v sub-saharské Africe jsou oloupeny, zbity, znásilněny, a vystěhovány ze svých domovů- často svými blízkými příbuznými, protože ženy jsou považovány za nehodné mít stejná majetková práva. Nezákonné zacházení je ještě běžnější, pokud manžel zemře v důsledku AIDS.

- **Kamerun:** Když zemře muž v oblasti kamerunské vrchoviny, společnost rychle obviní jeho manželku z čarodějnictví. Je přinucena oholit si hlavu a po sedm týdnů na sobě nosit pouze hadry. Nemůže se umýt nebo vařit. Další rok si nesmí vydělávat peníze nebo jednat jako hlava domácnosti. Toto zlomyslné zacházení s vdovami je pokládáno za trest, za zkoušku oddanosti a za očistné cvičení. Avšak pro vdovce jsou důsledky minimální. Může se hned vrátit do práce a brzy se znovu oženit.
- **Ghana** má šest „táborů pro čarodějnice,“ každý s kapacitou až 1000 žen, které tam utekly proto, aby se vyhnuly bití, mučení či smrti poté, kdy byly označeny za čarodějnice. Vysílání BBC přineslo v září 2012 reportáž o tom, že většina žen v těchto kempch jsou starší a snad ze tří čtvrtin vdovy, což naznačuje, že jejich nařčení z čarodějnictví bylo učiněno za účelem převzetí kontroly nad jejich majetkem. Podmínky v těchto táborech jsou strohé, bez tekoucí vody nebo rozvodu el. energie, poskytují jen málo prostředků k přežití.
- **Mali:** Nový zákon o rodině z roku 2012 omezil práva vdov v Mali. Předtím bylo vdovám automaticky dovoleno, aby se dále staraly o své děti. Nyní o tom, kdo se bude o děti dále starat, rozhoduje „rodinná rada.“
- **Zimbabwe:** Pro vdovy z venkovských oblastí je běžné, že jsou obviněny z toho, že zapříčinily smrt svých mužů, a také z očarování lidí a z toho, že druhým způsobily AIDS. Takové ženy a jejich děti jsou obvykle vystěhovány ze svých domovů a vyděděny. Vdovy jsou nejchudší a nejvíce stigmatizovanou skupinou lidí ve společnosti.
- **Nigérie:** Nigerijské vdovy jsou často obviňovány ze zavraždění svých manželů, pokud neprokáží svou nevinu. Možnosti zaměstnání jsou pro ně velmi omezené a většina z nich žije v bídě.

- **Svazijsko:** Ženy tu mají pouze omezené právo vlastnit půdu, vstupovat do smluvních vztahů a fungovat nezávisle na svých otcích a manželech. Když jejich muž zemře, svazijské ženy jsou ponechány bez půdy, bez peněz a bez schopnosti vydělávat si na živobytí.
- **Zambie²:** Tak jako v mnoha jiných oblastech, vdovy jsou diskriminovány, trpí bezpráví a často jsou připraveny o dědictví. K vyžadovaným projevům smutku může patřit:
 - jsou nuceny plazit se kolem smutečního domu nebo hrobu zesnulého manžela
 - jsou uráženy a nechány hladovět
 - po několik dní, týdnů či celý měsíc je jim bráněno koupat se nebo měnit oděv
 - musí zůstat až do pohřbu pod závojem
 - jsou uráženy a okřikovány obscénnostmi
 - jsou obviněny ze zabití svých manželů, jsou podrobeny útrpnému právu
 - jsou napůl obnaženy
 - je jim odepřena část nebo celý jejich majetek
 - jsou sexuálně „očisťovány“ (viz níže); například je vyžadováno, aby měly sex s příbuznými svého zesnulého manžela
 - je jim odepřena péče o jejich děti, dokonce i nemluvňata
 - jsou nuceny žít s příbuznými z manželovy strany
 - po měsíce nebo dokonce roky je jim odepřena svoboda pohybu; jsou doslova v domácím vězení

V některých oblastech Afriky jsou vdovy přinuceny podstoupit sexuální rituály, aby si tím zachovaly svůj majetek. „*Dědictví*

2 <http://allafrica.com/stories/201109020279.html>; <http://www.thebelievers.org/widows.html>

manželky“ opravňuje mužské příbuzné zemřelého manžela, aby si vzali vdovu za manželku, často v polygamní rodině. „*Rituální očišťování*“ obvykle zahrnuje sex se společenským vydědencem, jako je vesnický opilec, který je zaplacen rodinou zemřelého manžela. Předpokládá se, že to očistí ženu od manželových zlých duchů. Tato praxe je nejen ponižující a potupná, ale také nebezpečná, často vede k rozšíření nákazy AIDS. Ženy, které kladou odpor jsou obvykle bity, znásilňovány, nebo ostrakizovány. Vzhledem k tomu, že stovky tisíc těchto „očistných rituálů“ napříč celou Afrikou evidentně šíří nemoci, některé, ale ne všechny vesnice, přerušily tuto praxi.³

ASIE

- **Nepál:** tou nejtěžší formou týrání vdovy je její označení za *bokshi* (čarodějnic) zodpovědnou za smrt jejího manžela. Taková žena může být kamenována, bita, nebo upálena. Jiné vdovy – zvláště v mimoměstských částech Nepálu⁴ – jsou obvykle pokládány za vydědence, a fyzicky týrány autoritami ve svých komunitách. V některých oblastech jsou vdovy přinuceny oholit své hlavy a nosit bílé odění. Ve většině oblastí jsou omezeny na vegetariánskou stravu a limity jsou stanoveny i na koření atd. Vdovy si musí vařit samy a nemohou jíst stravu, které se dotkla cizí ruka.
- **Indie: upalování vdov**

Hinduistická tradice *satí* nařizovala, že vdovy se mají sami vrhnout (nebo jsou strčeny) na hořící pohřební hranici svých

3 <http://www.genderacrossborders.com/2011/10/28/scrape-her-head-and-lay-her-bare-widowhood-practices-and-culture/>; <http://www.bnltimes.com/index.php/sunday-times/headlines/national/12079-sex-cleanser-slept-with-104-widows>

4 <http://asiafoundation.org/in-asia/2012/08/08/legislating-against-witchcraft-act-cusations-in-nepal/>

manželů. Tato tradice byla postavena mimo zákon v roce 1829 po nelidských úmrtích tisíců žen. Nicméně, tato tradice pokračovala ještě po mnoho dalších let a pořád se příležitostně objeví.⁵

Po zákazu tradice *satí* zákonem, byly vdovy často podrobeny obřadu, který je společensky degradoval. Jejich hlavy byly oholeny a bylo jim zakázáno používat osobní ozdoby. Ještě i dnes, odhadem na 40 milionů indických vdov – ať již hinduistických či muslimských – je běžně obviňováno, zostuzováno a oloupeno o majetková práva. Mnohé uprchly ze svých domovů, aby tak unikly před urážkami příbuzných z manželovy strany. V kmenových komunitách mohou být vdovy obviněny z čarodějnictví a zabity. Hinduistické vdovy, které se znovu provdají, jsou přijímány s nevolí; čím vyšší kasta nebo sociální postavení, tím více jsou omezovány. V některých kastách je praktikováno levirátní manželství: vdovu si vezme bratr zemřelého manžela. Dcery vdov čeká pravděpodobně ještě neradostnější budoucnost. Když není nikoho, kdo by jim zajistil věno, jsou provdány takřka za kohokoliv, kdo si je vezme, obvykle za staršího muže.⁶

Opuštěné

V roce 2001, po konání obrovského hinduistického festivalu Kumbh Mela v Allahabadu, který přilákal miliony věřících z celé Indie, zde rodiny zanechaly na 10.000 starších vdov – matek a dalších nechtěných příbuzných. Tyto chudé a neduživé ženy přežívaly den za dnem jak jen nejlépe mohly, v naději, že se pro ně někdo vrátí. Nechtění lidé byli opět opuštěni po festivalu Kumbh Mela v roce 2013 a odhadem 10.000 žije v bídě v po-

5 <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&category=&publisher=RDCI&type=&coi=IND&rid=&docid=4b17a0cdf&skip=0>

6 Ibid

svátných městech, v Allahabadu a Varanasi.⁷ Dalších 15.000 vyloučených hinduistických vdov čeká na smrt v posvátném městě Vrindaven v centrální Indii, ve víře, že zemřít zde je osvobodí z nekonečného kruhu reinkarnace.⁸

- **Šrí Lanka:** roky občanských bojů uvnitř této země po sobě zanechaly mnoho tisíců vdov. Ženy mužů, kteří zemřeli v ozbrojených silách, mají nárok na podporu jen tehdy, když se nevdaří. Ale ženy bez muže jsou v této kultuře pokládány za „nenormální“, a jsou snadnou kořistí sexuálního a ekonomického vykořisťování. Vdovy se také bojí, že když se znovu vdají, bude špatně zacházeno s dětmi z jejich prvního manželství.

STŘEDNÍ VÝCHOD

- **Afghánistán:** S přibližně dvěma miliony válečných vdov je Afghánistán nazýván hlavním městem vdov na světě. Na 50.000 vdov v samotném Kábulu zápasí každý den o nasycení a ochranu svých dětí. Většina z nich má nízké vzdělání a nikdy nepracovala mimo svůj domov. Pro další členy rodiny jsou vdovy velkou přítěží.⁹
- **Irák:** Přes dva miliony žen v této zemi jsou vdovy – většina z nich ztratila své muže ve válce. Některé z nich ve snaze o přežití akceptovaly „dočasné manželství“, ačkoliv je s tím spojena velká hanba a společenské stigma. (Viz také demografická data v kapitole: „Nevěsty v ohrožení.“)

7 <http://articles.latimes.com/2012/oct/16/world/la-ig-india-widows-20121016>

8 <http://www.rawa.org/temp/runews/2007/05/17/forgotten-women-turn-kabul-into-widows-capital.html>

9 <http://englishcctv.cn/program/asiatoday/20120924/107612.shtml>

AKČNÍ KROKY

Mezinárodní den vdov, konaný každým rokem 23. června, byl ustanoven generálním shromážděním Organizace spojených národů v roce 2010, aby upozornil na nedodržování práv ovdovělých žen se záměrem zajistit jejich ochranu národním i mezinárodním právem, obnovujícím a posilujícím jejich lidskou důstojnost. Proč neupozornit na situaci těchto trpících žen přihlášením se k Mezinárodnímu dni vdov? Možná vaše církve nebo jiné ženské skupiny by mohly iniciovat vznik fondu na podporu misijního projektu zahrnujícího pomoc vdovám.

*Pravá a čistá zbožnost před Bohem a Otcem znamená
pamatovat na vdovy a sirotky v jejich soužení
a chránit se před poskvrnou světa.*

Jakub 1,27

SOS: Ženy a pandemie AIDS*

V roce 2012, UNAIDS označila virus HIV za hlavní příčinu úmrtí žen v reprodukčním věku na světě. Až 7.400 lidí se denně nakazí virem HIV a ženy tvoří téměř polovinu 34 milionů lidí žijících s tímto virem. V roce 2011 bylo nově infikováno odhadem 1.2 milionu žen a dívek. Podíl žen s diagnózou AIDS se od roku 1985 více než ztrojnásobil. Naprostá většina se nakazila virem prostřednictvím sexuálního styku s muži.

„Léčení pannou“

V Evropě 18. století muži nakažení syfilis si zaplatili sexuální styk s malými dívkami, protože věřili, že je styk s pannou může vyléčit. I dnes mnozí muži v Africe a Asii věří, že sexuální styk s pannou může vyléčit virus AIDS. To vedlo k tragickému nárůstu infekce mezi mladými dívkami.

Dědictví vdov a „očista“

V některých afrických zemích panuje dlouholetá tradice, podle níž se žena zemřelého stává dědictvím jeho bratra, či dalších blízkých

příbuzných. V mnoha případech musí být vdovy očištěny sexuelním stykem s příbuzným předtím než jsou „zdeděny.“ Tento po staletí zachovávaný rituál v Zambii, Keni, Malawi, Ugandě, Tanzánii, Ghaně, Senegal, Angole, Pobřeží slonoviny, Kongu, a Nigérii, je pokládán za nezbytný k osvobození ducha zemřelého manžela. Nejednat tak, by vdovu i celou vesnici vystavilo riziku. Není překvapením, že tyto tradice podnítily prudké rozšíření viru HIV a AIDS: manželé přenesli HIV na své ženy předtím než zemřeli, a vdovy byly přinuceny mít sexuelní styk s příbuznými nakaženými virem HIV.

FAKTA

- Fyziologicky jsou ženy až čtyřikrát náchylnější k infekci HIV než muži. Každou minutu je na světě nově infikována virem HIV jedna mladá žena. Dívky ve věku 15-24 let jsou nejohroženější a mladé ženy se sexuelními partnery staršími o 10 či více let se nakazí s dvakrát až čtyřikrát větší pravděpodobností než mladé ženy, mající partnery stejně staré nebo o rok starší.
- Mnoho žen nakažených virem HIV nemá žádnou pravidelnou péči.
- Přenos viru z mužů na ženy je dvakrát pravděpodobnější než ze žen na muže. Riziko je obzvláště vysoké v případě nechtěného sexu s infikovaným partnerem, neboť použití kondomu je v takovém případě nepravděpodobné. Násilí, jakým je například nucená prostituce, incest nebo znásilnění – včetně znásilnění uvnitř manželství – to vše vrhá ženy a dívky do rizika nákazy virem HIV. Zpráva z Jihoafrické republiky prohlašuje, že jedné sedmině nakažení mladých žen virem HIV by mohlo být zabráněno, pokud by nebyly podrobeny násilí ze strany svých intimních partnerů.

- V některých společnostech se má všeobecně za to, že pouze „zlé“ ženy mají povědomí o sexu před uzavřením manželství. Skutečností je, že nedostatek informací značně přispívá ke zranitelnosti dívek a může se nakonec ukázat jako fatální. Celosvětově, jen méně než 30 % mladých žen má správnou a úplnou znalost o viru HIV.
- Mateřská úmrtnost na celém světě by byla o 20 % menší, pokud by nebylo viru HIV.
- Kolem 17.3 milionů dětí na světě trpí jako „AIDS sirotci“ tím, že jim zemřel nejméně jeden z rodičů. Ve Rwandě odhadem 45.000 domácností je vedeno dětmi, protože jejich rodiče zemřeli v souvislosti s AIDS. Z 90 % vedou tyto domácnosti dívky.
- Enormní společenské stigma (HIV nakažených) přivádí mnohé ženy k riskování přenosu viru z matky na dítě kojením, protože nekojení by upozorňovalo komunity na jejich HIV status. Celosvětově, pouze 57 % nakažených těhotných žen je zapojeno do programu prevence přenosu HIV z matky na dítě (Prevention of Mother-to-Child Transmission – PMTCT program).
- HIV pozitivní lidé jsou mnohem náchylnější k onemocněním, jako je například tuberkulóza a těžké formy malárie, protože jejich slabý imunitní systém jednoduše nedokáže efektivně reagovat na tyto nemoci.
- Celosvětově, 46 % lidí, kteří potřebují anti – retrovirovou léčbu, ji nedostávají.
- Navzdory zvyšujícímu se počtu a větší dostupnosti testů na HIV, *zhruba jeden z pěti lidí nakažených HIV netuší, že je*

jeho nositelem. Lidé, kteří jsou diagnostikováni pozdě, umírají s 10krát větší pravděpodobností během roku po pozitivním testu.

„Tato epidemie naneštěstí zůstává epidemií žen.“ Michel Sidibé, výkonný ředitel UNAIDS

MOMENTKY ZE SVĚTA

- **Sub-saharská Afrika** zůstává epicentrem pandemie AIDS. Virem HIV je infikován každý dvacátý dospělý. 58 % HIV pozitivních dospělých jsou ženy. Dospívající dívky jsou osmkrát náchylnější k nákaze AIDS než dospívající chlapci.
- **Swazijsko**, následované **Botswanou a Lesothem**, má v současnosti největší míru obecného rozšíření viru HIV na světě, a to ve výši 26 %, 25 % a 24 %. **Jihoafrická republika** je čtvrtá v pořadí s necelými 18 %, respektive s 5.6 miliony lidí žijících s HIV nebo AIDS. Téměř třetina úmrtí v Jihoafrické republice v roce 2011 souvisela s onemocněním AIDS. I když počet úmrtí klesá, počty „AIDS siroteků“ rostou.
- Po sub-saharské Africe, je další oblastí, která je silně postižena HIV, **východní Evropa a střední Asie**. Počet úmrtí souvisejících s AIDS tam vzrostl o 21 %. Injekční vstřikování drog je hlavním prostředkem přenosu viru, pravděpodobně proto, že jen 5 % drogově závislých používá sterilní injekční stříkačky. Jenom 25 % z těch, kteří jsou vhodní pro léčbu, ji také dostávají. Obecné rozšíření HIV v tomto regionu je dvakrát tak větší mezi mladými ženami než mezi mladými muži.

- V **Latinské Americe** vykazuje epidemie mírný pokles, ale pouze 56 % nakažených je pokryto programem PMTCT, a pouze 68 % nakažených lidí dostává antiretrovirovou léčbu. **Karibská oblast** vykazuje 42 % úbytek nově nakažených virem HIV.
- **Severní Amerika:** Tam se zvyšuje počet lidí žijících s HIV a AIDS. V **USA**, je 80 % výskytu HIV mezi afroamerickými a hispánskými ženami. Heterosexuální pohlavní styk je dominantním nástrojem přenášení viru HIV. New York má široko daleko nejvyšší počet žen žijících s HIV, následuje Florida, Texas, Kalifornie, New Jersey. Více než 8 žen z deseti je diagnostikováno, ale pouze 70 % z nich je napojeno na potřebnou péči. V **Kanadě** zhruba jeden ze čtyř lidí si není vědom toho, že je HIV pozitivní. V posledních letech byla polovina všech pozitivních diagnóz u žen stanovena v době, kdy ještě neměly 20 let. (AVERT)
- Počet nově infikovaných na **Středním Východě a v severní Africe** vzrostl od roku 2001 o 35 %, počet úmrtí v důsledku HIV vzrostl o 17 %. Většina žen je infikována svými manželi nebo partnery, kteří praktikují vysoce rizikové chování a většinou si nejsou ani vědomi svého stavu. Pouze 7 % těhotných žen infikovaných HIV se účastní programu PMTCT. Předčasná manželství v tomto regionu nutí mladé dívky k sexuálnímu životu v době, kdy jejich těla ještě nejsou plně vyvinuta. To je činí náchylnými k tržným ranám a oděrkám, které mohou vést k infekci HIV. V **Senegalu** muži, kteří byli součástí průzkumu, věří, že ženská obřízka je výhodou, neboť redukuje ženskou sexuální touhu a pomáhá jim odmítnout muže. Skutečností je, že tato praxe naopak zvyšuje riziko, že se ženy nakazí HIV a AIDS. (Viz oddíl „Demografická data – Ženská obřízka.“)

- **Západní Evropa: Velká Británie** vykazovala v roce 2011 více nových diagnóz HIV než kterákoliv jiná země; přesto, **Francie i Španělsko** vykazovalo téměř dvojnásobné rozšíření viru HIV v populaci. Jeden ze 25 Afričanů ve Velké Británii je HIV pozitivní: je to 40krát více než u bílé populace. 91 % přenosu HIV se děje prostřednictvím heterosexuálního pohlavního styku, ale 4,5 % představuje přenos z matky na dítě. Zhruba jeden ze čtyř lidí ve Velké Británii neví, že je nakažený virem HIV. (Podle Terrence Higgins Trust)

Zesílené utrpení

V mnoha oblastech jsou HIV – pozitivní ženy, poté co jejich stav vyjde najevo, podrobeny *fyzickému a emocionálnímu týrání, obviňování z nevěry, diskriminaci, odmítání a dokonce, v některých případech i vraždě*. Na některých místech jsou dokonce ženy činěny zodpovědnými za smrt svých manželů související s AIDS.

Téměř čtyři z deseti zemí na světě doposud postrádají jakékoliv specifické zákonné nařízení zabraňující projevům diskriminace lidí postižených HIV. V Nigérii je například každému pátému člověku žijícímu s virem HIV odepřena zdravotní péče. Dvacet zemí má zákony, které jim dovolují deportovat jedince, u kterých je zjištěno, že žijí s HIV. Čtyřiačtyřicet zemí má nějaký druh omezení pro turisty s virem HIV, a pět zemí jim zcela zakazuje vstup do země.

Nucená sterilizace HIV- pozitivních žen v Namibii vyšla na světlo v roce 2007 a existuje důkaz o provedení nejméně 15 sterilizací od roku 2008. Podobné příběhy byly dokumentovány také v Zambii a Demokratické republice Kongo.

Dobrá zpráva

Ačkoliv národní epidemie pokračují ve své expanzi na mnoha místech, 25 zemí vykazuje 50 % nebo i vyšší pokles nově infikovaných virem HIV od roku 2001. V roce 2011 57 % těhotných žen žijících s virem HIV v zemích s nízkou či průměrnou mzdou se podrobilo účinné léčebné kúře za účelem zamezení přenosu viru HIV z matky na dítě. Celá polovina z celkového poklesu nově infikovaných HIV se v posledních dvou letech udála mezi nově narozenými nemluvňaty.

V posledních šesti letech snížila subsaharská Afrika počet úmrtí souvisejících s AIDS o celou jednu třetinu a také více lidí dostává léčbu, včetně 59 % těhotných žen žijících s HIV.

Přes osm milionů lidí se nyní podrobuje antiretrovirální léčbě. Přístup k ní se zlepšil od chvíle, kdy její cena dramaticky poklesla z 10.000 dolarů pro jednu osobu v roce 2000 na méně než 100 dolarů pro jednu osobu za nejméně nákladný léčebný plán doporučený Světovou zdravotnickou organizací. Nicméně, 7 milionů lidí, kteří potřebují léky na HIV, k nim doposud nemá přístup.

81 zemí zvýšilo své vlastní investice na výzkum a léčení AIDS o více než 50 % mezi roky 2006 až 2011. V roce 2015 odhadovaná roční potřeba na výzkum a léčení AIDS bude mezi 22 až 24 biliony amerických dolarů.

[*Nejvíce používané zdroje informací: UNAIDS Fact Sheet and Global Reports; Kaiser Family Foundation]

AKČNÍ KROKY

Světový den AIDS 1.prosince každého roku je příležitostí ke spojení se v boji proti této devastující nemoci. Pomozte druhým pochopit problém nabídkou příslušných knih a letáků, nebo požádejte člověka, který je HIV pozitivní, aby se sdílel s vaší skupinou. Udělejte sbírku na podporu projektu, který pomáhá AIDS sirotkům nebo na podporu jiné agentury pomáhající lidem postiženým AIDS.

Dodatek 1

GENDEROVÁ PŘÍSLOVÍ

Tradiční rčení a modlitby jsou součástí struktury našich kultur. Ačkoliv některá z dále uvedených přísloví se již běžně nepoužívají, přesto stále zrcadlí hluboce zakořeněné přístupy ve vztahu k ženám.

„Správná žena má být poslušná jako otrok...Žena je ženou díky jistému nedostatku předností – jde o přirozenou vadu.“

– *Aristoteles*

„Žena patří do domácnosti nebo do hrobu.“

– *Paštunské přísloví, Afghánistán*

„Muž nejvíce miluje svého syna, potom svého velblouda a pak svoji ženu.“

„Ženinno nebe je pod nohama jejího manžela.“

– *Arabské přísloví*

„Muži zaujímají postavení nad ženami proto, že Bůh dal přednost jedněm z vás před druhými, a proto, že muži dávají z majetků svých (ženám).“

– *Korán, sura 4,34*

„Když zemře manželka, je to jako úder do kotníku. Když zemře manžel, je to jako úder do hlavy.“

– *Paňdžábské přísloví*

„Narození dívky uděl jinde, tady daruj chlapce.“

– *Stará indická Atharva-Veda*

„Bože, děkuji ti za to, že jsem se nenarodil jako žena.“

– *Součást ranní modlitby ortodoxního žida*

„Moudrost u ženy najdeme, až když osel bude ložit po žebříku.“

„Žena, pes, a ořešák – čím více je mlátíš, tím jsou lepší.“

– *Yorubské přísloví, Nigérie*

„Žena a invalidní muž jsou totéž.“

– *Kikujské přísloví, Keňa*

„Narodila se jako žena, protože spáchala tisíce hříchů v předchozím světě.“

– *Buddhistické rčení*

„Žena je člověk, avšak méně než muž.“

„Je to přírodní zákon, že ženám by nemělo být dovoleno jednat podle své vůle.“

– *Konfucius, Čína*

„Jsou pouze tři neuctivé skutky: nejhorším z nich je nezpłodit syna.“

– *Mencius, učedník konfucianismu*

„Máš-li syny, můžeš říci, že máš potomka. Ale nemůžeš to říci, i kdybys měl deset dcer.“

– *Vietnam*

„Muži jsou jako zlato; ženy jsou jako bílá látka.“

– *Kambodža*

„Ženy mají dlouhé vlasy a krátký rozum.“

– *Švédsko*

„Není moudrých žen.“

– *Japonsko*

„Muž bez rozumu a žena bez muže se nikdy nepostaví na vlastní nohy.“

– *Estonsko*

„Stodola, plot a žena vždy potřebují opravy.“

– *USA*

„Chceš-li udržet ženu v mezích – bij ji! A když vybočí – bij ji!“

– *Portoriko a Španělsko*

„Bij svou ženu pravidelně...Pokud nevíš proč, ona to už vědět bude.“

– *Zambie*

„Náklonnost začíná na konci hole.“

– *Korea*

„Ženy jsou jako psi: čím více je biješ, tím více tě milují.“

– *Argentina*

„Hřebíky povozu a hlava ženy: fungují pouze tehdy, když jsou tvrdě udeřeny.“

– *Rádžasthán, Indie*

„Máš-li dobře milovat, musíš dobře bičovat.“

– *Anglie*

Dodatek 2

UŽITEČNÉ WEBOVÉ STRÁNKY

Každý z nás může pomoci k tomu, aby se situace dívek a žen, zasažených tragédiemi popsány v této knize, obrátila k lepšímu. Internetové stránky uvedené níže jsou pouze reprezentativním výběrem organizací a kampaní, které vám mohou napomoci dozvědět se více a umožnit výběr pomoci, pro kterou se rozhodnete.

AIDS

The Global Coalition on Women and AIDS	http://www.womenandaids.net
World AIDS Day	http://www.worldaidsday.org/

Childbirth

Ethiopiaid	www.ethiopiaid.org.uk
Every Mother Counts	www.everymothercounts.org/
The Fistula Foundation	www.fistulafoundation.org/
Freedom from Fistula Foundation	www.freedomfromfistula.com
UN Population Fund	www.unfpa.org/public/mothers
Women Deliver	www.womendeliver.org/
Worldwide Fistula Fund	http://worldwidefistulafund.org

Child Labor

Anti-slavery Society	http://anti-slaverysociety.addr.com/slaverysasia.htm
Dalit Freedom Network (India)	http://www.dalitnetwork.org/
Do Something.org	http://www.dosomething.org/tipsandtools/background-sweatshops
Child Labor Coalition	http://www.stopchildlabor.org/
Childs Rights and You (CRY–India)	www.cry.org
Fair Wear Campaign (Australia)	http://www.fairwear.org.au/
Free to Work, a project of “Not for Sale”	www.free2work.org
Global March Against Child Labour	http://www.globalmarch.org/issues/Child-Labour
International Labour Organization	www.ilo.org
The Young Center for Immigrant Children’s Rights (USA)	www.theyoungcenter.org/

Child Marriages

Girls Not Brides	http://girlsnotbrides.org/
Help the Child Brides (USA)	www.helpthechildbrides.com
Plan-UK Petition against early and forced marriages:	http://www.plan-uk.org/what-we-do/campaigns/because-i-am-a-girl/get-involved/take-the-vow/

Child Soldiers

Child Soldiers International	www.child-soldiers.org
Child Victims of War	childvictimsofwar.org.uk
Save the Children	http://www.savethechildren.org/
War Child International	www.warchild.org

Deaf

Deaf Ministries International	www.deafmin.org/
Deaf Missions	www.deafmissions.com
Deaf Peoples	http://deafpeoples.imb.org/
DeafWorld Ministries	www.deafworldministries.com/
D.O.O.R. International (Deaf Opportunity Out Reach)	www.doorinternational.com
Silent Blessings	www.silentblessings.org/
World Federation for the Deaf	www.wfdeaf.org/

Disabled – General (See also “Violence to Disabled Women”)

Ecumenical Disability Advocates Network	www.edan-wcc.org/
Joni and Friends	www.joniandfriends.org
Through the Roof	www.throughtheroof.org/

Domestic Violence

Iranian & Kurdish Women's Rights Organisation (UK)	http://ikwro.org.uk
--	---

Say No–Unite to End Violence	http://saynotoviolence.org/
------------------------------	---

Stop Violence Against Women	http://www.stopvaw.org/Domestic_Violence2
-----------------------------	---

Poznámka: ověř si, že místní telefonní seznam a rovněž internetový vyhledávač uvádí 24 hodinovou (nonstop) telefonickou linku pomoci lidem ohroženým domácím násilím. Tato služba je dostupná v mnoha zemích a městech.

Education

Children in Crisis	www.childrenincrisis.org/
--------------------	--

Day of the Girl	http://dayofthegirl.org
-----------------	---

Plan International	www.plan-uk.org/
--------------------	--

Save the Children	www.savethechildren.org/
-------------------	--

10X10 Campaign	http://10x10act.org/
----------------	---

UN Special Envoy for Global Education	educationenvoy.org
---------------------------------------	--

United Nations Girls Education Initiative	http://www.ungei.org/
---	---

World Vision	http://www.worldvision.org/our-work/education
--------------	---

Female Genital Mutilation (FGM)

Amnesty International	www.amnesty.org/
END FGM European Campaign	http://www.endfgm.eu/en/
Equality Now	http://www.equalitynow.org/
STOP-FGM-NOW.COM	www.stop-fgm-now.com/

Poznámka: Facebook and Twitter má rovněž stránky, které se věnují této problematice, jako je například STOP FGM.

Female Infanticide

The50 Million Missing Campaign (India)	http://50millionmissing.wordpress.com/
Gendercide Watch	http://www.gendercide.org/
Women's Rights Without Frontiers (China)	http://www.womensrightswithout-frontiers.org/

Fistula – see Childbirth***Health Issues – General***

Global Alliance for Women's Health	www.gawh.org/home.php5
------------------------------------	--

Honor Killings

Facebook: International Campaign
Against Honour Killings Genderci-
de Watch

www.gendercide.org

Muslim Women

Sawera (Pakistan

<http://www.asafeworldforwomen.org>

Women Against Shariah

[http://www.womenagainstshariah.
com/](http://www.womenagainstshariah.com/)

Women Living Under Muslim Laws

www.wluml.org/

Poverty

Dalit Freedom Network (India)

www.dalitnetwork.org/

Food for the Hungry

www.fh.org/

Food for the Poor

www.foodforthe poor.org/

Freedom from Hunger

www.freedomfromhunger.org

The Hunger Site

www.thehungersite.com

Urban Neighbours of Hope

<http://www.unoh.org/>

Rape as a Weapon of War – See “Women in War Zones”

Refugees

Refugee Highway Partnership	http://www.refugeehighway.net/
UN Refugee Agency	www.unhcr.org
Refugees International	www.refintl.org
Women's Refugee Commission	www.womenscommission.org/
Worldwide Refugee Information	www.refugees.org

Religious Slaves

Anti-Slavery International	http://anti-slaverysociety.addr.com/slaverysasia.htm
EveryChild	http://www.everychild.org.uk/deva-dasi
Every Child Ministries (Africa)	http://www.ecmafrica.org/
International Needs	http://www.ineeds.org.uk/
Servants of the Goddess	www.servantsofthegoddess.com

Street Kids

Action for Street Kids (ASK)	http://action4streetkids.org.uk/
Action International	www.actioninternational.org/
Child Hope	www.Childhope.org.uk
Every Child Ministries (Africa)	http://www.ecmafrica.org/
International Day for Street Children	www.streetchildrenaday.org/

International Street Kids	www.internationalstreetkids.com
Railway Children (UK)	www.railwaychildren.org.uk
Street Kids for Christ (Philippines)	www.streetkids.net/
Teen Challenge	Globaltc.org
Toybox (Latin America)	www.toybox.org.uk
Viva Network for Children at Risk	http://www.viva.org
War Child	Warchild.org.uk

Traffic in Women & Girls

Coalition Against Trafficking in Women	www.catwinternational.org/
ECPAT (End Child Prostitution, Pornography & Trafficking of Children for Sexual Purposes)	www.ecpat.net/
Free for Life International	www.freeforlifeintl.org/
Global Alliance Against Traffic in Women	www.gaatw.org/
Manna Freedom	www.mannafreedom.com
Not for Sale	www.notforsalecampaign.org/
Stop the Traffik	www.stopthetraffik.org/
Transnational Action Against Child Trafficking (TACT)	http://tdh-childprotection.org

Violence to Disabled Women

Widows

Helping Orphans and Widows (H.O.W.)	http://acthow.org/
Afghan Renascent Youth Association (ARYA)	www.aryahelps.org/
Widows' Rights International	www.widowsrights.org/

Women in War Zones

HEAL Africa	http://www.healafrika.org/empowering_women
Synergy of Women for Victims of Sexual Violence	http://www.donordirectaction.org/synergie/
Women for Women International	www.womenforwomen.org

Other Recommended Human Rights Sites About Women and Girls

A Safe World for Women	www.asafeworldforwomen.org
Girl Effect	www.girleffect.org
Human Rights Watch	www.hrw.org
Humanium	www.humanium.org
United Nations	www.un.org/womenwatch/ ; http://www.unwomen.org/en
UN Women	http://www.unwomen.org/en

Dodatek 3

DOPORUČENÁ LITERATURA

Ali, Nujood, *I am Nujood, Age 10 and Divorced* (Crown, 2010).

Batstone, David, *Not For Sale: The Return of the Global Slave Trade* (Revised & Updated, HarperOne, 2010).

Belles, Nita, *In Our Backyard: A Christian Perspective on Human Trafficking in the United States* (Xulon, 2011).

Brooks, Geraldine, *Nine Parts of Desire: The Hidden World of Islamic Women* (London: Hamish Hamilton, 1995).

Chang, Leslie T., *Factory Girls: From Village to City in a Changing China* (Spiegel & Grau, 2008).

Dirie, Waris, *Desert Flower* (William Morrow, 1998).

Haugen, Gary, *Good News About Injustice: A Witness of Courage in a Hurting World* (InterVarsity Press, 2009, 1999).

Haugen, Gary, *Terrify No More* (Thomas Nelson, 2005).

Henry, Sharon, *Radhika's Story: Surviving Human Trafficking* (New Holland, 2010).

Hosseini, Khaled, *A Thousand Splendid Suns* (London: Bloomsbury, 2007).

Jewell, Dawn Herzog, *Escaping the Devil's Bedroom* (Kregel, 2008).

Kara, Siddarth, *Bonded Labor: Tackling the System of Slavery in South Asia* (ColumbiaUniversityPress, 2012).

Kristof, Nicholas D. and Sheryl WuDunn, *Half the Sky: Turning Oppression Into Opportunity for Women Worldwide* (Knopf, 2009).

Lloyd, Rachel, *Girls Like Us: Fighting for a World Where Girls Are Not for Sale, an Activist Finds Her Calling and Heals Herself* (Harper Perennial, 2011).

Love, Fran and J. Eckheart, eds, *Ministry to Muslim Women: Longing to Call Them Sisters* (William Carey Library, 2000).

Muhsen, Zana and A. Crofts, *SOLD: One Woman's True Account of Modern Slavery* (TimeWarner, 1994).

Nazer, Mende and Damien Lewis, *Slave: The True Story of a Girl's Lost Childhood and Her Fight for Survival* (Virago, 2007).

Parshall, Phil and Julie, *Lifting the Veil; The World of Muslim Women* (Georgia, US: Gabriel Publishing, 2002).

Roper, Matt, *Street Girls: Hope on the Streets of Brazil* (UK: Paternoster Lifestyle, 2001).

See, Lisa, *Snow Flower and the Secret Fan* (Random House, 2005).

Shakib, Siba, *Afghanistan, Where God Only Comes to Weep* (London: Century, 2002).

Shannon, Lisa, *A Thousand Sisters: My Journey into the Worst Place on Earth to Be a Woman* (Seal Press, 2010).

Shelley, Louise, *Human Trafficking: A Global Perspective* (Virginia, GeorgeMasonUniversity, 2010).

Westwater, Julie, *Street Kid: One Child's Desperate Fight for Survival* (Harper Element, 2006).

Worden, Minky, *The Unfinished Revolution: Voices from the Global Fight for Women's Rights* (ThePolicy Press, 2012)

Dodatek 4

SEDM ZPŮSOBŮ, JAK SI VYTŘÍBIT VIDĚNÍ SVĚTA

1. Pros Pána Boha, aby odstranil jakékoliv slepé uličky, které sis možná ještě dále rozvíjel. Modli se za to, aby ti otevřel oči tvého srdce, abys tak mohl vidět svět stejně jako On sám.
2. Rozvíjej svoji vnímavost. Vytvoř si návyk dělání poznámek ze zpráv o dění ve světě, ať již z tisku, rádia nebo televize. Užívej je jako odrazový můstek pro své přímluvné modlitby.
3. Uskutečňuj vizi ze Skutků sv. apoštolů 20,20: „Jdi dům od domu!“ Rozvíjej návyk přímluvných modliteb za domy, které míjíš při chůzi či běhu. Pěstuj přátelství se sousedy, třeba i s tím, kdo se nenarodil ve tvé zemi. Možná budeš překvapen tím, jak vřele budeš přijímán, když budeš přistupovat k druhým jako ten, kdo se stále učí a vřele se zajímá o pochopení jejich kultury.
4. Procvičuj si mysl i srdce. Pronikej do neznámých obzorů prostřednictvím článků, knih, a televizní dokumentaristiky. Po-užívej rovněž modlitebního průvodce, jako je například *Operation World*. Dej si za cíl zapamatovat si vždy něčeho nového!
5. Aktivně se zajímej o misijní práci, kterou podporuje vaše církev. Poznávej misionáře četbou jejich zpráv a modlitbami za jejich potřeby. Pokud k tomu bude příležitost, pozvi je do svého domova!

6. Investuj něco málo ze svých těžce vydělaných peněz do zahraničních misijních projektů. Je to naprosto jistá cesta k zaměření pozornosti!
7. Uvažuj o využití letošní dovolené k účasti na misijním projektu, ať již doma nebo v zahraničí. Misijní agentury nabízejí širokou škálu úžasných možností během celého roku. Vrátiš se domů s mnohem větším užitekem než jen opálením!

Obsah

Předmluva	3
Úvod	5
1. SOS: Nevěsty v ohrožení	7
2. SOS: Dětská práce.	15
3. SOS: Sňatky dětí	26
4. SOS: Porod.	35
5. SOS: Invalidní ženy	40
6. SOS: Domácí násilí	47
7. SOS: Vzdělání.	57
8. SOS: „Ženská obřízka“.	65
9. SOS: Potraty a zabíjení novorozenců ženského pohlaví	71
10. SOS: Nerovnost pohlaví	77
11. SOS: Dívky jako vojačky	87
12. SOS: Dívky na ulicích	94
13. SOS: Zdraví a průměrná délka života.	105
14. SOS: Zabíjení „ze cti“ – beztrestná vražda	112

15. SOS: Chudoba.	121
16. SOS: Znásilnění jako zbraň války a náboženského extrémismu	128
17. SOS: Uprchlíci	136
18. SOS: Náboženští otroci.	143
19. SOS: Obchodování s dívkami a ženami	147
20. SOS: Vdovy	162
21. SOS: Ženy a pandemie AIDS*.	169
Dodatek 1.	177
Dodatek 2.	181
Dodatek 3.	190
Dodatek 4.	193

Násilí, obchodování s lidmi a genderová diskriminace, zasahující miliony dívek a žen žijících v 21. století, jsou stále na vzestupu. Publikace *SOS: ZACHRAŇME NAŠE SESTRY* je přímočarým, nicméně působivým úvodem do problematiky ochrany lidských práv, jejichž nedodržování nejvíce postihuje celou polovinu světové populace.

Tato publikace však míří dál, než jen k upozornění na ohavné skutečnosti jakými jsou zabíjení novorozeňat ženského pohlaví, dětské nevěsty, dívčí vojačky, ženská obřízka, vraždy ze cti a další formy zneužívání. Jejím smyslem je inspirovat jednotlivce a církve k modlitbám a činům, které by mohly zvrátit tento tragický proud dění.

Otvírejte tuto knihu jen na vlastní riziko! Jakmile vás Bůh nakazí svým soucitím k bezmocným, prožijete trvalou proměnu.

„Jedna z nejdůležitějších knih v mém životě!“

George Verwer,

Zakladatel a emeritní mezinárodní ředitel OM
International

Publikace je zhuštěným obsahem knihy *True Grit: Women taking on the World for God's Sake*

Deborah Meroff je fotografka a žurnalistka, která při své službě v OM International procestovala na 115 zemí. Během posledních 28 let svého života napsala mnoho článků a také osm knih včetně publikací *EUROPE: Restoring hope and Psalms from the Sea* (*Evropa: Obnova naděje a Žalmy od moře*).

SK

OM
EAST

EP
CREATIVPRESS

ISBN: 978-80-7131-082-2

9 788071 310822